

مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی

جلسه بیست و پنجم

(۲۵)

۲۶ شهریور ماه ۱۳۹۱ هجری شمسی

۲۹ شوال ۱۴۳۳ هجری قمری

دوره نهم — اجلاس اول

۱۳۹۱-۱۳۹۲

جلسه ساعت هشت و هفده دقیقه روز یکشنبه به ریاست آقای علی اردشیرلاریجانی رسیده یافت

عناوین مندرجات:

- ۱- اعلام رسمیت جلسه و قرائت دستور
- ۲- تلاوت آیاتی از قرآن مجید
- ۳- بیانات رئیس محترم مجلس شورای اسلامی به مناسبت سالروز ولادت حضرت معصومه (سلام الله علیها)، روز بزرگداشت استاد شهریار، قطعنامه اخیر شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی و ساخت فیلم موهن و توهین آمیز به ساحت مقدس پیامبر اسلام
- ۴- ادامه رسیدگی به لایحه اصلاح قانون دریایی ایران و تصویب موادی از آن
- ۵- قرائت بیانیه نمایندگان اقلیت های دینی در خصوص محکومیت اهانت به ساحت مقدس پیامبر اسلام
- ۶- اعلام وصول طرح اصلاح ماده (۱۰۶) آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی با قید دوفوریت و تصویب یک فوریت آن
- ۷- اعلام وصول طرح الحاق یک بند به جزء (۳- ۲۴) قانون بوجه سال ۱۳۹۱ با قید دوفوریت و تصویب یک فوریت آن
- ۸- ناطقین جلسه آقایان: علی علیلو، سلیمان عباسی، غلامرضا مصباحی مقدم، جعفر قادری و موسی غضنفر آبادی
- ۹- طرح سؤال آقای الیاس نادران نماینده تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر از آقای سیدشمس الدین حسینی وزیر امور اقتصادی و دارایی
- ۱۰- اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده
- ۱۱- ضمیمه: الف- فهرست مصوبات مجلس
ب- فهرست طرح های اعلام وصول شده
ج- فهرست رسیدگی به سؤالات

جلسه ساعت دوازده و بیست و هشت دقیقه به ریاست آقای محمد رضا باهنر پایان یافت

۱- اعلام رسمیت جلسه و قرائت دستور

رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم

جلسه با حضور ۱۹۸ نفر از نمایندگان رسمی است. دستور جلسه را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - بسم الله الرحمن الرحيم

دستور جلسه بیست و پنجم روز یکشنبه بیست و ششم شهریور ماه ۱۳۹۱ هجری شمسی مطابق با بیست و نهم شوال ۱۴۳۳ هجری قمری: ۱ - ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون عمران در مورد لایحه اصلاح قانون دریایی ایران مصوب ۱۳۴۳.

۲ - گزارش کمیسیون آموزش و تحقیقات در مورد طرح اصلاح ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی اصلاحی مصوب ۱۳۸۹.

۳ - انتخاب یک نفر از اعضای کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی و یک نفر از اعضای کمیسیون بهداشت و درمان به عنوان ناظر در شورای ملی ایمنی زیستی.

۴ - انتخاب دو نفر از کمیسیون های صنایع و معادن و اقتصادی به عنوان ناظر در مجمع عمومی صندوق ضمانت صادرات ایران.

۵ - انتخاب یک نفر از کمیسیون اجتماعی و یک نفر از کمیسیون اقتصادی به عنوان ناظر در شورای عمومی مؤسس انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف کنندگان.

۶ - انتخاب دو نفر از کمیسیون های اجتماعی و برنامه و بودجه و محاسبات به عنوان ناظر در شورای حقوق و دستمزد.

۷ - انتخاب دو نفر از اعضای کمیسیون اجتماعی به عنوان ناظر در ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی.

۸ - انتخاب دو نفر از اعضای کمیسیون های برنامه و بودجه و محاسبات و بهداشت و درمان به عنوان ناظر در شورای عالی بیمه خدمات درمانی کشور.

۹ - انتخاب دو نفر از اعضای کمیسیون بهداشت و درمان به عنوان ناظر در ستاد کشوری کنترل و مبارزه با دخانیات.

۱۰ - سؤال آقای الیاس نادران نماینده محترم تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر از وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی.

۲- تلاوت آیاتی از قرآن مجید

رئیس - تلاوت آیاتی از کلام الله مجید.

(آیات ۲۹ - ۲۸ از سوره مبارکه «فتح» توسط قاری محترم آقای احمد ابوالقاسمی تلاوت گردید)

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم - بسم الله الرحمن الرحيم

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا * مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكْعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سَوَابِهِ يَعْجَبُ الزَّرَّاعُ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا *

(صدق الله العلي العظيم - حضار صلوات فرستادند)

رئیس - از جناب آقای ابوالقاسمی قاری محترم تشکر می کنیم، ترجمه آیات را بفرمایید.

(ترجمه آیات توسط آقای شاهین محمدصادقی قرائت گردید)

بنام خداوند بخشنده مهربان

«او همان خدایی است که پیامبر خود را با هدایت و دین حق فرستاده تا آن را بر هر دین دیگری برتری بخشد و این بس که خدا گواه باشد. محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) پیامبر خداست و آنان که با اویند با کافران سرسختند و با یکدیگر مهربان. چون بنگری آنان را بینی که در رکوع و سجودند و جویای فضل الهی و خشنودی او. علامت آنها در صورت هایشان اثر سجده است. آری این حکایت آنهاست در تورات و حکایت آنهاست در انجیل. همچون مزرعه ای که جوانه خود را برون آرد و آن را قوی سازد تا سبتر گردد و بر ساقه های خود بایستد، کشاورزان را به شگفت آرد و خشم کافران را برانگیزد. خداوند به کسانی از ایشان که ایمان آرند و عمل صالح کنند وعده آمرزش و پاداشی بزرگ داده است.» جهت تعجیل در فرج حضرت ولی عصر صلوات (حضار صلوات فرستادند).

رئیس - متشکریم.

دبیر (محمدصادقی) - اسامی تأخیرکنندگان عبارتند از: آقایان نبی اله احمدی (داراب و زرین دشت)، قاسم احمدی لاشکی (نوشهر و چالوس)، محمد اسماعیل نیا (کاشمر، بردسکن و خلیل آباد)، علی ایرانپور (مبارکه)، محسن بیگلری (سقز و بانه)، عباس پاپی زاده بالنگان (دزفول)، جمشید جعفرپور (لارستان، خنج و گراش)، علی جلیلیان (اسلام آبادغرب و دالاهو)، محمد حسن نژاد (مرند و جلفا)، عبدالکریم حسین زاده (نقده و اشنویه)، روح اله حسینیان (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر)... (حسینیان - آقا! من قبل از شروع جلسه اینجا بوده ام) عذرخواهی می کنم، براساس آن دستگاهی است که دوستان کارت زده اند و اسامی تهیه شده است... (تعدادی از نمایندگان - دستگاه ها ایراد دارند) ابوالقاسم خسروی سهل آبادی (تربت حیدریه، مهولات و زاوه)، محمد رجائی باغ سیائی (گناباد و بجستان) محمد رزم (کرمانشاه)، دخیل عباس زارع زاده مهریزی (مهریز، بافق، ابرکوه، خاتم و بهاباد)، غلام محمد زارعی (بویراحمد و دنا)، ناصر صالحی نسب (دشت آزادگان و هویزه)، حسین فتاحی (شهرابک)، محمد فیروزی (نطنز و بخش قمصر)، عباس قائمدرحم (دورود و ازنا)، نعمت اله منوچهری (پاوه، جوانرود، ثلاث باباجانی و روانسر)، علی اکبر ناصری (بابل) و غلامرضا نوری قزلجه (بستان آباد).

۳ - بیانات رئیس محترم مجلس شورای اسلامی به مناسبت سالروز ولادت حضرت معصومه (سلام الله علیها)، روز بزرگداشت استاد شهریار، قطعنامه اخیر شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی و ساخت فیلم موهن و توهین آمیز به ساحت مقدس پیامبر اسلام

رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم

سالروز ولادت کریمه اهل بیت، دخت گرامی امام موسی بن جعفر (علیه السلام)، حضرت معصومه (سلام الله علیها) را به مردم عزیز، به خصوص مردم شریف و انقلابی قم و نمایندگان محترم تبریک و تهنیت عرض

می‌کنم. امید است دهه کرامت توفیق توسل به ساحت مقدس آن حضرت و برادر بزرگوارشان امام برحق حضرت رضا (علیه السلام) را برای همگان فراهم نماید.

همچنین روز بزرگداشت شاعر نامدار و ارزشمند کشور، استاد شهریار شیرین‌سخن که روز شعر و ادب فارسی نامیده شده است را به مردم عزیز، به خصوص هم‌وطنان و همکاران آذری و ادیبان و شاعران گرانقدر کشور تهنیت عرض می‌کنم.

نکته دیگر درمورد قطعنامه اخیر شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است که متن اصلی آن توسط چند کشور غربی تدارک دیده شد. به نظر می‌رسد برخی کشورهای زورگو با پافشاری در تصویب این قطعنامه قصد زیاده‌خواهی خود را در مذاکرات (۵+۱) علنی‌تر کردند. اگر مسیر انتخابی شما صدور قطعنامه در آژانس و رفتارهای فرصت‌طلبانه آمریکا در تحریم‌ها است پس برای چه مذاکره می‌کنید؟ با این نگاه درواقع نتیجه مذاکرات و آثار مورد نظر خود را مشخص و عملی کرده‌اید. به نظر می‌رسد این گونه رفتارها این سؤال را به طور جدی در اذهان متبادر می‌کند که پس معاهده N.P.T و عضویت در آژانس چه فایده‌ای برای کشورها دارد؟ اگر ایران در این چارچوب‌ها قرار نداشت و پایبند به N.P.T نبود، آیا کار دیگری هم می‌کردید؟ آقای مدیرکل آژانس که جزء وظایف او ترغیب کشورها به پیوستن به N.P.T است آیا با این گونه تصمیم‌گیری‌های زورگویانه می‌تواند توفیقی داشته باشد؟

مسئله دیگر ساخت فیلم موهن و مبتذل «بی‌گناهی مسلمانان» در آمریکا است که با لجن‌پراکنی که هنر اختصاصی آمریکایی - صهیونیستی است قصد تحقیر و توهین به ساحت مقدس محمد رسول‌الله داشته‌اند. (حضر صلوات فرستادند) از طرفی وزیر خارجه آمریکا هدف این فیلم را فتنه‌افروزی می‌داند. اگر فتنه‌انگیز بوده است، چرا جلوی آن را نگرفته‌اید؟ چرا مسببین آن را مجازات نمی‌کنید؟ از طرف دیگر رئیس‌جمهور آمریکا می‌گوید این کشور تسلیم اقدامات خشونت‌آمیز نخواهد شد. نتیجه این دو سخن مسؤولین آمریکایی چه حاصلی برای مسلمانان دارد؟ (نمایندگان - مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل) اگر آمریکا سیاست خود را مبارزه با تروریسم می‌داند، این گونه حرف‌های انتخاباتی که زیر لفافه آزادی بیان توجیهی برای خود ساخته‌اند، آیا چیزی جز ترور تفکر نام دارد که در ذات خود درنده‌خویی و خشک‌مغزی مدیریت آمریکایی را نشان می‌دهد که جدای از ظاهر فریبنده، حقیقت طالبانیسم آمریکایی را معرفی می‌کند.

از چند قرن قبل که با توحش مثال‌زدنی جنگ‌های صلیبی را بر شرق تحمیل نمودند و میلیون‌ها مسلمان را ترور کردند تا امروز آیا هیچ‌گاه مسلمانان به عیسی مسیح یا موسای پیامبر توهینی کرده‌اند یا در همه جا با احترام خاصی از پیامبران، به خصوص پیامبران اولوالعزم یاد نمودند؟ این تفاوت دو تفکر شرق و غرب را نشان می‌دهد. حال هم تصور نموده‌اند با این خاکپاشی ابلهانه می‌توانند سیمای تابناک پیامبر اسلام را مخدوش نمایند. از نظر مسلمانان این اقدام ترور حیثیت همه مسلمانان است. (نمایندگان - مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل) و آن را بسی شنیع‌تر از ترور فیزیکی مسلمانان می‌دانند. مسؤولین سازمان ملل هم به

جای توصیه به مسلمانان به خویشتنداری، از حیثیت مسلمانان دفاع کنند و تحمل مسلمانان از این زنجیره رفتارهای مودیانه که هر یک برگ تازه‌ای به تاریخ بی‌خردی می‌افزاید به سر آمده است و چنانچه تصمیمات روشن در مجازات بانیان آن نگیرند در آتش نفرت این ماجرا خواهند سوخت. (تکبیر نمایندگان) غرب و آمریکا باید بفهمد هیچگاه با چنین رفتار و تنزل عقلانی صلاحیت مدیریت جهانی نخواهند داشت. چگونه است که هرگونه نقدی بر هولوکاست و یا هر فکری که دولت‌های غربی آن را فتنه برای امنیت خود می‌پندارند، گویندگان یا نویسندگان آن را مجازات و به زندان می‌افکنند؟ حال این امر را با چنین توهین چندش‌آوری مقایسه کنید. آیا خود این تفاوت‌های رفتاری عدم صلاحیت اخلاقی غرب را نشان نمی‌دهد؟

آمریکا و غرب چشم‌های خود را باز کنند و با دقت عکس‌العمل مسلمانان را مشاهده کنند و بدانند با گنده‌گویی و تهدید نمی‌توانند جلوی این خشم مقدس را بگیرند. مسلمانان به رفتار آمریکا و غرب به عنوان زنجیره‌ای از اقدامات تقدس‌زدا می‌نگرند که نمادی از جاهلیت مدرن است و به همین جهت بر اندیشه اسلامی در ساحت اجتماعی و سیاسی که بغض غرب را برانگیخته، مصمم‌تر می‌گردند و بدانند با این اقدامات نهضت بیداری اسلامی عمیق‌تر و گسترده‌تر خواهد شد.

مجلس شورای اسلامی این اقدام شنیع و ضدفرهنگی را محکوم و از مجامع بین‌المللی به خصوص بین‌المجالس، بین‌المجالس اسلامی و آسیایی می‌خواهد در مقابل این رفتار خشن و بی‌منطق که قلوب مسلمانان را جریحه‌دار نموده است موضع‌گیری و تصمیم‌گیری نماید.

والسلام علیکم و رحمه الله

نمایندگان - مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل.

۴- ادامه رسیدگی به لایحه اصلاح قانون دریایی ایران (ثبت ۸۶) و تصویب موادی از آن

رئیس - دستور جلسه را مطرح بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - دستور اول ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون عمران درمورد لایحه اصلاح قانون دریایی ایران مصوب ۱۳۴۳ است. آقای رئیس! تا ابتدای ماده (۷) بررسی شد و الان در ماده (۷) هستیم و پیشنهادی هم نرسیده است.

رئیس - ماده را برای رأی‌گیری قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۷) - عنوان فصل ششم به وظایف، مسؤولیت‌ها و اختیارات فرمانده و کارکنان کشتی اصلاح می‌شود.

رئیس - حضار ۲۳۹ نفر، ماده (۷) که قرائت شد را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأی خود را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، تصویب شد. ماده بعد را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۸) - ماده زیر به ابتدای فصل ششم قانون الحاق می‌شود:

ماده (۸۰) مکرر (۱) - در این فصل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - فرمانده: فردی که به عنوان عالی‌ترین مقام کشتی محسوب می‌شود و بر طبق مقررات این فصل مسؤولیت اداره امور و هدایت کشتی را از جهات مختلف فنی، دریانوردی، کارکنان و خدمه بار و مسافر و انجام سایر وظایف قانونی برعهده دارد.

ب - کارکنان و خدمه کشتی: هر فردی که برای انجام وظایفی در کشتی در ارتباط با کار یا خدمات کشتی برای سفر دریایی استخدام شده و نام او در فهرست خدمه کشتی ذکر شده است.

پ - مالک: هر شخص حقیقی یا حقوقی که نام او به عنوان مالک در دفتر ثبت کشتی‌ها در سازمان بنادر و دریانوردی ثبت شده است، مگر در مواردی که خلاف این امر به اثبات برسد.

ت - افسر اول و دوم: افراد واجد شرایطی که از طرف مالک با رعایت قوانین و مقررات مربوط به عنوان افسر اول یا دوم به این سمت گمارده می‌شوند.

ث - افسر ارشد: فرد واجد شرایطی که براساس دستورالعمل مالک و در صورت نبودن دستورالعمل براساس عرف دریانوردی تعیین می‌شود.

ج - ارشد افسران یا کارکنان: فرد واجد شرایطی در بین افسران و کارکنان و خدمه کشتی که براساس دستورالعمل مالک و در صورت نبودن دستورالعمل براساس عرف دریانوردی با توجه به شرایط و اوضاع و احوال بالاترین مقام کشتی بعد از فرمانده محسوب می‌شود.

رئیس - حضار ۲۴۰ نفر، ماده (۸) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأی خود را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده بعد را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - در ماده (۹) هم پیشنهادی نیست. قرائت می‌شود.

ماده (۹) - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده (۸۰) مکرر (۲) - فرماندهی کشتی:

الف - فرماندهی کشتی برعهده فردی است که از طرف مالک به این سمت گمارده می‌شود.

ب - فرمانده باید همواره در کشتی حاضر باشد و به اعمال فرماندهی بپردازد، مگر در موارد ضروری و مواقعی که کشتی در حال توقف در بندر یا لنگرگاه ایمن است.

پ - در صورت فوت یا بیماری فرمانده و یا بروز سایر عوامل خارج از اراده وی که مانع از ادامه فرماندهی گردد و در مواردی که فرمانده کشتی را به هر علتی ترک کند یا از اجرای وظایف خویش امتناع ورزد، افسر اول کشتی به طور موقت و تا تعیین و حضور فرمانده جدید مسؤول فرماندهی کشتی می‌باشد. در چنین شرایطی افسر اول مراتب را بلافاصله به اطلاع مالک می‌رساند و در این شرایط وظایف، مسؤولیت‌ها و اختیارات افسر اول عیناً همان وظایف، مسؤولیت‌ها و اختیارات فرمانده است.

رئیس - حضار ۲۳۸ نفر، ماده (۹) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأی خود را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۱۰) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱۰) - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده (۸۰) مکرر (۳) - ناوبری و مدیریت کشتی

فرمانده مسؤول ناوبری و مدیریت کشتی است و باید کشتی را با مهارت لازم و طبق فنون کشتیرانی و با رعایت قوانین و مقررات داخلی و معاهدات بین‌المللی که جمهوری اسلامی ایران در آنها عضویت دارد و همچنین عرف کشتیرانی مورد قبول در سطح بین‌الملل هدایت نماید. فرمانده باید قبل از ورود به آنها و بنادر سایر کشورها تا حد ممکن و ضرورت با نظامات و مقررات لازم‌الاجرای این کشورها در زمینه کشتیرانی آشنا شود.

رئیس - حضار ۲۴۰ نفر، ماده (۱۰) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأی خود را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۱۱) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱۱) - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده (۸۰) مکرر (۴) - کسب اطمینان از قابلیت دریانوردی کشتی فرمانده قبل از شروع سفر باید از قابلیت دریانوردی کشتی، به خصوص از جهات کافی و مناسب بودن تجهیزات فنی، کارکنان و خدمه واجد صلاحیت، معتبر بودن گواهینامه‌های قانونی، وجود اقلام مورد نیاز در کشتی و شرایط مناسب جهت تحویل، حمل و نگهداری کالا در کشتی اطمینان حاصل نماید. فرمانده همچنین باید از چیده شدن مناسب کالاهای تحویلی، مهار بار، عدم بارگیری اضافی و حصول تعادل و ثبات لازم در کشتی، سوخت کافی و حسب مورد بسته بودن درهای انبار و همه منفذهای روی عرشه اطمینان یابد. در صورت عدم اطمینان از هریک از موارد یادشده فرمانده موظف است از حرکت کشتی جلوگیری نماید و موضوع را به اطلاع مالک برساند. فرمانده باید در طول مدت سفر اقدامات لازم را جهت استمرار قابلیت دریانوردی کشتی به عمل آورد.

رئیس - حضار ۲۴۰ نفر، ماده (۱۱) را که قرائت شد به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم **تصویب شد.** ماده (۱۲) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱۲) - متن زیر جایگزین ماده (۸۱) قانون می‌شود:

ماده (۸۱) - وظیفه و مسؤولیت فرمانده در تحویل گرفتن و حمل بار فرمانده در مقابل باری که به وی تحویل می‌گردد، ملزم به صدور بارنامه است، فرمانده از طرف مالک موظف به مراقبت از کالاهای تحویلی، حمل و تحویل آنها طبق قرارداد در بندر مقصد می‌باشد.

رئیس - حضار ۲۳۹ نفر، ماده (۱۲) را به نحوی که قرائت شد به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۱۳) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱۳) - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده (۸۱) مکرر - تخلیه و بارگیری

فرمانده باید از تحقق و صحت عملیات تخلیه و بارگیری، مهار بار و

انجام سفر دریایی با سرعت مقتضی اطمینان حاصل نماید.

رئیس - حضار ۲۴۲ نفر، ماده (۱۳) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۱۴) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱۴) - متن زیر جایگزین ماده (۸۳) قانون می‌شود:

ماده (۸۳) - نگهداری دفاتر مخصوص بر روی کشتی

فرمانده کشتی مکلف است ضمن نگهداری دفتر رسمی ثبت وقایع که متضمن هرگونه اطلاعات مربوط به کشتی و نمودار فعالیت و حوادثی است که در کشتی رخ می‌دهد و از لحاظ کشتیرانی مؤثر بوده است، وقایع و اعمال مؤثر بر سفر دریایی و ملاحظات خاص از قبیل وضعیت هوا و دریا را با ذکر تاریخ و محل ثبت به صورت دقیق ثبت کند. این دفتر باید قبلاً توسط سازمان بنادر و دریانوردی ضمن درج نام کشتی، شماره‌گذاری، پلمب و گواهی شده باشد. نمونه دفتر یاد شده حاوی امور اطلاعاتی که باید در آن ذکر شود توسط سازمان بنادر و دریانوردی تهیه می‌شود و استفاده از این نمونه برای کشتی‌ها الزامی است. فرمانده باید سایر دفاتر ثبت و گزارشهای کشتی مانند دفتر ثبت گزارش موتورخانه و دفتر ثبت گزارش عرشه را در کشتی نگهداری کند. مدتی که دفاتر مذکور باید در کشتی نگهداری شوند، توسط مالک تعیین و از سوی سازمان بنادر و دریانوردی تأیید می‌شود.

رئیس - حضار ۲۴۰ نفر، ماده (۱۴) را به نحوی که قرائت شد به رأی می‌گذاریم. دوستان نظرشان را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید، اصل ماده را به رأی گذاشتیم، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۱۵) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱۵) - متن زیر جایگزین ماده (۸۴) قانون می‌شود:

ماده (۸۴) - نگهداری مدارک و اسناد کشتی

فرمانده موظف است همیشه اسناد و مدارک را در دفتر فرماندهی کشتی نگهداری کند:

۱ - سند مالکیت کشتی یا رونوشت مصدق آن.

۲ - سند ثبت و تابعیت کشتی.

۳ - فهرست کارکنان و خدمه کشتی.

۴ - فهرست مسافران کشتی.

۵ - فهرست بار.

۶ - اسناد حمل.

۷ - اجازه‌نامه حرکت کشتی.

۸ - گواهینامه‌های مربوط به قرنطینه.

۹ - گواهینامه‌های فنی و قانونی.

۱۰ - دفاتر موضوع ماده (۸۳) این قانون.

۱۱ - گواهی ظرفیت.

۱۲ - فهرست حقوق عینی کشتی.

۱۳ - اسناد و گواهینامه‌های مربوط به معاهداتی که دولت جمهوری

اسلامی ایران به آنها ملحق شده است.

تبصره - در مواردی که سند الکترونیک مطمئن وجود داشته باشد، نگهداری نسخه الکترونیک کافی است.

رئیس - در صدرش باید نوشته شود «فرمانده موظف است همیشه اسناد و مدارک زیر را» چون بعد از آن «دو نقطه» گذاشتید. حضار ۲۴۰ نفر، ماده (۱۵) را به نحوی که قرائت شد، به رأی می‌گذاریم، نمایندگان نظرشان را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۱۶) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱۶) - متن زیر جایگزین ماده (۸۵) قانون می‌شود:

ماده (۸۵) - حرکت و مانور کشتی

فرمانده موظف است در هنگام ورود کشتی به بنادر، لنگرگاه‌ها، رودخانه‌ها، گذرگاه‌های دریایی، تنگه‌ها و کانال‌ها و نیز حرکت و مانور کشتی و خروج آن از این مناطق عملیات مذکور را حتی در صورت وجود راهنما بر روی کشتی هدایت نماید.

رئیس - حضار ۲۳۷ نفر، ماده (۱۶) را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۱۷) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱۷) - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده (۸۵) مکرر (۱) - وظیفه فرمانده در حفظ و مراقبت از ایمنی امنیت و سلامت

فرمانده موظف است تمامی توان، تجربه و دانش خود را برای تأمین ایمنی، امنیت، سلامت کشتی، سرنشینان و بار، قبل و همزمان با شروع و طی سفر دریایی به کار گیرد و اقدامات متعارف را برای ایمنی و امنیت و سلامت کشتی و سرنشینان آن در تمامی مراحل مذکور انجام دهد و از انجام هر کاری که کشتی، سرنشینان و بار را به مخاطره می‌اندازد، از جمله ورود به مناطق دریایی که عرفاً احتمال دارد کشتی در آنها دچار سانحه شود اجتناب نماید.

رئیس - حضار ۲۳۷ نفر، ماده (۱۷) را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. اصل ماده را به رأی گذاشتیم. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۱۸) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱۸) - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده (۸۵) مکرر (۲) - وظیفه فرمانده در حفاظت از محیط زیست

فرمانده کشتی موظف است طبق قوانین و مقررات داخلی و معاهدات بین‌المللی مربوط که جمهوری اسلامی ایران به آنها ملحق شده است، اقدامات لازم را برای پیشگیری، کاهش و رفع آلودگی ناشی از کشتی تحت تصدی خود به عمل آورد و جز در موارد اضطراری برای نجات جان افراد آن هم در حد ضرورت و طبق قوانین و مقررات مربوط، اقدامی ننماید که باعث آلودگی محیط زیست شود. فرمانده باید در صورت نشت یا ریزش مواد آلوده کننده از کشتی تحت تصدی خود و یا مشاهده هر گونه آلودگی و یا آلوده کردن آبراهها و مناطق دریایی بدون هیچگونه تأخیری مراتب را به مقامات صلاحیت‌دار نزدیکترین بندر و یا حسب

مورد مقامات صلاحیت‌دار نزدیکترین کشور ساحلی و کشور صاحب پرچم و مالک کشتی گزارش نماید.

رئیس - حضار ۲۳۷ نفر، ماده (۱۸) به نحوی که قرائت شد به رأی گذاشته می‌شود، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۱۹) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱۹) - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود: ماده (۸۵) مکرر (۳) - وظایف فرمانده در مقابله با دزدی و راهزنی دریایی

فرمانده موظف است به منظور مراقبت از سلامت سرنشینان و حفاظت از آنان، کشتی و محموله آن، هنگام تردد کشتی از مناطقی که توسط مالک و یا مراجع صلاحیت‌دار داخلی یا بین‌المللی مربوط به عنوان منطقه خطر دزدی و راهزنی اعلام شده است با رعایت قوانین و مقررات مربوط و دستورالعمل‌های مالک کشتی اقدامات احتیاطی لازم را به عمل آورد تا کشتی و سرنشینان آن از گزند حملات احتمالی راهزنان دریایی مصون مانده و از تصرف کشتی توسط راهزنان جلوگیری شود. چنانچه به‌رغم تمهیدات و اقدامات انجام شده، کشتی به تصرف راهزنان دریایی درآید، فرمانده باید برای تأمین سلامت و حفاظت از جان سرنشینان کشتی با همه توان و تا حد امکان تلاش و مجاهدت نماید.

رئیس - حضار ۲۳۸ نفر، ماده (۱۹) به رأی گذاشته می‌شود، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۲۰) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲۰) - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده (۸۵) مکرر (۴) - وظیفه فرمانده در همکاری با بازرسان فرمانده موظف است در مواردی که بازرسی کشتی بر طبق قانون مجاز است، برای انجام بازرسی با مأمورین صلاحیت‌دار همکاری کند.

رئیس - حضار ۲۳۸ نفر، ماده (۲۰) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند، اصل ماده به رأی گذاشته شده. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۲۱) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! آقای دهقانی برای رفع ابهام پیشنهاد کردند که کلمه «مقررات» در این ماده حذف شود، ایشان می‌توانند پیشنهاد را مطرح کنند؟ **رئیس -** بفرمایید.

محمد دهقانی نقندر (چناران و بینالود) - بسم‌الله الرحمن الرحیم در ماده (۲۱)، (۸۵) مکرر (۵)، در دو خط آخرش آورده که «فرمانده می‌تواند در مواقع ضروری و با رعایت قوانین و مقررات مربوط نسبت به اعمال تنبیهات انضباطی در مورد افراد متخلف اقدام و مالک کشتی را از آن مطلع نماید».

تنبیهات انضباطی که حالا اینجا حدود و ثغورش را هم مشخص نکرده نوعی مجازات است و مجازات طبق اصل (۳۶) قانون اساسی باید به موجب قانون باشد. وقتی ما می‌گوییم طبق مقررات، یعنی دستورالعمل هم مقررات می‌شود. فرمانده کشتی ممکن است سرنشینان

کشتی را براساس دستورالعملی که فرمانده کشتی و مالک کشتی صادر می‌کند، که در مواد قبلی به آن اشاره شد، باید افراد و سرنشینان را به نام تنبیهات انضباطی مجازات کند. به نظر من این خلاف قانون اساسی تلقی می‌شود. ما کلمه «مقررات» را برداریم، اگر قرار است تنبیهاتی انجام شود، این باید به موجب قانون باشد.

من فکر می‌کنم اگر این برداشته شود مشکلی پیش نمی‌آید و این ابهامی که ممکن است مبنی بر مغایرت با قانون اساسی هم وجود داشته باشد برطرف می‌شود. اگر دوستان صلاح بدانند این کلمه «و مقررات» حذف شود.

رئیس - مخالف صحبت می‌کنند؟

دبیر (دهقانی نقندر) - آقای پورمختار مخالف هستند.

رئیس - بفرمایید.

محمدعلی پورمختار (بهار و کبودرآهنگ) - بسم‌الله الرحمن الرحیم اینجا وجود مقررات خودش محدودکننده اختیارات فرماندهی کشتی است، چون این مجازات‌ها یا تنبیهات انضباطی را محدود می‌کند، هم با رعایت قوانینی که مصوب مجلس است، هم سایر مقرراتی که این مقررات خارج از قوانین است که از سوی سازمان‌های دیگر یا از سوی وزارتخانه مربوط صادر شده و لذا حذف «مقررات» اتفاقاً دست فرمانده کشتی را در این قضیه بیشتر باز خواهد کرد و به اعتقاد من آن چیزی که مد نظر آقای دهقانی است حاصل نخواهد شد و وجود قوانین و مقررات خود ضامن صحت عمل فرمانده کشتی خواهد شد که کاملاً او را به اعمال یک سری تنبیهات صرفاً انضباطی محدود می‌کند و این هم هیچ مخالفت و مغایرتی با سایر قوانین ندارد.

رئیس - موافق را دعوت بفرمایید.

دبیر (دهقانی نقندر) - آقای ندیمی موافق هستند، بفرمایید.

ایرج ندیمی (لاهیجان و سیاهکل) - بسم‌الله الرحمن الرحیم قوانین، مقررات، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها، آیین‌نامه‌ها، همه اینها در رابطه با اجرای قانون دخیل است. بالاخره همه آنچه که تحت عنوان مقررات و بخشنامه و دستورالعمل و آیین‌نامه می‌آید، باید وفق قانون باشد؛ یعنی مناط قانون است، مجری نمی‌تواند در مقام اجرایی قانون در راستای نوع تشویق‌ها، تنبیهات و هر عنوان دیگر انضباطی و مانند آن بدون قانونی که حاکم است، تصمیم بگیرد. از این جهت به نظر می‌رسد، بودن قوانین کفایت می‌کند. وقتی ما می‌گوییم قانون هست و اصلاح قانون هم الان در دستور کار ماست، ضرورتی ندارد که ما عناوین اضافه‌ای را که در حقیقت دنباله قانون هست را ذکر کنیم، چراکه نمی‌شود مثلاً مقرراتی وضع کرد که ضد قانون، خلاف قانون و مغایرتی با آن داشته باشد. به نظر می‌رسد پیشنهاد آقای دهقان از جهت کفایت به لحاظ اینکه بتواند دست مجری را در امور باز کند، درست باشد و ما هم ان‌شاءالله به آن رأی دهیم.

رئیس - دولت نظر خود را بفرمایند.

توازی زاده (کارشناس سازمان بنادر و دریانوردی) - بسم‌الله الرحمن الرحیم خدمت نمایندگان محترم سلام عرض می‌کنم. خیلی خلاصه عرض می‌کنم، منظور از مقررات اینجا دستورالعمل و نظایر این نیست، نوعاً

آیین‌نامه‌های انضباطی است که باید به تصویب هیأت وزیران برسد و این هم در حدود صلاحیت هیأت وزیران است... (رئیس) - باید می‌نوشتید آیین‌نامه انضباطی) مقررات ناظر به این طور آیین‌نامه‌هاست، متشکر.

رئیس - یعنی مقصودتان از مقررات آیین‌نامه انضباطی بوده است؟ کمیسیون بفرماید.

مهرداد بائوج لاهوتی (سخنگوی کمیسیون عمران) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

همکاران محترم! قوانین مشخص است، آقای دهقان هم با قوانین مخالفت نکردند درخصوص مقررات استحضار دارید که هر قانونی می‌تواند آیین‌نامه‌ای همراه خودش داشته باشد. همانطور که نماینده محترم دولت هم توضیح دادند منظور آیین‌نامه‌های انضباطی است، شما الان در دستگاه‌های اداری هم یک کارمندی که تخلف می‌کند در هیأت تخلفات براساس آن آیین‌نامه‌های انضباطی با او برخورد می‌کنند و در چارچوب آن رأی صادر می‌کنند. منظور از مقررات همان آیین‌نامه‌های انضباطی است. من خواهش می‌کنم به حذف رأی ندهید. ان‌شاءالله، به امید خدا قانون جامع‌تر و کامل‌تر شود.

رئیس - اگر مقصودتان از مقررات همان آیین‌نامه انضباطی است همان لفظش را بیاوریم که دیگر حذف رأی نگیریم؟ چون نماینده دولت گفتند مقصود ما از «مقررات»، آیین‌نامه انضباطی است کمیسیون همین را می‌گوید، خب همین را بیاورید. پس اگر این «مقررات» بشود «آیین‌نامه انضباطی» که مقصودتان این بوده، دیگر احتیاج ندارد آقای دهقانی پیشنهاد را پس می‌گیرند، این رفع ابهام می‌شود.

دوستان! کلمه «مقررات» یک مفهوم منبسطی بود آقای دهقانی پیشنهاد حذف دادند، آقایان در توضیح برای مخالفت با حذف گفتند مقصودمان «آیین‌نامه انضباطی» است. اگر ما این ابهام را رفع کنیم دیگر پیشنهاد حذف داده نمی‌شود، این ابهام هم منطقی است، چون مقررات یک امر سیالی است. پس ما این کلمه مقررات را آیین‌نامه انضباطی می‌کنیم رأی می‌گیریم.

حاضر ۲۳۸ نفر، نمایندگان نظرشان را راجع به رفع ابهام اعلام بفرمایند. نمایندگان نظرشان را راجع به اینکه کلمه «مقررات» به «آیین‌نامه انضباطی» تبدیل شود که رفع ابهام شود اعلام نظر بفرمایند. دوستان در رأی‌گیری برای رفع ابهام مشارکت بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد**. ماده بعد را قرائت بفرمایند.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲۱) - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده (۸۵) مکرر (۵) - وظیفه و اختیارات فرمانده در حفظ نظم و

امنیت کشتی

فرمانده به منظور حفظ نظم و امنیت کشتی، بر تمام سرنشینان کشتی نظارت دارد و می‌تواند در چارچوب اختیارات قانونی و عرف دریایی که مغایر اخلاق حسنه نباشد آنها را به انجام عمل یا ترک عمل خاصی ملزم نماید. فرمانده می‌تواند در مواقع ضروری با رعایت قوانین و آیین‌نامه انضباطی مربوط به اعمال تنبیهات انضباطی در مورد افراد متخلف اقدام و مالک کشتی را از آن مطلع نماید.

رئیس - حاضر ۲۳۸ نفر، ماده (۲۱) را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان

محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد**. ماده (۲۲) را قرائت بفرمایند.

دبیر (فرهنگی) - در ماده (۲۲) یا همان ماده (۸۵) مکرر (۶) هم آقای دهقانی باز پیشنهاد رفع ابهام دادند که قبل از عبارت «تحت نظر» در سطر سوم از آخر عبارت «بدون بازداشت» لازم است درج شود.

دهقانی‌نقندر - آقای رئیس اجازه می‌فرمایید؟

رئیس - بفرمایند.

محمد دهقانی‌نقندر (چناران و بینالود) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

در اینجا آورده که اگر کسی متهم به جرمی شد، فرمانده کشتی بی‌درنگ با استفاده از وسایل ارتباطی سریع، مراتب را به مقامات صلاحیت‌دار قضایی و بندری اطلاع دهد و کسب تکلیف کند. تا اینجا روشن است که کار درستی است، اگر کسی در درون کشتی مرتکب جرم شد، باید از مقام قضایی کسب تکلیف شود. در ذیل این عبارت آورده که فرمانده در صورت لزوم علاوه بر بازرسی مسافران و کارکنان و خدمه کشتی و ضبط اشیایی که ممکن است دلیل جرم باشد، مکلف است متهمان و مظنونان به ارتکاب جرم را تا زمان تسلیم آنان به مراجع و مقامات صلاحیت‌دار تحت نظر قرار دهد. از اینجا به بعد به نظر من چه بازرسی از مسافران و خدمه کشتی و اینها به ویژه که «تحت نظر قرار دهد» اگر رفع ابهام نشود، حتماً خلاف قانون اساسی است.

در اصل (۳۶) قانون اساسی ما آمده «حکم به مجازات» که تحت نظر قرار دادن اگر مستوجب و مستلزم بازداشت باشد، این خلاف اصل (۳۶) قانون اساسی است می‌گوید: «حکم به مجازات و اجرای آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون باشد». فرمانده کشتی هر چند در آنجا ضروریاتی است و باید نظم کشتی را برقرار کند، اینجا در بالا آورده که باید از طریق وسایل ارتباطی سریع، کسب تکلیف کند، آن درست است، اما خود فرمانده کشتی بیاید مسافران را در آنجا تحت نظر قرار دهد، اینجا البته خیلی هنرمندانه نوشته شده «تحت نظر قرار دهد» و کلمه بازداشت نیآورده، ولی فردا فرمانده کشتی از همین جمله «تحت نظر قرار دهد» استفاده می‌کند، مسافران را در کشتی بازداشت می‌کند، یعنی بدون حکم مقام قضایی و این خلاف اصل (۳۶) قانون اساسی است و برداشت من این است که به نظر من شورای نگهبان هم حتماً به این ایراد می‌گیرد.

اگر این عبارت «بدون بازداشت» را قبل از «تحت نظر قرار دادن» بیاوریم، این شاید مشکل را حل کند و البته طبیعی است که فرمانده کشتی باید از مقام صلاحیت‌دار قضایی با توجه به وجود وسایل ارتباطات سریعی که الان از طریق کشتی با بیرون کشتی برقرار می‌شود کسب تکلیف کند، نه اینکه مردم را بخواهد بازداشت کند. لذا پیشنهاد من این است که عبارت «بدون بازداشت» قبل از «تحت نظر قرار دهد» بیاید تا این مشکل تا اندازه‌ای برطرف شود.

رئیس - مخالف را دعوت بفرمایند.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای پورمختار مخالف هستند، بفرمایند.

محمدعلی پورمختار (بهار و کیودرآهنگ) - آقای دکتر لاریجانی! ما اختیارات ضابط قضایی را در سطر دوم این ماده به فرمانده کشتی دادیم و لذا یکی از اختیارات ضابط قضایی این می‌تواند باشد، اشکالی ندارد. ضابطین قضایی اختیارات مقامات قضایی را در زمان عدم حضور مقام قضایی بر عهده دارند و لذا اشکالی ندارد «تحت نظر» یا حتی «بازداشت» هم بیاوریم. به اعتقاد من هیچ ایرادی متوجه این ماده نخواهد بود، مگر اینکه ما اختیار ضابط را از فرمانده کشتی بگیریم و لذا اصلاً لازم است، کشتی یک وقتی در اقیانوس‌هاست، آنجا دسترسی نیست، یک آدم مجرمی هم آنجا است، دارد نظم کشتی را به هم می‌زند امکان وقوع جرم هست و لذا اگر قرار باشد که فرمانده کشتی اختیاری برای مدیریت کشتی نداشته باشد، کلاً کارش به هم می‌ریزد و لذا با این وصف حتی اگر ضابط قضایی هم نباشد که اینجا ضابط دادگستری هست، باز باید چنین اختیاری به فرمانده کشتی برای ایجاد نظم و انضباط در کشتی و ادامه کار کشتی بدهیم. با این وصف به اعتقاد من پیشنهاد، در واقع وظیفه فرمانده کشتی را برای اعمال نظم و انضباط محدود خواهد کرد.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای سلیمی موافق هستند.

رئیس - بفرمایید.

علیرضا سلیمی (محلات و دلیجان) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

ضمن تشکر از مخالف محترم نکته‌ای که جناب آقای پورمختار فرمودند، در همانجا در پاراگراف اول درست است که فرمانده کشتی، در مقام ضابط دادگستری است، اما همانجا یک عبارتی دارد می‌گوید: «بی‌درنگ با استفاده از وسایل ارتباطی سریع مراتب را به مقامات صلاحیت‌دار قضایی و بندری و حسب مورد نزدیکترین نمایندگی کمیسیون و دیپلماتیک ایران در خارج از کشور اعلام و کسب تکلیف کند»، بر همین اساس در همین عبارات ذیل هم برای اینکه شبهه مخالفت با اصل (۳۶) پیش نیاید، اگر در اینجا ما باز بنویسیم «در صورت لزوم با اذن مقام قضایی» که از این وسایل ارتباطی سریع استفاده کند که شبهه مخالفت با قانون اساسی هم پیش نیاید، متشکرم.

رئیس - دولت نظر خود را بفرمایند.

صدر (رئیس سازمان بنادر و دریانوردی) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

سلام علیکم و رحمه‌الله

من یک توضیح خدمت نمایندگان محترم عرض می‌کنم، فرمانده کشتی چند وظیفه اصلی به عهده دارد. اولاً نماینده دولت صاحب پرچم روی کشتی است. فرض کنید کشتی یک قسمتی از خاک آن کشور صاحب پرچم است که در وسط اقیانوس و آبهای بین‌المللی دارد تردد می‌کند. شما یک‌طوری باید آنجا بتوانید نمایندگی حاکمیت دولت صاحب پرچم را اعمال کنید که فرمانده کشتی آن نمایندگی را دارد. از طرفی نماینده مالک کشتی است، از طرفی نماینده صاحب کالا است و از طرف دیگر مسؤول حفظ جان و مال و امنیت افرادی است که در داخل کشتی تردد می‌کنند و باید همه اینها را حفاظت کند.

لذا به عنوان نماینده دولت حاکم، آنجا به عنوان ضابط قضایی عمل می‌کند و با اذنی که به صورت معاطاتی و قانونی به او داده شده، یعنی به

او می‌گویند شما وقتی آنجا قرار می‌گیرد قانوناً این وظایف به شما محول می‌شود. آنجا به عنوان ضابط قضایی اگر خدای ناکرده جرمی واقع شود، قتلی صورت بگیرد یا اتفاقی بیفتد او باید حتماً مجرم را تحت نظر داشته باشد و بتواند او را به محض اینکه وارد خاک و خشکی شد، تحویل مقامات صلاحیت‌دار قضایی بدهد. به خاطر این است که می‌گوییم باید تحت نظر باشد و همانطور که نماینده محترم فرمودند او مثل ضابط قضایی می‌تواند حتی بازداشت موقت هم داشته باشد ولی ما از این عبارت هم استفاده نکردیم، گفتیم تحت نظر باشد چون ممکن است فرد داخل آب پیرد و متواری شود. من گفتم این مورد توجه نمایندگان محترم باشد برای اینکه به این ایراد رأی ندهند و همین‌طور که در قانون ذکر شده لطف کنند و رأی بدهند، متشکرم.

رئیس - متشکرم. اخطار دارند، بفرمایید.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای دوات‌گری بفرمایید.

مهدی دوات‌گری (مراغه و عجب‌شیر) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

در راستای پیشنهاد جناب آقای دهقانی، اصل (۳۲) قانون اساسی می‌گوید: «هیچ‌کس را نمی‌توان دستگیر کرد مگر به حکم و ترتیبی که قانون معین می‌کند. در صورت بازداشت، موضوع اتهام باید با ذکر دلایل بلافاصله کتباً به متهم ابلاغ و تفهیم شود و حداکثر ظرف مدت (۲۴) ساعت پرونده مقدماتی به مراجع صالحه قضایی ارسال و مقدمات محاکمه، در اسرع وقت فراهم گردد. متخلف از این اصل طبق قانون مجازات می‌شود». در راستای همین بحثی که تحت نظر نگه داشته شده، این شبهه خلاف اصل (۳۲) قانون اساسی وجود دارد.

پیشنهاد من این است که در اینجا یک تبصره هم الحاق شود، اگر در مقام ضابط به عنوان تحت نظر نگه داشته می‌شود از طریق وسایل ارتباطی که گزارش جامعی راجع به موضوع جرم و اقدامات انجام شده لازم است به مرجع قضایی ارسال شود، برای رفع این شبهه قانون اساسی پیشنهاد می‌شود یک تبصره هم تحت عنوان تبصره ماده (۸۵) مکرر (۶) الحاق شود:

«شعب ویژه‌ای از دادسرای عمومی و انقلاب محل عبور کشتی‌ها و در صورتی که وقوع جرم خارج از حریم دریایی جمهوری اسلامی باشد، شعبه ویژه‌ای از دادسرای عمومی و انقلاب تهران در اسرع وقت مأمور رسیدگی و اتخاذ تصمیم باشد».

اگر همکاران محترم این را عنایت فرمایند، هم رفع ابهام از خلاف اصل (۳۲) قانون اساسی بودن منتفی خواهد شد و هم ابهامات و مشکلاتی که در مقام اجراء به وجود می‌آید پیشگیری می‌شود، تشکر می‌کنم.

رئیس - اگر مقصود از «تحت نظر» زندان هم باشد، این اشکال اصل (۳۲) هست مگر اینکه بنویسیم «با رعایت اصل (۳۲)». یعنی (۲۴) ساعت بیشتر نمی‌توانند نگه دارند. اگر مقصودتان از «تحت نظر» زندان نیست باید ذکر کنید. این را باید روشن کرد. حالا شما بفرمایید. ظاهراً این‌طور که نوشته‌اید «تحت نظر» مقصودتان زندان هم هست، زندان نیست؟ (صدر - نه) پس باید بنویسیم «بدون بازداشت». کمیسیون توضیحاتان را بفرمایید.

مهر داد بانوج لاهوتی (سخنگوی کمیسیون عمران) - همکاران محترم ببینید! اولاً در صدر همین ماده (۸۵) آمده که فرمانده کشتی به عنوان ضابط دادگستری است. بعد همان طور که ریاست محترم هم توضیح دادند اینجا آمده «متهمان و مظنونان به ارتکاب جرم را تا تسلیم آن به مراجع و مقامات صلاحیت دار تحت نظر قرار دهد». ما در کشتی به یک نفر مظنون هستیم، خوب باید چه کنیم؟ مثلاً حتی او را تحت نظر قرار ندهیم، مراقبت نکنیم؟ بعد در ادامه همین ماده آمده که پرونده ایشان را در اولین فرصت تکمیل و همراه مدارک به مقامات صلاحیت دار قضایی تسلیم کنند. همان طور که ریاست محترم هم فرمودند «بدون بازداشت» حالا اگر اصرار است کلمه «بدون بازداشت» هم درج شود، کمیسیون و دولت هم موافق هستند.

رئیس - الان دو تا مسأله است. یک پیشنهادی را آقای دهقانی دادند که ابهام است. خطاری که آقای دوات گری در مورد اصل (۳۲) دادند، آنجا صراحت دارد که ظرف (۲۴) ساعت باید پرونده به مقامات صالحه قضایی برود، اینجا چون زمان ندارد ابهام هست. لذا اگر ما عبارت «بدون بازداشت» بگذاریم که ظاهراً مقصود نگارندگان هم این بوده، می تواند مشکل را حل کند. لذا من اخطار را وارد می دانم. شما دوستان نظرتان را راجع به وارد بودن اخطار بفرمایید تا بعد اصلاحش کنیم.

اخطار اصل (۳۲) قانون اساسی است، در اینجا چون گفته شده «تحت نظر»، زمان هم داده نشده شامل زندان هم می شود و بنابراین طبق قانون اساسی بیشتر از (۲۴) ساعت نمی توانند کسی را بازداشت کنند حتی اگر ضابط دادگستری باشند. لذا ما باید اینجا یک اصلاحی کنیم. اخطار را وارد می دانیم.

حاضر ۲۳۰ نفر، نمایندگان نظرشان را راجع به وارد بودن اخطار اعلام بفرمایند. دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، **تصویب شد.**

اگر کلمه «بدون بازداشت» اینجا اضافه شود، ظاهراً مشکل حل می شود.

صدر - «با رعایت اصل (۳۲)» چون در بعضی از جرائم عمدی باید بازداشت شود، اگر قتل اتفاق بیفتد، برای جلوگیری از فرار متهم حتماً باید بازداشت شود.

رئیس - عبارت «با رعایت اصل (۳۲)» را اضافه می کنیم که این مشکل حل شود. لطفاً بخوانید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲۲) - ماده زیر به قانون الحاق می شود:

ماده (۸۵) مکرر (۶) - وظیفه فرمانده در پیشگیری از وقوع جرم و مواجهه با جرایم ارتكابی در کشتی

چنانچه در کشتی جرمی رخ دهد، فرمانده کشتی موظف است تا زمانی که مداخله مقامات صلاحیت دار میسر شود، در مقام ضابط دادگستری و با رعایت قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور کیفری) و سایر قوانین و مقررات مربوط بدون هرگونه تأخیر اقدامات لازم را در جهت حفظ و جمع آوری دلایل و مدارک جرم انجام دهد و بی درنگ با استفاده از وسایل ارتباطی سریع، مراتب را به مقامات صلاحیت دار قضایی و بندری و حسب مورد نزدیکترین نمایندگی کنسولی

و دیپلماتیک ایران در خارج از کشور اعلام و کسب تکلیف کند. فرمانده در صورت لزوم علاوه بر بازرسی مسافران و کارکنان و خدمه کشتی و ضبط اشیائی که ممکن است دلیل جرم باشند، مکلف است متهمان و مظنونان به ارتکاب جرم را تا زمان تسلیم آنان به مراجع و مقامات صلاحیت دار، با رعایت اصل (۳۲) قانون اساسی تحت نظر قرار دهد و در اولین فرصت گزارش جامعی از موضوع جرم و اقدامات انجام شده و نتایج آن تهیه و به همراه دلایل و مدارک به مراجع و مقامات صلاحیت دار تسلیم نماید.

رئیس - حضار ۲۳۱ نفر، ماده (۲۲) به نحوی که قرائت شد را به رأی می گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، **تصویب شد.** ماده (۲۳) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲۳) - ماده زیر به قانون الحاق می شود:

ماده (۸۵) مکرر (۷) - وظیفه فرمانده در مورد مصدومان یا بیماران هرگاه یکی از ساکنان کشتی دچار بیماری یا مصدومیتی شود، فرمانده موظف به صدور دستورات لازم برای ارائه کمکهای اولیه است. چنانچه بیمار در کشتی قابل مداوا نباشد و معالجه او فوریت داشته باشد، فرمانده موظف است در نزدیکترین محل مناسبی که امکان درمان وجود دارد، ضمن اطلاع به مالک یا نماینده او و هماهنگی لازم برای معالجه بیمار یا مصدوم، موجبات خروج وی را از کشتی جهت مداوا فراهم کند.

رئیس - حضار ۲۳۰ نفر، ماده (۲۳) را به رأی می گذاریم، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند، دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، **تصویب شد.** ماده (۲۴) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲۴) - ماده زیر به قانون الحاق می شود:

ماده (۸۵) مکرر (۸) - وظایف فرمانده درخصوص وقایع مربوط به سرنشینان

فرمانده موظف است وقایع ازدواج، تولد، وفات و مفقود شدن افراد در کشتی، پناهندگی و ورود مسافر غیرقانونی را گواهی نماید و آن را در دفتر رسمی ثبت وقایع نیز درج کند. فرمانده باید وقایع یادشده را حسب مورد به مالک و مقامات کنسولی ایران در اولین یا نزدیکترین بندری که در آن توقف می کند و همچنین پس از مراجعت کشتی به ایران، حسب مورد به مقامات صلاحیت دار در ایران نیز اطلاع دهد.

رئیس - حضار ۲۲۷ نفر، اصل ماده (۲۴) را به رأی می گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، **تصویب شد.** ماده (۲۵) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲۵) - ماده زیر به قانون الحاق می شود:

ماده (۸۵) مکرر (۹) - وظیفه فرمانده در مورد فوت سرنشینان در صورتی که یکی از سرنشینان کشتی فوت کند، فرمانده باید در حضور دو نفر از کارکنان و خدمه کشتی به عنوان شاهد، ضمن تنظیم صورت مجلسی متضمن مواردی از جمله علت و زمان فوت و وضعیت جسد (در صورت امکان)، از اموال متوفی صورت برداری نماید و از متوفی

و اموال وی مواظبت کند و متوفی و اموالش را همراه با نسخه‌ای از صورت‌مجلس تنظیمی حسب مورد به اشخاص یا مقامات صلاحیت‌دار تحویل دهد. در صورتی که متوفی ایرانی باشد و خارج از آبهای ایران فوت کند، فرمانده باید مراتب را به اولین یا نزدیکترین نمایندگی کنسولی دولت جمهوری اسلامی ایران اطلاع دهد.

تبصره - در صورتی که کشتی دارای پزشک مسؤول باشد، صورت‌مجلس تنظیمی موضوع این ماده باید از جهت علت فوت به وسیله پزشک کشتی گواهی شود.

رئیس - حضار ۲۲۷ نفر، ماده (۲۵) را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده (۲۶) را قرائت بفرمایند.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲۶) - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:
ماده (۸۵) مکرر (۱۰) - ارائه گزارش در موارد بروز سوانح و حوادث غیرعادی

هرگاه در طی سفر دریایی، سانحه یا حادثه‌ای غیرعادی و فوق‌العاده برای کشتی، سرنشینان یا بار آن رخ دهد، نظیر به گل نشستن کشتی و ورود خسارت به کشتی یا تلف آن، چنانچه حادثه در بندر رخ داده باشد، ظرف (۲۴) ساعت بعد از وقوع حادثه و چنانچه حادثه در جای دیگری اتفاق افتاده باشد، ظرف (۲۴) ساعت پس از ورود به بندر، فرمانده باید گزارشی کتبی در مورد حادثه تهیه و آن را به سازمان بنادر و دریانوردی و مالک کشتی تسلیم نماید. گزارش توسط سازمان یادشده جهت انجام اقدامات مقتضی حسب مورد به مقامات قضایی یا سایر مراجع صلاحیت‌دار مربوط تسلیم می‌شود. فرمانده در گزارش کتبی خود از جمله موارد زیر را درج می‌نماید:

الف - تابعیت کشتی (پرچم).

ب - نام کشتی، علامت خطاب و نام فرمانده.

پ - بندر مبدأ حرکت کشتی.

ت - زمان و مسیر حرکت.

ث - بندر مقصد.

ج - خطراتی که با آن مواجه شده و خسارات وارد شده و میزان تقریبی خسارات با ذکر زمان و مکان دقیق حادثه و مشخصات فرد یا افراد سانحه دیده.

چ - هر عامل مؤثر در بروز حادثه به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم.

ح - اقدامات انجام شده در رابطه با حادثه و سانحه.

تبصره - در صورت ورود خسارت به بار، فرمانده تا قبل از تهیه گزارش حادثه و تسلیم آن به سازمان بنادر و دریانوردی و مالک کشتی، نباید شروع به تخلیه بار کند، مگر در شرایط اضطراری که بقای تمام یا بخشی از کالا در کشتی موجب بروز خطر فوری برای کشتی یا سرنشینان آن گردد.

رئیس - حضار ۲۳۰ نفر، اصل ماده (۲۶) را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده

(۲۷) را قرائت بفرمایند.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! آقای دهقانی در ماده (۲۷) پیشنهاد حذف داده‌اند.

رئیس - بفرمایند.

محمد دهقانی‌نقندر (چناران و بینالود) - بسم‌الله الرحمن الرحیم
آقای رئیس، نمایندگان محترم! مدونین قانون اساسی چارچوبی را طراحی کرده‌اند که ما به عنوان قانونگذار طبق اصل (۷۲) خود قانون اساسی ملزم به رعایت آن چارچوب هستیم. اگرچه ما کمیسیون‌هایی برای برخورد با تخلفات اداری و انضباطی داریم اما چون خود تخلف یک نوع خفیفی از جرم است و بعد برخورد با تخلف هم نوع خفیفی از مجازات است، شورای نگهبان با تفسیری که از قانون اساسی دارد (طبق اصل ۳۶ قانون اساسی) این تخلفات نمی‌تواند توسط آیین‌نامه مشخص شود. لذا ما قانون تخلفات اداری داریم، نه آیین‌نامه تخلفات اداری. قانون داریم البته آیین‌نامه هم در ذیل قانون می‌تواند طراحی شود. ما قانون نظارت بر عملکرد قضات داریم حتی اگر قضات کشور تخلفی را (نه جرم) مرتکب شوند براساس قانون با آن تخلف برخورد می‌شود.

خود مجلس به تازگی قانون نظارت بر نمایندگان مجلس را تصویب کرده، نمی‌توانیم تخلف احتمالی نمایندگان را براساس آیین‌نامه طراحی، احصاء و با آن برخورد کنیم. ما قانون لازم داریم حتی قانون تخلفات نیروهای مسلح، تمام تخلفات در کشور باید به موجب قانون مشخص شود چه موضوعی تخلف است. این چیزی که در اینجا در ماده (۲۷) دوستان از روی حسن‌نیت آورده‌اند که آیین‌نامه انضباطی برخورد با تخلفات در دولت تصویب شود، این خلاف اصل (۳۶) قانون اساسی است.

لذا به نظر من این حتماً ایراد دارد. من پیشنهاد حذف این را دارم. دولت باید لایحه برخورد با تخلفات انضباطی را به مجلس بیاورد، مجلس تصویب کند. طبق اصول مختلف قانون اساسی این توسط دولت قابل تصویب نیست. لذا من پیشنهاد حذف ماده (۲۷) را دارم که ان‌شاءالله دولت برای برخورد با تخلفات انضباطی و اصلاً تصویب این قانون تعیین مصادیق تخلف و چگونگی برخورد تخلف لایحه به مجلس بیاورد و مجلس تصویب کند. من پیشنهاد حذفش را دارم دوستان هرطور که صلاح دانستند تصمیم بگیرند. والسلام

رئیس - اخطار دارند.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای سیدحسین نقوی‌حسینی اخطار دارند، بفرمایند.

سیدحسین نقوی‌حسینی (ورامین و پیشوا) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

اصل (۳۶) قانون اساسی می‌فرماید: «حکم به مجازات و اجرا آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون باشد». آنچه که ما داریم در ماده (۲۷) تصویب می‌کنیم، داریم این اختیار را به آیین‌نامه انضباطی می‌دهیم که هیأت وزیران تصویب می‌کند. یعنی این آیین‌نامه انضباطی است که تخلف را مشخص می‌کند، مجازات برای آن در نظر می‌گیرد، قطعاً راه‌حل اعمال مجازات را هم می‌خواهد این آیین‌نامه تعیین کند،

بنابراین ماده (۲۷) مخالف اصل (۳۶) قانون اساسی است.

رئیس - عرض می‌شود که اگر این آیین‌نامه انضباطی را که مربوط به تخلفات فرمانده است منوط به یک قانون کنیم اشکال قانون اساسی ندارد اما اگر همین‌طور که آورده‌اید بدون رجوع به قانون، شما آیین‌نامه انضباطی بنویسید این اخطار قانون اساسی وارد است. چون باید به موجب قانون باشد. شما باید بنویسید که مستند به چه قانونی این آیین‌نامه انضباطی را تدوین می‌کنید. مثلاً فرض کنید ما قانون مجازات داریم، برای کارکنان دولت قانون داریم، براساس آن دستورالعمل و ضابطه می‌نویسند. باید یک قانونی محور باشد. بگویید براساس چه قانونی است؟

گفته نشده، من اخطار را وارد می‌دانم. در اینجا گفته شده وزارت راه و معاونت حقوقی رئیس‌جمهور آیین‌نامه انضباطی را می‌نویسند و به تصویب هیأت وزیران می‌رسانند، این مطابق قانون اساسی باید مستند به قانون باشد. لذا من اخطار را وارد می‌دانم، به رأی می‌گذاریم.

حاضر ۲۲۹ نفر، نمایندگان نظرشان را راجع به وارد بودن اخطار اعلام بفرمایند. توجه بفرمایید اینجا بحث آیین‌نامه انضباطی در برخورد با فرمانده و کارکنان خدمه کشتی است، اخطاری که دادند این بود که این باید مستند به قانون باشد، در اینجا ذکری از قانون نشده، لذا من اخطار را وارد می‌دانم. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** نمایندگان اخطار را وارد دانستند حالا باید این را اصلاح کرد می‌توانیم به کمیسیون ارجاع دهیم تا اصلاحش کند.

باطوح لاهوتی - اینجا بیاوریم «با رعایت قوانین مربوطه».

رئیس - قوانین مربوطه‌اش چیست؟

باطوح لاهوتی - تخلفات اداری است.

رئیس - یک راهش این است که بنویسیم «با رعایت قوانین مربوطه» که قانون مجازات و قوانین تخلفات اداری است و براساس آنها یک آیین‌نامه‌ای را تنظیم کنند.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای دکتر نمی‌شود (رئیس - چرا؟) باید لایحه بیاورند.

رئیس - یک مقدار ریزه کاری دارد، ظاهراً آقایان در این مشکل هم بحث دارند. به کمیسیون می‌فرستیم آنجا دقیق بررسی کنند و پیشنهاد درستی بدهند. اگر آیین‌نامه انضباطی اینجا در چارچوب «قوانین مربوطه» اصلاح شود مشکل حل می‌شود، اگر نه آن وقت اگر بخواهیم به صورت قانون به مجلس بیاوریم باید در آن ماده دیگری که آیین‌نامه انضباطی هم آورده‌ایم، آن را هم اصلاح کنیم. حالا بروند در کمیسیون بررسی دقیق حقوقی کنند و بعد بیاورند. ماده (۲۸) را قرائت بفرمایند.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲۸) - ماده زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده (۸۶) مکرر - اعمال مقررات در مورد جانشین مالک

در مواردی که در این قانون از مالک کشتی نام برده و احکامی برای وی پیش‌بینی شده است، احکام یادشده حسب مورد بر اشخاصی که وفق عرف کشتیرانی در حکم مالک کشتی محسوب می‌شوند مانند اجاره‌کننده کشتی به صورت تجهیز نشده نیز قابل اعمال می‌باشد.

رئیس - کلمه «لخت» را حذف کردید. چون این کلمه قدری تهاجم فرهنگی بود حذفش کردید. «لخت» شد به صورت «تجهیز نشده». حاضر ۲۲۵ نفر، ماده (۲۸) به نحوی که قرائت شد را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده (۲۹) را قرائت بفرمایند.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲۹) - متن زیر جایگزین ماده (۸۹) قانون می‌شود:

ماده (۸۹) - وثیقه گذاشتن کشتی، کرایه بار و بار جهت اخذ وام اگر ضمن سفر دریایی برای حفظ کشتی یا امکان ادامه سفر دریایی جهت تعمیرات ضروری و یا تعویض بعضی از تأسیسات یا تجهیزات ضروری کشتی و یا مخارج فوری و لازم دیگر، وجوه مورد احتیاج در دسترس نباشد، فرمانده می‌تواند حسب مورد با کسب اجازه از مالک کشتی، فرستنده یا صاحب بار، وجوه مذکور را در وهله اول با وثیقه گذاشتن کشتی و یا کرایه باربری و در وهله دوم با وثیقه گذاشتن بار کشتی و با رعایت شرایط ذیل، وام و یا در موارد ضروری با فروش بار کشتی وجوه لازم را تحصیل نماید:

الف - برای اخذ وام، فرمانده باید صورت‌مجلسی با ذکر موجبات اخذ وام تنظیم کند و آن را به امضای افسران ارشد کشتی برساند و مراتب را فوری به مالک کشتی اطلاع دهد و کسب تکلیف نماید. در صورتی که از طرف مالک کشتی وجوه لازم در اختیار فرمانده نگذارد نشود و یا به دلیل فوریت، امکان کسب تکلیف از مالک وجود نداشته باشد، فرمانده می‌تواند در صورتی که کشتی در بنادر خارجی ایران باشد با ارائه صورت‌مجلس مذکور و کسب اجازه از نماینده کنسولی ایران و در صورتی که کشتی در بنادر ایران باشد با اجازه دادستان محل و یا نماینده قانونی او مبادرت به تحصیل وام کند.

ب - مبلغ وام درخواستی نباید از میزان واقعی نیازمندی‌های مذکور تجاوز نماید.

رئیس - حاضر ۲۲۵ نفر، ماده (۲۹) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم اعلام نظر بفرمایند، اصل ماده را به رأی گذاشته‌ایم. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده بعدی را قرائت بفرمایند. **دبیر (فرهنگی) -** ماده (۳۰) - متن زیر جایگزین ماده (۹۰) قانون می‌شود:

ماده (۹۰) - امکان انتقال بار به کشتی دیگر

اگر کشتی قادر به حرکت نباشد، فرمانده می‌تواند با رعایت مفاد ماده (۸۹) این قانون بار را به کشتی دیگر انتقال دهد و کرایه بار و سایر هزینه‌ها را تا بندر مقصد تأمین و پرداخت نماید.

رئیس - حاضر ۲۲۴ نفر، ماده (۳۰) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم اعلام نظر بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.**

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! همکاران ما در اداره قوانین یادآور شدند که در ماده (۸۹) عبارتی که در سطر سوم صفحه (۲۰) است منظور از بنادر خارجی، بنادر خارج از ایران است، به نظر می‌رسد که خیلی تفاوتی ندارد.

رئیس - بله، منظور از بنادر خارجی بنادر خارج از ایران است، بنادر خارجی در ایران که نداریم! ماده (۳۱) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۳۱) - متن زیر جایگزین ماده (۹۱) قانون می‌شود:

ماده (۹۱) - تخلیه بار به تقاضای فرستندگان

مستأجر کشتی یا فرستندگان بار که متفقاً مخالف وثیقه گذاشتن بار خود می‌باشند، می‌توانند بار خود را تخلیه کنند، مشروط بر اینکه کرایه حمل مسافت طی شده را بپردازند. در صورت عدم توافق، فرستندگانی که مایل به خروج بار خود هستند، ملزم به پرداخت تمام کرایه بار خود می‌باشند.

رئیس - حضار ۲۲۹ نفر، اصل ماده (۳۱) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم اعلام نظر بفرمایند. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۳۲) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۳۲) - متن زیر جایگزین ماده (۹۲) قانون می‌شود:

ماده (۹۲) - پرداخت خسارات

در صورتی که بار کشتی بر طبق مفاد ماده (۹۱) این قانون تخلیه گردد و خسارتی وارد شود، خسارات وارد شده باید به نسبت سهم متقاضیان تخلیه جبران گردد.

رئیس - حضار ۲۲۹ نفر، ماده (۳۲) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم اعلام رأی بفرمایند. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده بعدی را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! آقای دهقانی پیشنهاد حذف ماده (۳۳) را دارند.

رئیس - بفرمایید.

محمد دهقانی نقندر (چناران و بینالود) - بسم الله الرحمن الرحيم

در ماده (۳۳) که در واقع ماده (۹۳) را آورده است، گفته‌اند که جهت تأمین مخارج ضروری به منظور ادامه سفر کشتی و رسیدن آن به مقصد می‌توانند اموال فرستنده بار را بفروشند. برخی دوستان ممکن است که بگویند خوب بالاخره شما باید متوجه شرایط شوید، فورس ماژور (force majeure) است، مسائلی داخل کشتی اتفاق می‌افتد، ممکن است که فرمانده کشتی مجبور شود، لازم شود بار را... دوستان! ما متوجه این هستیم، بعضی اوقات که ما یک پیشنهاد می‌دهیم حتماً متوجه بخش دیگر آن هم هستیم، منتها ما ملزم و مأخوذ به قانون هستیم، ما نمی‌توانیم اجازه دهیم فرمانده کشتی اموال مردم را بفروشد، بگوییم ضرورت ایجاب کرده است فرمانده کشتی بیاید اموالی را که به او سپرده‌اند از این کشور به کشور دیگر حمل کند بگوید ضرورت ایجاب کرده است می‌خواهیم این اموال را بفروشیم تا مخارج کشتی را تأمین کنیم. این زمینه‌های سوء استفاده را فراهم می‌کند. بله، یک وقت از باب اکل میته و فورس ماژور اصلاً نیاز به قانون ندارد؛ اگر برای نجات جان یک انسانی مجبور باشد یک اقدام دیگری انجام دهد، ضرر به اموال دیگران برسد این دیگر از قواعد کلی است و می‌شود انجام داد. اما نباید این را در قانون آورد. در قانون بیاوریم که

فرمانده کشتی در صورت ایجاب ضرورت بتواند اموال مردم را بفروشد. بعد در پایین آورده است که حالا البته یک لطفی در پایین آورده است که «فرمانده باید در صورت امکان سعی نماید»، البته اینجا گفته سعی نماید که هماهنگی انجام دهد. وقتی شما این را آورده‌اید می‌گوید آقا! امکان نداشت من هماهنگی کنم من اموال شما را فروختم. طرف می‌گوید آقا! چرا اموال ما را فروختی؟ من اموال را به شما سپرده‌ام که از این شهر به آن شهر ببرید، می‌گوید آقا! ضرورت ایجاب کرده است، مخارج کشتی به گونه‌ای بوده که من این اموال را بفروشم و مخارج کشتی را تأمین کنم. می‌گوید چرا هماهنگ نکردی؟ می‌گوید امکان نداشت، ما نتوانستیم با شما تماس بگیریم، پیدایت نکردیم.

اینها به نظر من توجیه نیست برای این که ما امنیت اقتصادی و امنیت بار مسافر را به خطر بیندازیم. البته عرض کردم اگر فورس ماژور پیش آمد نیاز به قانون این طوری ندارد که زمینه سوء استفاده را فراهم کند. لذا پیشنهاد بنده این است که این عبارت «در صورت امکان سعی نماید» حذف شود و اگر فرمانده کشتی خواست اموال سپرده شده به خود را بفروشد باید در چنین مواردی قبلاً با فرستنده بار و مالک کشتی هماهنگی و موافقت آنان را تحصیل کند، این عبارت بماند. یعنی فرمانده برای فروش اموال موظف به هماهنگی و کسب اجازه باشد و اگر نتوانست هماهنگی کند نیاز به قانون ندارد، فورس ماژور است؟ آن قواعد خاص خود را دارد. ما اینجا بیاوریم که زمینه سوء استفاده فراهم شود. لذا پیشنهاد من این است که این عبارت «در صورت امکان سعی نماید» حذف شود و فرمانده کشتی موظف و ملزم به هماهنگی با صاحب بار و مالک کشتی برای فروش اموال مردم باشد.

رئیس - متشکریم، مخالف را دعوت بفرمایید.

دبیر (دهقانی نقندر) - آقای ندیمی مخالف هستند، بفرمایید.

ایرج ندیمی (لاهیجان و سیاهکل) - بسم الله الرحمن الرحيم

موضوع اموال متروکه در کشور مثل کشتی، مدت‌هاست محل بحث است که اموال متروکه را باید چه کار کرد؟ البته در مواردی هم مردم ضرر کرده‌اند چون یک اموالی به گمرک می‌آید و بعد متروکه می‌شود، دوباره به بازار شارژ می‌شود، آثارش را دوباره در کشور می‌گذارد، فرض کنید یک جنسی را می‌گیرند قرار بوده است که برگردد بعد دولت می‌آید این را به خودش می‌فروشد و مانند آن.

ما می‌گوییم که اگر می‌گویید خلأ قانون وجود دارد، خود این قانون است دیگر، قانون چیزی نیست که قبلاً بوده باشد الان هم ما داریم قانون وضع می‌کنیم، اگر فرآیند خود را طی کند می‌شود قانون. پس نفرمایید که قانون یا مستند به قانون، خود این یک قانون است که ما یک اختیار می‌دهیم برای این که به هر صورت حقوق کشتی، کشور یا هر عنوان دیگری اخذ شود یک راه هم این باشد. پس آن دسته از اشکالاتی که معطوف به فقد و نبود و کمبود قانون است در حقیقت اگر این رأی بیاورد همان می‌شود یعنی ما داریم قانون را وضع می‌کنیم. پس دیگر نگران این نیستیم که مثلاً در ارتباط با این رفتار، آن رفتار غیرقانونی را بکنیم نه، این رفتار در آینده، اگر این ماده رأی بیاورد و فرآیند آن در شورا طی شود، طبیعی است که آن عمل هم دوباره قانونی

است. ولی تصمیمات در کشور از جهت زمان باید ارزیابی شود. ما یک چیزی را که در کشور کمتر به آن توجه می‌کنیم موضوع زمان است، خواب سرمایه مردم از یک طرف، طلبکاری از یک طرف، تصمیم‌گیری آنی راجع به این که ما باید چه کار کنیم خیلی مهم است. بسیاری از این مسائلی که می‌فرماید که مثلاً طرفینی است که مثلاً از واژه «سعی» استفاده شده است، خوب این سعی در حقیقت می‌خواهد مطلوب را تعریف کند که اقدام اولیه آن قبلی است، ولی اگر خواستند این روش را هم به کار ببرند بتوانند اجازه داشته باشند، مأذون باشند.

من فکر می‌کنم سه ایرادی که گرفته شد یکی نبود قانون با تصویب این بند اگر رأی بیاورد قانون می‌شود از جهت این که آیا ما در مورد اموال مردم می‌توانیم تصمیم بگیریم؟ شما در کشور یک سازمان عریض و طویل به نام «اموال متروکه» دارید، این هم امر جدیدی نیست. از این جهت هم که ما یک‌وجهی عمل نکردیم یک وجه دومی هم مثلاً این که از روش دوم که سعی شود این رفتار شود باز ما در رویه‌های قانونی متأسفانه عموماً به صورت متمرکز و ثابت تصمیم نمی‌گیریم، اختیار را به مجری می‌دهیم. این هم به لحاظ انعطاف است چون قانون باید از انعطاف لازم برخوردار باشد تا اجرایی شود. همه امور که از نوع قراردادهای ریاضی نیست؛ به هر صورت ما نیازمند به انعطاف در مدیریت هم هستیم.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - خیلی متشکرم، جناب آقای جهانگیرزاده موافق هستند، بفرمایید.

جواد جهانگیرزاده (ارومیه) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

ببینید! بحثی که در پیشنهاد آقای دکتر دهقانی هست این است که قانون باید حد و حدود افراد را دقیقاً تعریف و روشن کند. شما قانونی را برای امر دریانوردی و در عین حال حقوق کسانی را که تحت عنوان فرماندهان کشتی هستند مشخص می‌کنید، حقوق افراد را هم مشخص می‌کنید. شما ببینید در مواد (۳۰) و (۳۱) که تحت عنوان مواد (۹۰) و (۹۱) این قانون هست، دارید آنجا حدود کسانی که دارند بار به کشتی‌ها تحویل می‌دهند تا به مقاصد دیگری برده شود، حدود را خیلی سخت می‌گیرید. یعنی عنوان می‌کنید که مثلاً کرایه بار سایر هزینه‌ها را تا بندر مقصد تأمین و پرداخت کند، فرستادگانی که مایل به خروج بار خود هستند، ملزم به پرداخت تمام کرایه بار خود می‌باشند، یعنی دارید خیلی جدی می‌گیرید. اما در اینجا دست فرمانده کشتی را باز می‌گذارید یعنی که اگر تشخیص داد این کار را انجام دهد بارش را بفروشد، به دریا بیندازد هر کاری بکند اگر می‌توانست اطلاع می‌داد. نه، این درست نیست، قاعداً ما باید جدی‌تر بگیریم و این که گفته شد باید از ایجاد امکان هرگونه سوء استفاده پرهیز کنیم. شما برای کسی که دارای بار است، کسی که اداره بارش را به کشتی سپرده است، شرایط را خیلی سخت‌تر می‌گیرید، برای فرمانده کشتی خیلی سهل‌تر می‌گیرید.

قاعداً حکمت در قانونگذاری ایجاب می‌کند ما برای کسانی که قانون می‌نویسیم، شرایط یکسان و مساوی در نظر بگیریم. خود این مخالف عدالت است که ما برای یک بخش امتیازات و تسهیلات ویژه‌ای قائل شویم و برای بخش دیگری تضییقات و الزاماتی فراتر را قائل شویم. از این

جهت به نظر می‌رسد که پیشنهاد جناب آقای دکتر دهقانی پیشنهاد مناسبی است، هیچ اتفاقی هم رخ نخواهد داد؛ اینجا دیگر فرمانده کشتی خود را ملزم می‌داند که با صاحب کشتی و صاحب بار مشورت کند به او اطلاع دهد و نظر او را تأمین کند. امکان دارد این بار، یک بار ویژه و خاصی باشد و امکان تجدید آن برای صاحب بار برای سالیان سال هم فراهم نشود. از این جهت برای حفظ حقوق او مطلوب‌تر است و به اعتقاد من در اینجا هم امر قانونگذاری به عدالت نزدیک‌تر خواهد بود. پیشنهاد می‌کنم که به پیشنهاد حذف جناب آقای دکتر دهقانی رأی مثبت دهید تا ان‌شاءالله این بخش هم دچار مشکل نشود، ممنون.

رئیس - متشکرم، نماینده دولت بفرمایید.

صدر (رئیس سازمان بنادر و دریانوردی) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

من توجه نمایندگان محترم را به این مطلبی که مخالف محترم گفتند جلب می‌کنم. ببینید! اگر دوستان در خود مفهوم ماده دقت کنند آمده است «در مواردی که ضرورت حیاتی ایجاب کند و راه حل دیگری نباشد، فرمانده کشتی می‌تواند با رعایت شرایط مذکور در ماده (۸۹)...» که خود نمایندگان محترم الان تصویب کردند و رأی دادند. در ماده (۸۹) اگر مراجعه بفرمایید تمام مواردی را که مخالف محترم گفتند در آنجا آمده است یعنی آنجا آمده است که «فرمانده حسب مورد با کسب اجازه از مالک کشتی، فرستنده یا صاحب بار باید وجوه مذکور را تأمین کند که کشتی را نجات دهد»، چرا؟ چون اصل ماجرا و موضوع در ضمن سفر دریایی حفظ کشتی و ادامه سفر است.

در ماده (۸۹) کلیه شرایط لازم پیش‌بینی شده است که باید با صاحب کشتی و صاحب بار صحبت شود و نظر آنها جلب شود. یکی از آنها فروش این بار است که حتماً با آنها هماهنگ می‌کند، چون وظیفه ایشان این است که کشتی را حفظ کند و سفر را ادامه دهد. بنابراین، نظر مخالفین محترم تحصیل حاصل است و به این ترتیب دولت با این مسأله مخالف است.

رئیس - متشکرم، کمیسیون نظرشان را اعلام کنند.

مهرداد باتوج‌لاهوری (سخنگوی کمیسیون عمران) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

همکاران محترم عنایت بفرمایید! همانطور که جناب آقای صدر توضیح دادند در ماده (۳۳) عنوان شده «در موارد حیاتی»، یعنی در مواردی که دیگر کشتی نمی‌تواند ادامه مسیر دهد، یعنی حتماً باید یک فکر اساسی برای تعمیرات کشتی انجام شود، بنابراین منابع مالی آن باید تأمین شود. به این خاطر در همین ماده (۳۳) ما گفتیم «با رعایت ماده (۸۹)» در ماده (۸۹) اگر مطالعه بفرمایید نوشته که اولاً با کسب اجازه از مالک کشتی و صاحب بار، دوم این که در وهله اول گفتیم با وثیقه گذاشتن کشتی بیاید وام و تسهیلات دریافت کند. اگر امکان نداشت و منابع مالی‌اش قابل تأمین نبود، آن موقع با اجازه صاحب بار و مالک کشتی بیاید بارش را بفروشد، آن موقع صاحب بار نمی‌تواند اجازه ندهد، خوب اگر اجازه ندهد بخشی از بارش را بفروشد کل بارش با کشتی از بین خواهد رفت. من از دوستان خواهش می‌کنم به این حذف رأی مثبت ندهند و بگذارند این قانون باقی بماند، متشکرم.

رئیس - متشکریم، پیشنهاد را برای رأی‌گیری قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد حذف ماده (۳۳) مطرح است.

رئیس - حضار ۲۲۵ نفر، حذف ماده (۳۳) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم اعلام نظر بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب نشد.** پیشنهاد دیگری نداریم؟

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد دیگری مطرح نیست.

رئیس - قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۳۳) - متن زیر جایگزین ماده (۹۳) قانون می‌شود:

ماده (۹۳) - فروش بار در موارد فوق العاده

در مواردی که ضرورت حیاتی ایجاب کند و راه حل دیگری نباشد، فرمانده کشتی می‌تواند با رعایت شرایط مذکور در ماده (۸۹) این قانون نسبت به فروش بار کشتی جهت تأمین مخارج ضروری به منظور ادامه سفر کشتی و رسیدن آن به مقصد اقدام کند. فرمانده باید در صورت امکان سعی نماید در چنین مواردی قبلاً با فرستنده بار و مالک کشتی هماهنگی و موافقت آنان را تحصیل کند.

رئیس - حضار ۲۲۶ نفر، اصل ماده (۳۳) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم اعلام رأی بفرمایند، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، **تصویب شد.** ماده (۳۴) را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - جناب آقای دوات‌گری پیشنهاد حذف ماده (۳۴) را دارند، بفرمایید.

مهدی دوات‌گری (مراغه و عجب‌شیر) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

ماده (۳۴) لایحه در صدد اصلاح ماده (۹۴) قانون فعلی بر آمده است. دو تا اصلاح باید انجام شود؛ اولاً بحث «شخصاً مسؤول جبران خسارات خواهد بود» به نظر می‌آید که این شبهه عدم مسؤولیت حمل و نقل متصدی حمل و نقل را در بین دارد، ضمن این که در اینجا در خود ماده (۸۹) که الان تصویب شد، پیش‌بینی شده است که فروش یا به وثیقه گذاشتن کشتی بایستی با اجازه فرستنده یا صاحب بار باشد، تشریفاتی که در ماده (۸۹) اصلاحیه اخیر به عمل آمد. این یک اشکال جدی است که به نظر می‌آید اگر بنابر باقی بودن ماده (۹۴) قانون فعلی باشد این «شخصاً» حذف شود.

مطلب دوم، ادامه ماده (۹۴) قانون فعلی در ماده اصلاحی حذف شده است. در ماده (۹۴) قانون دریایی فعلی آمده «اگر فرمانده مخارج کشتی را بر خلاف واقع تهیه و تنظیم کند، یا شرایط مذکور در ماده (۸۹) را رعایت ننماید، علاوه بر جبران خسارت وارده محکوم به پرداخت جریمه نقدی بر طبق ماده (۱۹۰) قانون خواهد بود». بنابراین پیشنهاد حذف ماده (۳۴) اصلاحی لایحه را داریم، در عین حالی که واژه «شخصاً» هم حذف شود.

رئیس - متشکریم، مخالف داریم؟

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای طباطبائی مخالف هستند، بفرمایید.

سیدحمیدرضا طباطبائی نائینی (نائین، خور و بیابانک) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

با توجه به این که اختیارات موسعی در مواد قبل به فرمانده کشتی اعطاء شد که بعضی از آن‌ها هم خلاف اصول عملی ما بود منتها در

مجلس رأی آورد، اگر ماده (۳۴) نباشد این خودمحموری ایجاد می‌کند، یعنی وقتی شما به فرمانده کشتی اختیارات وسیعی می‌دهید که بتواند اموال مردم را بفروشد یا کشتی را در وثیقه قرار دهد اگر به اختیارات خود توجه نکند و دل‌خواهی عمل کند در ماده (۳۴) پیش‌بینی کرده است که خودش ضامن است. جناب آقای دوات‌گری پیشنهاد فرمودند که ماده حذف شود، اگر این ماده نباشد، دیگر ضمانت اجرایی برای اشرافیت و نظارت بر این اختیارات بسیار موسع فرمانده کشتی وجود نخواهد داشت. لذا من به همکاران محترم توصیه می‌کنم که به پیشنهاد حذف رأی ندهند.

رئیس - متشکریم، موافق را دعوت بفرمایید.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - جناب آقای محبوب موافق هستند، بفرمایید.

علیرضا محبوب (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

همکاران محترم دقت بفرمایید! آنچه پیشنهاد دهنده عزیز جناب آقای دوات‌گری پیشنهاد کردند حذف ماده (۳۴) است، اصل موضوع را پیشنهاد حذف ندادند، اصل موضوع در ماده (۹۴) که مشمول موضوع وثیقه و رهن غیرموجه است که در واقع این هم به نوعی پرداختن به همین موضوع در اصلاحیه است، چون در اینجا کامل‌تر و جامع‌تر آن آمده است، ایشان متن جامع را به متن غیرجامع ترجیح داده‌اند. یعنی پیشنهاد این است که ما با تصویب این اصلاحیه ماده (۹۴) را مخدوش نکنیم، این پیشنهاد برای جلوگیری از خدشه بر اصل موضوع عرضه شده است. گاهی ما پیشنهادات یا اصلاحاتی که انجام می‌دهیم، بدون توجه به موادی که در گذشته بوده یا با کم توجهی به آنها تنظیم شده است. اگرچه کمیسیون زحمت کشیدند و این متن را تهیه کردند، اما اینجا به نظر می‌رسد که ما با تصویب این اصلاحیه در ماده (۹۴) خدشه وارد می‌کنیم.

بنابراین پیشنهاد حذف ماده (۳۴) اصلاحی به معنی تحکیم ماده (۹۴) است که در قانون موجود است و تأکید بر چیزهایی است که در آنجا آمده است و همه اینها در ماده (۹۴) کلی‌تر و جامع‌تر باقی است. لذا همکاران محترم با حذف این در واقع مانع از خدشه در این موضوع می‌شوند، یعنی برخلاف آنچه که مخالف محترم فرمودند اصل موضوع و مطلب تضعیف نمی‌شود، بر عکس تقویت موضوع و جلوگیری از خدشه بر ماده (۹۴) است، متشکرم.

رئیس - متشکریم، نماینده دولت بفرمایید.

صدر (رئیس سازمان بنادر و دریانوردی) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

نمایندگان محترم توجه بفرمایید! اصل این قانون تحت سرفصل وظایف، مسؤولیت‌ها و اختیارات فرمانده کشتی تنظیم شده و به تصویب نمایندگان محترم رسیده است. در فروش و وثیقه گذاشتن هم ما خیلی تأکید داشتیم حتماً باید موافقت مالک کشتی و صاحب بار را اخذ کند. همه دوستان مخالفی هم که اینجا پیشنهاداتی می‌دادند روی این بحث تأکید داشتند که فرمانده در آنجا به نظر یا سلیقه خود یا موارد دیگر عمل نکند. حالا ما اگر همه اینها را آمیختیم تصویب کردیم، بعد می‌گوییم اگر این اختیارات را به این دادیم و بعد هم گفتیم برو هماهنگی بکن و آنها هم می‌توانستند هماهنگ کنند، تماس و ارتباط دارند، دستگاه‌های

۵- قرائت بیانیه نمایندگان اقلیت‌های دینی در خصوص محکومیت اهانت به ساحت مقدس پیامبر اسلام

دبیر (منادی سفیدان) - جناب آقای دکتر لاریجانی! یک بیانیه خیلی کوتاه مربوط به نمایندگان محترم اقلیت‌های دینی که در خصوص محکومیت اهانت به ساحت پیامبر و مقدسات دین اسلام داده‌اند که خدمت شما قرائت می‌کنم.

بیانیه نمایندگان محترم اقلیت‌های دینی در خصوص محکومیت اهانت به ساحت مقدس پیامبر اسلام و مقدسات دین اسلام

اخیراً در آمریکا فیلم گستاخانه‌ای تهیه و تدوین شده است که در آن به ساحت پیامبر و مقدسات دین مبین اسلام توهین شده است و موجبات انزجار و جریحه‌دار شدن احساسات دینی تمامی موحدان را فراهم ساخته است. اقلیت‌های دینی ایران که همواره براساس قانون اساسی و سایر قوانین جاری مملکتی مورد احترام بوده و سابقه تاریخی همزیستی آکنده از حس برادری با سایر اقشار ملت بزرگ ایران داشته است، این حرکت امپریالیستی - صهیونیستی را محکوم کرده و اعتقاد دارند که توهین به هر یک از ادیان توحیدی، اهانت به تمام ادیان توحیدی محسوب می‌گردد.

نمایندگان محترم اقلیت‌ها ذیل این بیانیه را امضا کرده‌اند. برای نابودی دشمنان اسلام یک صلوات محمدی بفرستید (حضار صلوات فرستاد).

رئیس - متشکریم.

۶- اعلام وصول طرح اصلاح ماده (۱۰۶) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی (ثبت ۱۴۰) با قید دوفوریت و تصویب یک‌فوریت آن

رئیس - دوفوریتی را مطرح بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - چند طرح دوفوریتی پیشنهاد شده و درخواست دوفوریت برای چند طرح است، جناب آقای رسائی پیشنهاد دوفوریت ماده (۱۰۶) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی را مطرح بفرمایید.

(در این هنگام آقای محمدرضا باهنر ریاست جلسه را به عهده گرفتند)

حمید رسائی (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

همکاران محترم! من در استمرار و ادامه بیانیه‌ای که همکاران محترم اقلیت‌های دینی‌مان قرائت کردند و ما از آنها تشکر می‌کنیم، برای اینکه هم موضع آنها را تأیید کنیم و هم یکپارچه تیری به قلب دشمنان اسلام ان‌شاءالله اصابت کند، با ذکر یک صلوات بر محمد و آل محمد دهانتان را خوشبو کنید (حضار صلوات فرستاد).

این پیشنهادی که توسط جمعی از همکاران ارائه شده، مربوط به اصلاح ماده (۱۰۶) آیین‌نامه داخلی است که به همه شما همکاران محترم مربوط می‌شود. فکر می‌کنم یکی از دغدغه‌هایی است که همه شما همکاران معزز دارید. براساس ماده (۱۰۶) آیین‌نامه داخلی، نمایندگان مجلس یکی از مهمترین ابزارهایی که در اختیار دارند، نطق در صحن علنی است. این مواد یعنی ماده (۱۰۶) تا (۱۱۰) آیین‌نامه

مخابراتی هست و به راحتی می‌توانند این کار را کنند، حالا فرمانده بیاید به این چیزها توجه نکند، رأساً خودش بخواهد برود تمام این کارها را انجام دهد، خوب تمام این مواد و قانون و محدودیت‌ها و مقیدات و شروطی را که ما گذاشته‌ایم همه را نقض کرده است. اتفاقاً باید فرمانده کشتی شخصاً ضامن باشد درج کلمه «شخصاً» خود عامل بازدارنده است که ایشان بدون کسب اجازه و بدون موافقت این کار را نکند. لذا دولت با این اصلاحیه و حذف این ماده مخالف است.

رئیس - متشکریم، کمیسیون بفرمایید.

مهرداد بانوج لاهوتی (سخنگوی کمیسیون عمران) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

همکاران محترم! ما در ماده (۳۳) نگران بودیم که چگونه می‌شود فرمانده کشتی، از کشتی به عنوان وثیقه جهت گرفتن وام استفاده کند یا بخشی از بار کشتی را بفروشد؟ نگران این موضوع بودیم. خوب آنجا ما گفتیم در موارد حیاتی، در ماده (۸۹) همان موارد حیاتی را مشخص کرده بودیم، در ماده (۳۴) ما همان نگرانی را که شما داشتید برطرف کردیم، گفتیم اگر فرمانده کشتی اموال یا خود کشتی یا کرایه بار بخواهد بدون علت یعنی همان علت حیاتی که خدمت شما عرض کردیم، بخواهد بدون علت این کار را بکند، به هر صورت مسؤولیت متوجه خودش است، یعنی در ماده (۳۴) آمدیم نگرانی که در ماده (۳۳) شما همکاران محترم داشتید و نگرانی هم درست بوده، برطرف کردیم. من خواهش می‌کنم که به حذف رأی ندهید، بگذارید ماده (۳۴) به قوت خودش باقی بماند، متشکریم.

رئیس - متشکریم، پیشنهاد را مطرح بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد حذف ماده (۳۴) مطرح است.

رئیس - حضار ۲۲۲ نفر، پیشنهاد حذف ماده (۳۴) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب نشد**. اگر پیشنهاد دیگری نداریم، متن را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۳۴) - متن زیر جایگزین ماده (۹۴) قانون می‌شود:

ماده (۹۴) - وثیقه و فروش غیرموجه

اگر فرمانده کشتی، اموال یا خود کشتی، کرایه یا بار آن را بدون علت موجه و یا بدون رعایت تشریفات مقرر در این قانون به وثیقه بگذارد یا بفروشد، شخصاً مسؤول خسارات وارده می‌باشد.

رئیس - حضار ۲۲۴ نفر، اصل ماده (۳۴) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد**. اسامی میهمانان را اعلام بفرمایید.

دبیر (منادی سفیدان) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

میهمانان جلسه امروز عبارتند از:

- جمعی از دانشجویان دانشگاه‌های دارالارشاد شهرستان اردبیل و در معیت ایشان جناب آقای دکتر حقیقت‌پور هم تشریف دارند.

- جمعی از شهرداران و شهرسازان جوان ناحیه (۱) شهرداری منطقه (۱۹) تهران.

رئیس - متشکریم.

داخلی که به موضوع نطق اختصاص پیدا کرده، یکی از راههایی است که شما همکاران محترم ارتباط برقرار می‌کنید و مطالبات خودتان، مردم و حوزه انتخابیه‌تان را با دستگاههای اجرایی و مسؤولین محترم دیگر در میان می‌گذارید و از پشت تریبون مطرح می‌کنید. این فرصتی که براساس قانون اساسی و براساس آیین‌نامه داخلی در اختیار نمایندگان محترم قرار گرفته، پیش از این و تا قبل از مجلس هشتم به این صورت بود که همکاران محترم با آغاز جلسه علنی نطقشان را مطرح می‌کردند و بعد جلسه وارد دستورات دیگر می‌شد. در مجلس هشتم، در زمان اصلاح آیین‌نامه پیشنهادی مطرح شد مبنی بر اینکه نطق‌ها میان‌دستور و در بین جلسه مطرح شود، ابتدای جلسه این نطق مطرح نباشد. استدلالی هم که می‌کردند، می‌گفتند در ابتدای جلسه نشاط جلسه برای پیگیری طرح‌ها و لوایح اختصاص پیدا کند.

همکاران محترم! متأسفانه این تجربه، تجربه موفقی نبود، به دلیل اینکه در طول مجلس هشتم اکثر مواقع نطق‌ها به آخرین دستور و آخرین کار صحن علنی موکول شد و در موارد متعددی اتفاق افتاد که به دلیل نبود وقت نمایندگان محترم نطق نکردند. در مجلس نهم الان بیست و چند جلسه‌ای که ما برگزار کردیم، شما شاهد بودید که چند جلسه به دلیل اینکه وقت نبوده، هیأت‌رئیس محترم از نمایندگان خواسته که نطق نکنند، چون دیگر اصلاً وقت نبود و نمی‌توانستند کار دیگری انجام دهند و نطقشان عقب افتاد. در جلسات متعدد دیگری نطق آخرین کار بود و شما در زمانی نطق می‌کردید که بعضی از همکاران جلسه را ترک کرده بودند، درهای مجلس باز بوده و همکاران می‌توانند از جلسه بیرون بروند، چون بعد از ساعت اصلی مجلس بوده است. گاهی نطق‌ها به نماز خورده، یعنی در حالیکه رادیو اذان می‌گفته شما در اینجا نطق می‌کردید و نطق شما پخش نشد، چون رادیو اذان را پخش می‌کند و آن درست هم است. فرصت نماز گاهی گرفته می‌شود و شما مجبورید از فرصت نطقتان استفاده کنید، چون اگر استفاده نکنید، دیگر نمی‌توانید نطق کنید.

نطق یک از راههای ارتباطی شما با حوزه انتخابیه، با مردم و پیگیری مطالبات آنهاست. متأسفانه در حال حاضر به نطق‌ها اهمیت داده نمی‌شود. هر چند هیأت‌رئیس محترم گفتند، ما می‌خواهیم کاری بکنیم که از این به بعد به وسط جلسه بیاید، ولی عملاً در مجلس هشتم چهار سال ما تجربه کردیم و در این بیست و چند جلسه و صد و اندی روزی که از عمر مجلس نهم گذشته شما شاهد بودید که در بعضی مواقع امکان طرح نطق‌ها نیست و در بعضی مواقع هم آخرین کار است. در حالیکه نطق چیزی است که همکاران دیگر هم باید گوش دهند و حواسشان باشد، چون مربوط به حوزه انتخابیه شما یا مسائل ملی و مهم بین‌المللی را از پشت تریبون به عنوان نطق دارید مطرح می‌کنید.

در این طرح گفته شده براساس پیشنهادی که همکاران شما دادند، در ابتدای ماده (۱۰۶) این کلمه اضافه می‌شود که اگر شما الان ماده (۱۰۶) را ملاحظه بفرمایید، ماده (۱۰۶) می‌گوید: در هر جلسه رسمی به جز جلسات بررسی لوایح برنامه توسعه، بودجه سالانه و استیضاح یا

رأی اعتماد به وزیران سه نفر از نمایندگان می‌توانند به نوبت و طبق فهرستی که از قبل به قید قرعه توسط هیأت‌رئیس تنظیم شده، حداکثر به مدت هفت دقیقه نطق کنند. دو نفر هم که قبل از ساعت می‌آیند نوبت می‌زنند، قرعه‌کشی انجام می‌شود.

پیشنهاد این است که آیین‌نامه تغییر کند و به این شکل شود: «در ابتدای هر جلسه رسمی». بر این اساس آن وقت دیگر از روز چهارشنبه و از روزی که ان‌شاءالله این تصویب شود و مراحل قانونی خودش را طی کند و به عنوان آیین‌نامه تأیید شود، هیأت‌رئیس محترم ابتدای هر جلسه را با نطق شروع می‌کند و نمایندگان هم با آرامش می‌توانند نطق خودشان را مطرح کنند و مطالبات قانونی خودشان را عنوان کنند و آن را ان‌شاءالله پیگیری کنند.

خواهش من این است با توجه به اینکه اکثر نمایندگان هم به این مشکل اشراف دارند و این را هم تجربه کرده‌ایم، نگذارید که این فرصت در مجلس نهم از بین برود.

نایب‌رئیس - مخالف را دعوت بفرمایید.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - جناب آقای لاهوتی بفرمایید.

مهرداد بائوج لاهوتی (لنگرود) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

همکاران محترم عنایت داشته باشید! من در پاسخ به طراح محترم که به عنوان استاد بنده در مجلس هشتم هم حضور داشتند، باید عرض کنم، آن چیزی را که الان پیشنهاد داشتند، روال همیشگی مجلس شورای اسلامی بوده، یعنی براساس آیین‌نامه قبلی، نطق‌ها در ابتدای مجلس و با شروع مجلس، نطق‌ها قرائت می‌شد، ولی به تجربه در مجلس هشتم این نگرانی احساس شد که وظیفه اصلی مجلس قانونگذاری است. بعد از اینکه نطق‌ها قرائت می‌شد، همانطور که طراح محترم هم فرمودند، دیگر آن نشاط لازم برای قانونگذاری که وظیفه اصلی مجلس شورای اسلامی است وجود نداشت.

ما در مجلس هشتم گرفتار همین موضوع بودیم و بعد از نطق‌ها نمایندگان متفرق می‌شدند و دیگر در بحث قانونگذاری حواس‌ها بر روی طرح‌ها و لوایح متمرکز نبود. به خاطر همین مشکلی که وجود داشت، آمدیم آیین‌نامه را تغییر دادیم، یعنی گفتیم که بگذارید قانونگذاری که وظیفه اصلی مجلس شورای اسلامی است، ابتدای شروع مجلس که فضای مجلس آماده شنیدن و اظهار نظر است و نمایندگان آن نشاط لازم را دارند، ابتدا قانونگذاری را شروع کنیم، نطق‌ها در میان‌دستور انجام شود. اگر هیأت‌رئیس محترم تخلف کرده و نطق‌ها را به اواخر ساعات پایانی مجلس موکول کنند، آن بحث تخلف هیأت‌رئیس است و هیأت‌رئیس نباید این کار را در ساعات پایانی بگذارد. براساس آیین‌نامه باید در میان‌دستور یعنی بین قانونگذاری و ساعت‌های پایانی انجام شود. آن اتفاقی را هم فرمودند که چند مورد استثناً بوجود آمد که نطق‌ها انجام نشد، در موارد استثناً بود که شاید در مجلس هشتم دو الی سه مورد را داشتیم که این اتفاق افتاد. بنابراین اجازه بدهید کاری را که سال‌ها تمرین و تجربه شده بود و دیدیم که تجربه خوبی نیست و آن نشاط لازم برای قانونگذاری وجود نداشت و به خاطر همین آیین‌نامه تغییر کرد، خواهش من از دوستان این است که رأی مثبت ندهند. تازه

اگر این کار بخواهد انجام شود، چرا به صورت دوفوریت باید طرح شود؟ حداقل یک فوریت می دادند که در کمیسیون آیین نامه با حضور خود طراحان، افراد صاحب نظر و مرکز پژوهش ها بر روی این بحث بیشتری می شد و تصمیم گیری می شد. من خواهش می کنم که دوستان به این پیشنهاد دوفوریت رأی مثبت ندهند.

نایب رئیس - موافق را دعوت بفرمایید.

دبیر (دهقانی نقندر) - آقای مطهری بفرمایید.

علی مطهری (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

بسم الله الرحمن الرحيم

به دلایلی که خدمت شما عرض می کنم، بنده با دوفوریت این طرح موافق هستم، ببینید! این تغییر در اوایل مجلس هشتم انجام شد، در زمانی که نمایندگان تجربه کافی نداشتند و به نظر من در عمل هم موفق نبود. ایراداتی که دارد، یکی این است: مردمی که می خواهند نطق های نمایندگان را استماع کنند از ساعت دقیق پخش این نطق ها اطلاع ندارند، گاهی ساعت ده پخش می شود، گاهی ده و نیم، گاهی یازده، گاهی یازده و نیم، گاهی دوازده و گاهی اساساً از دستور خارج می شود و این ضایع کردن نطق نمایندگان است.

دلیل دوم این است که ناطق می تواند اشاراتی به دستور جلسه داشته باشد و در فضای جلسه تأثیر بگذارد که اینها همه فوت می شود و فوت فرصت است. در مجالس دنیا هم معمولاً به همین صورت است، یعنی در ابتدای جلسه نطق های نمایندگان انجام می شود.

دوفوریت این هم به خاطر فوت فرصت است که گاهی حق نمایندگان ضایع می شود و وقتی که از دستور خارج می شود، خود به خود نوبت برخی از نمایندگان در این دوره چهارساله از بین می رود. بنابراین توصیه می کنم که به دوفوریت این طرح رأی مثبت بدهید تا ان شاء الله این نطق ها تأثیر بیشتری در فضای کشور داشته باشد و نمایندگان هم انگیزه بیشتری برای نطق پیش از دستور داشته باشند. فکر می کنم که مطلب روشن است، ان شاء الله که رأی مثبت خواهید داد. در آغاز جلسه وقتی که نطق ها انجام می شود، شاید یک فرصتی کوتاهی هم برای نمایندگان هست که اگر بخواهند مشورتی با هم انجام بدهند، این کار را انجام بدهند و بلافاصله بعد از تلاوت قرآن وارد دستور نشویم. بهر حال پیشنهاد می کنم که دوستان رأی مثبت بدهند، متشکر.

دبیر (دهقانی نقندر) - جناب آقای نقوی مخالف بعدی هستند، بفرمایید.

سیدحسین نقوی حسینی (ورامین و پیشوا) -

بسم الله الرحمن الرحيم

همکاران عزیز توجه بفرمایند! نطق ها در قبل از مجلس هشتم در ابتدای جلسات صورت می گرفت. در آغاز دوره هشتم مجلس هم به همان منوال ادامه پیدا کرد، اما چند مشکل بوجود آمد:

اول اینکه وقتی در اول جلسه علنی نطق برگزار می شد، تمرکز مجلس از دست می رفت. ما در حال حاضر که نطق میان دستور برگزار می کنیم، همه ما شاهد هستیم که نمایندگان محترم در حاشیه مجلس جلسات فراکسیونی یا مجامع استانی تشکیل می دهند و یا

گفتگوهای خودشان را با دستگاه های اجرایی انجام می دهند و تمرکز مجلس از دست می رود. وقتی که نطق ها تمام می شد و وارد طرح ها و لوایح می شدیم، دیگر آن تمرکز و انسجام لازم در مجلس وجود نداشت و گاهی مواقع مواد و تبصره های بسیار مهمی مورد بی توجهی قرار می گرفت. از سوی دیگر صبح اول وقت که ذهنیت همکاران محترم کاملاً آماده و نمایندگان با نشاط بودند، با ارائه نطق ها این آمادگی و نشاط از بین می رفت، لذا در هنگام رسیدگی به طرح ها و لوایح آن تمرکز، توجه و نشاط لازم وجود نداشت. این یک تجربه بود و همکاران ما جمعی به این نتیجه رسیدند که اگر وظیفه اصلی که در ملاقات با مقام معظم رهبری هم ایشان تأکید فرمودند که وظیفه اصلی شما قانون گذاری است و بر روی قانون گذاری توجه داشته باشید، لذا جمع همکاران به این نتیجه رسیدند که نطق ها، تمرکز، نشاط و آمادگی همکاران را برای بررسی طرح ها و لوایح در ابتدای جلسه از بین می برد و دیگر نمی توانیم آن انسجام لازم را برای بحث و گفتگو پیرامون طرح ها و لوایح جمع بندی و متمرکز کنیم، لذا در آن شرایط پیشنهاد خوبی بود و تصویب هم شد و در حال حاضر به همین شکل عمل می شود.

اما اگر نطق میان دستور از طرف هیأت محترم رئیسه دقیقاً اجرا نمی شود، این اشکال دیگری است و این را باید هیأت رئیسه حل کند، اما اینکه ما میان دستور را مجدداً در ابتدای دستور بیاوریم، انسجام مجلس را از بین ببریم، نشاط و شور نمایندگان را در صبح اول وقت از بین ببریم و بعد وارد رسیدگی به طرح ها و لوایح شویم، این به نفع قانون گذاری نیست. ما تجربه کردیم و خسارت دیدیم و مشکل برای تصویب طرح ها و لوایح ایجاد شده است، لذا تقاضا می کنم که به این پیشنهاد رأی ندهید، اما از هیأت رئیسه تقاضا می کنم که نطق های میان دستور را دقیقاً ساعت میان دستور عملیاتی کنند تا این مشکلاتی که همکاران طراح طرح فرمودند، بوجود نیاید. البته فوریت موضوع هم خیلی زیر سؤال است که دوفوریتی برای این پیشنهاد مورد بحث است، اما تجربه به ما ثابت کرده که اگر نطق ها در اول صبح مجلس ارائه شود، تمرکز و نشاط مجلس از دست می رود و تمرکز روی تصویب طرح ها و لوایح وجود ندارد و خود همکاران بعد معترض خواهند شد، لذا به این پیشنهاد رأی ندهید.

دبیر (دهقانی نقندر) - تشکر، موافق بعدی جناب آقای ندیمی هستند، بفرمایید.

نایب رئیس - آقای ندیمی! عذر می خواهم، یک مقداری درباره فوریت هم بحث کنید.

ایرج ندیمی (لاهیجان و سیاهکل) - بسم الله الرحمن الرحيم
ببینید دوستان! اینجا خانه ملت است و ما در مراسم تحلیف قسم خورده ایم تا از منافع، مصالح و حقوق ملت ایران دفاع کنیم. طبیعی است که ما هر روز نمی توانیم نسبت به همه مسائل مهم، آبی، فوری و حیاتی مردم از طریق لوایح و طرح ها این انجام وظیفه را داشته باشیم. اگر واقعاً قرار است که نمایندگان حرف زنند، داستان دیگری است، اما اگر قرار است که نمایندگان زبان گویای ملت ایران باشند، باید تدبیری کرد.

اینکه نماینده حرف‌های اساسی و مهمش را چه زمانی بزند، چگونه بزند، یا به قول آقایان با چه حرارت و نشاطی بزند و چگونه گره‌هایی که فراروی ملت است، آنها را تبیین و عیان کند و برای مسؤولین از باب تنویر افکار عمومی و از باب ایجاد فضا برای اتخاذ تصمیمات، از باب تحرک مدیران ادا کند، طبیعی است که زمان هم در آن نقش دارد. اینکه مثلاً نماز زمان مواظبت دارد، یعنی هر وقت که نمی‌شود زمان واجب را ادا کرد، زمان دارد، وقت خودش یک موضوع است، اول صبح، اول ظهر و همینطور مغرب و عشا یک تعریف است. مگر می‌شود بدون زمان حرف کارایی اساسی خودش را داشته باشد؟ زمان البته تنها علت نیست، ولی حتماً یکی از عللی است که موجب جلب قلوب، افهام و افکار و اذهان می‌شود. مگر می‌شود وقتی که تمام مباحث نماینده متوجه مسائل متفاوتی می‌شود، دوباره آن را برگرداند به صحنه‌های حساسی که دیروز و دیشب و آن هفته و آن ماه به تناسب تعطیلات و نبودن در خانه ملت با آن روبرو بودند توجه داد.

از این روی من گمان می‌کنم، اینکه دوستان در راستای مسائل اینگونه فرمایش کنند که در گذشته که اول وقت بود، ما خسارت داشتیم، شما با کدام پارامتر این را ارزیابی فرمودید؟ کجا فهمیدید که ما اگر اول حرف بزنیم، خسارتی متوجه مجلس و مردم و جامعه می‌شود و اما اگر وسط حرف بزنیم این خسارت دفع می‌شود و به منافع تبدیل می‌شود، این از کجا ارزیابی شده است؟ این اهداف کمی و کیفی را چه کسی ارزیابی کرده است؟ اینکه می‌فرمایید که حرف نماینده ترجیح بر قوانین ندارد، چه کسی این حرف را زده است؟ بسیاری از این حرف‌هاست که تبدیل به قانون می‌شود. بسیاری از این نظرات است که نظریه‌سازی می‌کند و تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری را تحت تأثیر خودش قرا می‌دهد. حرف‌زدن نماینده اگر در جامعه پژواک، خواسته‌ها، دردها و آمال و آرزوهای مردم نباشد، پس نماینده باید چکار بکند؟ نماینده باید حرف بزند. باید بگوید که در کشور چه می‌گذرد. باید خرد و کلان کشور را به نقد بکشد، البته باید نقدی دلسوزانه و به حکمت و موعظه حسنه باشد، بالحکمه و الموعظه الحسنه، هم منطق و هم اخلاق. این حرف درستی نیست که نسبت به مجلس ارائه می‌شود. نمایندگان آنقدر در این کشور تحت تأثیر تهدیدهای رسانه‌ای و مجامع و افکار و احزاب گوناگون قرار گرفته‌اند که اساساً نمی‌توانیم سرمان را در جامعه بلند کنیم. یکی فکر می‌کند که الان (۴۰۰) میلیون پول در حساب ما هست، دیگری فکر می‌کند که به ما گفته‌اند، حرف زن. ما می‌خواهیم حرف مردم را بزنیم، ما خانه ملت و زبان گویای ملت هستیم و زمان هم در این حرف زدن مهم است. آخرهای وقت، یک روز حرف بزن، یک روز حرف زن، امروز میهمان دعوت کرده‌ایم، امروز سؤال به تعویق می‌افتد، خواهش می‌کنیم تذکر ندهید، استیضاح نکنید، پس چه باید بکنیم؟ ما آمده‌ایم اینجا چکار بکنیم؟ ما آمده‌ایم همین کارها را انجام بدهیم یا نباید در این خانه آمد و یا باید آداب این خانه را رعایت کرد. این خانه، خانه ملت است. همه مسؤولان و قوا در قوه مجریه و دیگر قوا باید بدانند که اینجا هر نماینده‌ای که حرف می‌زند، حرف همه را می‌زند. حرف همه را البته باید حتماً در چارچوب نظام و منویات مقام عظمای ولایت حرف

بزند، حتماً باید مصالح و منافع ملت را درک بکند و در کلام خود تأثیر دهد، اما اینکه گفته‌اند در مورد همه مسائل می‌توانی اظهار نظر کنی و حرف بزنی، چرا می‌گویید این حرف بعضی روزها زده نشود و یا آخر وقت زده شود و یا وقتی که نمایندگان کیف به دست، آماده خروج هستند؟ من فکر می‌کنم که شما به این موضوع از این نگاه توجه نفرمایید که مردم از ما انتظار دارند که اگر مشکلی است، فقری است، گرفتاری است، بیکاری است، زلزله‌ای است، سیلی است، عدم خرید تضمینی است و یا هر عنوان دیگر، ما حرفه‌ایمان را بزنیم. عنایت شما نسبت به توانایی‌ها و دارایی‌هایی که ملت به شما اعطا کرده‌اند، یک امر ضروری است و غفلت از آن حتماً مستوجب سرزنش است.

نایب‌رئیس - خیلی متشکریم، قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - درخواست دوفوریت برای طرح اصلاح ماده (۱۰۶) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مطرح است.

نایب‌رئیس - حضار ۲۲۰ نفر، عزیزان در رأی‌گیری مشارکت بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب نشد.** یک‌فوریت آن را رأی می‌گیریم. حضار ۲۲۲ نفر، برای یک‌فوریت طرح رأی‌گیری می‌کنیم، اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.**

۷ - اعلام وصول طرح الحاق یک بند به جزء (۳ - ۲۴) قانون بوجه سال ۱۳۹۱ (ثبت ۱۴۱) با قید دوفوریت و تصویب یک‌فوریت آن

نایب‌رئیس - دستور بعدی را مطرح بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - طرح دوفوریتی دیگری داریم، طرح الحاق یک بند به جزء (۳ - ۲۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۱ درخواست دوفوریت شده است. آقای تاج‌گردون بفرمایید.

غلامرضا تاج‌گردون (گچساران و باشت) - بسم‌الله الرحمن الرحیم من خواهش می‌کنم نمایندگان محترم به این طرح دوفوریتی توجه کامل را داشته باشند. امسال در قانون بودجه، رقمی حدود (۱) میلیارد دلار پیش‌بینی شده که اگر درآمدهای نفتی افزایش پیدا کرد و مازاد داشته باشیم، برای تأمین قیر پروژه‌های عمرانی در شهرها و جاده‌ها و بهسازی روستاها هزینه شود. مستحضرد امسال درآمدهای نفتی کفاف این کار را نمی‌دهد. به همین خاطر این طرح پیشنهاد شده است.

عزیزان مستحضرد که قیمت قیر به دلیل افزایش فرآورده‌ها و اجرای طرح هدفمند کردن یارانه‌ها در یک سال گذشته افزایش شدیدی پیدا کرده و عملاً اعتبارات عمرانی، کفاف خرید قیر را برای دستگاههای اجرایی نمی‌دهد. امسال در قانون بودجه در جزء (۳ - ۲۴) یک مکانی را از نظر تأمین اعتبار برای پروژه‌های عمرانی با تکمیل طرحهای عمرانی پیش‌بینی کرده‌اند. این جزء (۳ - ۲۴) می‌گوید که دولت می‌تواند اموال خود را بفروشد و از محل آن پروژه‌های عمرانی خود را اجرا یا تکمیل کند. از آن طرف چون اعتبار تأمین قیر هم تأمین نشده، جمعی از نمایندگان محترم یک پیشنهاد را پیش‌بینی کردند. در این پیشنهاد آمده که (۲۰۰۰) میلیارد تومان یعنی تقریباً همان (۱) میلیارد دلار از این اموال را که در اختیار دولت است و قرار

است واگذار کند، در قانون بودجه هم پیش‌بینی شده و هیچ منافاتی هم با سقف قانون بودجه ندارد، طبق قانون به سازمان تأمین اجتماعی یا شرکتها و مؤسسات دولتی و غیردولتی که پالایشگاه تولید قیر دارند، می‌گوییم این سهام را به‌اندازه (۲۰۰۰) میلیارد تومان به اینها واگذار کنند، معادل (۲۰۰۰) میلیارد تومان قیر در اختیار دستگاههای اجرایی، وزارت راه و شهرسازی و سازمان شهرداریها برای توزیع بین شهرداریها و بالطبع بنیاد مسکن گذاشته شود. بعد در این موضوع پیش‌بینی شده که دولت آیین‌نامه این را ظرف مدت (۲۰) روز تصویب کند و بین دستگاه مربوطه توزیع شود. وقتی این را تصویب کنیم، آن (۱) میلیارد دلار هم عملاً منتفی می‌شود.

عزیزان! یک بحث است که اصل مهم است، دوم اینکه فوریت آن مهم است. مستحضرد تخصیص اعتبارات عمرانی به دلیل فشارهای درآمدی که الان روی دولت و اقتصاد کشور است، عملاً بسیار کم است. شما در استانها می‌بینید الان تخصیص عمرانی خیلی کم است. ما اگر این (۲۰۰۰) میلیارد تومان را تصویب کنیم یعنی اگر عملاً دولت این را عمل کند که ان‌شاءالله عمل خواهد کرد، ما (۲۰۰۰) میلیارد تومان اعتبارات عمرانی صددرصد تخصیص یافته به پروژه‌های عمرانی‌مان اضافه می‌کنیم. خود این کار بسیار مهمی است. بسیاری از پروژه‌های عمرانی ما هم به نتیجه می‌رسد. فوریت آن هم به این دلیل است که دولت نتوانسته تا الان تخصیص عمرانی دهد، عملاً (۲۰۰۰) میلیارد تومان تا پایان سال تریق می‌شود و یک حرکت بسیار مثبتی است. من خواهش می‌کنم به این پیشنهاد رأی فوریتی دهید که ان‌شاءالله به نتیجه برسد، متشکرم.

نایب‌رئیس - متشکر، مخالف را دعوت بفرمایید.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - مخالف اول جناب آقای کوچکی‌نژاد هستند، بفرمایید.

جبار کوچکی‌نژاد (مصاداتی) (رشت) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

همکاران عزیز توجه کنید! این طرح دوفوریتی که همکاران ارائه دادند، به بند (۳) جزء (۲۴) اشاره کرده‌اند. خدمت شما عرض کنم که در این بند ما در قانون بودجه به اندازه (۳۳) هزار میلیارد تومان دولت را موظف کرده‌ایم که اموال و داراییهای خود را به دستگاههای مختلف از جمله وزارت راه و ترابری بفروشند و به دستگاههای مختلف کمک کنند. یعنی این در قانون کامل قید شده و دستگاهها را هم اسم برده دستگاههایی که مشمول ماده (۵) قانون خدمات کشوری می‌شوند، یعنی همه دستگاههای دولتی. اگر دولت می‌تواند اموال خود را به فروش برساند یا واگذار کند و این (۳۳) هزار میلیارد تومان را به‌دست بیاورد، آنچه که برای دولت ضرورت دارد از جمله بحث قیر، می‌تواند این کار را انجام دهد یعنی هیچ منع قانونی وجود ندارد.

بحث دیگر در رابطه با بند (۲ - ۳) که در آنجا گفتند که دولت (۱) میلیارد دلار از مازاد درآمد در بخش قیر کمک کند و بندهای دیگر هم دارد. مازاد درآمد یعنی اینکه نفت اگر از (۸۰) دلار به (۱۰۰) دلار رسید، این مازاد درآمد می‌شود. اینجا هم دولت مازاد آن قیمتی را که کمیسیون تلفیق و صحن برای دولت مشخص کرده‌اند، می‌تواند از آنجا

هم هزینه کند و این ضرورتی که وجود دارد را انجام دهد. اینجا هم گفته‌اند که به سازمان تأمین اجتماعی واگذار کنند. اولاً شرکت شستا که شرکتهای سازمان تأمین اجتماعی هستند، اینها درحال ورشکستگی هستند. بسیاری از شرکتهایی را که در معرض ورشکستگی هستند به این سازمان تأمین اجتماعی واگذار کرده‌اند که این سازمان نمی‌تواند حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران را از این سازمان با درآمدهای خود پرداخت کند.

ما نمی‌توانیم دولت را ملزم کنیم شرکتهایی که درحال ورشکستگی هستند را به این سازمان واگذار کند یا شرکتهای عمومی هم به یک شکلی شرکتهای دولتی هستند ولی در جزء (۳ - ۲۴) ما دولت را مکلف کردیم به بخش خصوصی بفروشد. یعنی در بخش خصوصی اگر تمایل دارند و می‌توانند درآمد دولت را تأمین کنند، به دولت پول دهند. دولت براساس همین جزء (۳ - ۲۴) می‌تواند (۳۳) هزار میلیارد تومان درآمد کسب کند. خود دولت هم ضرورت را تشخیص می‌دهد. می‌تواند آن را به قیر اختصاص دهد. در نتیجه به اعتقاد من هیچ فوریتی ندارد. طراح هم که بحث کرد، در بحث فوریت این طرح بحثی نداشت.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - موافق جناب آقای قوامی هستند.

نایب‌رئیس - جناب آقای قوامی ببخشید قبل از اینکه شما صحبت خود را شروع کنید، من خواهش می‌کنم بفرمایید چیزی را که من در فهم خود دارم درست است یا نه؟ یعنی عملاً شما دارید به دولت می‌گویید (۲۰۰۰) میلیارد تومان بنگاه و شرکت به تأمین اجتماعی بدهد و تأمین اجتماعی موظف است این را به‌صورت پول نقد به دستگاهها بدهد. چون قیری را که تأمین اجتماعی دارد در معاملات پایاپای نفت خام می‌گیرد، قیر می‌فروشد و کار می‌کند. عملاً شما تأمین اجتماعی را مکلف کرده‌اید که (۲۰۰۰) میلیارد تومان بنگاه از دولت بخرد و به ازای آن قیر به شرکتهای پیمانکاری بدهد. من درست فهمیدم یا نه؟ این را توضیح دهید.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای رئیس! تذکر هم دارند. آقای قوامی شما بفرمایید بعد تذکر آقای اسفغانی را می‌شنویم.

هادی قوامی (اسفراین) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

چرا دوفوریت این طرح مطرح می‌شود؟ طرحهای دوفوریتی به دلیل فوت فرصت و جلوگیری از خسارت احتمالی است. اگر دوفوریت این طرح تصویب شود، با توجه به اینکه شش ماه از سال ۹۱ گذشته و پروژه‌های عمرانی هم معمولاً در نقاطی که سردسیرند و مشکل پروژه‌های عمرانی دارند از آذرماه متوقف می‌شوند. یعنی اگر این گشایش را ما با فوریت ایجاد نکنیم و به‌صورت عادی بررسی کنیم، این در آذرماه به‌طور مثال به‌صورت عادی برود و برگردد، مشکلی را در سال جاری حل نخواهد کرد. این یک نکته، که در واقع جلوگیری از فوت فرصت است. اما جلوگیری از خسارتهای احتمالی آن چیست؟ ما پروژه‌هایی را در قانون بودجه سال ۹۱ تعریف کرده‌ایم که اینها باید اجرایی شود. این پروژه‌ها از پروژه‌های ادامه‌داری است که در سالهای گذشته شروع شده، بخش زیادی از این پروژه‌ها در سال ۹۱ به اتمام می‌رسد. در حوزه‌های مختلف که بحث راه‌سازی، راههای روستایی و بحث شهرداریها است و

پروژه‌های ملی هم در حوزه راه و شهرسازی وجود دارد.

لذا یکی از مشکلاتی که الان پیمانکاران دارند، خیلی از این پروژه‌های زیرساختی چون در سالهای گذشته انجام شده، الان برای اینکه به اتمام برسد نیاز به آسفالت داریم و قیر هم مهمترین عامل در بحث راه‌سازی است. همانطور که اشاره شد در سالهای گذشته قیمت قیر پایین بود ولی از وقتی که در بورس اعلام می‌شود، هزینه زیادی را برای پیمانکاران تشکیل می‌دهد و الان به دلیل محدودیتی که در سال ۹۱ به وجود آمده و درآمدهای نفتی مشکل پیدا کرده که ممکن است تا پایان سال اگر وضعیت شش ماهه دوم هم مثل شش ماهه اول باشد در ارتباط با (۳۴) هزار میلیارد تومان پروژه‌های عمرانی حداکثر (۱۰) هزار میلیارد تومان تحقق پیدا کند و این (۱۰) هزار میلیارد تومان عدد بسیار پایینی است که با رکود مواجه می‌کند. خیلی از پروژه‌هایی که الان مشغول کار هستند و درواقع این پروژه‌ها از گذشته شروع شده به دلیل اینکه نقدینگی آنها تأمین نمی‌شود پروژه‌ها متوقف می‌شود و باعث بیکاری خواهد شد و مشکلات زیادی را تحمیل خواهد کرد و انجام این کارها در سالهای بعد هزینه‌های ما را افزایش خواهد داد.

لذا برای اینکه ما بتوانیم به سرعت اینها را به اتمام برسانیم و درواقع مهمترین عامل هم که تمهیه قیر برای پیمانکاران است به سرعت بتواند در اختیار این عزیزان گذاشته شود که بتوانند کار خود را تا فصل سرما هنوز شروع نشده با کیفیت انجام دهند و با توجه به اینکه بسیاری از نقاط کشور سردسیر هستند، ان شاء الله بتوانیم از فوت فرصت و خسارت احتمالی که به دلیل متوقف شدن این پروژه‌ها تحقق پیدا خواهد کرد، جلوگیری کنیم، چون باعث بیکاری خواهد شد و باعث افزایش هزینه‌ها در سالهای بعد خواهد شد. لذا از این جهت دوفوریت آن مطرح است.

خواهش بنده از همه همکاران این است که این پروژه‌ها در حوزه‌های همه همکاران محترم هست، در نقاط روستایی، شهری، پروژه‌های ملی، پروژه‌های راه‌آهن، راههای روستایی، پروژه‌های شهری که اینها را پیمانکاران در شش ماه اول تخصیصی که به آنها داده شده مثلاً از یک پروژه‌ای که (۱۰) کیلومتر راه است، (۴) کیلومتر آسفالت کرده‌اند، الان قیر تأمین نمی‌شود (۴) کیلومتر دیگر آن مانده است. اگر این ادامه پیدا کند به فصل سرما برخورد خواهیم کرد و پروژه کاملاً متوقف می‌شود و دوباره این کارگاه تعطیل می‌شود. سال بعد دوباره این پروژه باید به پیمان (دهقانی‌نقندر - خیلی متشکرم) گذاشته شود و تجهیز دوباره کارگاه و مسائل دیگر و افزایش قیمت‌ها در سال بعد هزینه‌های ما را به شدت افزایش خواهد داد. لذا این بهترین فرصتی است که فراهم شده، خواهش بنده از همه همکاران این است که به دوفوریت این رأی دهند که بتوانیم این را ان شاء الله در جلسه‌های علنی بعدی تعیین تکلیف کنیم.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای رئیس! آقای اسفغانی هم تذکر دارند.

نایب‌رئیس - تذکر ایشان را می‌شنویم.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای اسفغانی تذکر آیین‌نامه‌ای خود را بفرمایید.

محمدعلی اسفغانی (فریدن، فریدونشهر و چادگان) -

بسم الله الرحمن الرحيم

تذکر بنده در مورد مواد (۱۶۳)، (۱۶۴) و (۱۶۵) است. آنجایی که قانون اجازه داده که طرحها یک‌فوریتی یا دوفوریتی مطرح شوند، مخالفین و موافقین علی‌القاعده باید بر فوری بودن یا فوری نبودن موضوع طرح یا لایحه بحث کنند. متأسفانه مکرر ما دیده‌ایم آنچه که همکاران محترم به آن می‌پردازند ماهیت مطلب است. یعنی موضوع هم در فوریتی بودن آن و هم در زمانی که زمان تصویب آن است بحث می‌شود. این باعث می‌شود که وقت گرانیهای مجلس با هزینه زیادی که برای آن صرف می‌شود، گرفته شود و متأسفانه دوباره کاری شود. متأسفانه گاهی هم همکاران محترم مراعات نمی‌کنند، آنجا خدمت هیأت‌رئیس محترم تشریف می‌آورند، هیأت‌رئیس محترم مشغول شنیدن حرفهای آنها می‌شوند، دوستانی که در حال نطق یا تذکر هستند یا مخالف و موافق صحبت می‌کنند بیش از آن چیزی که لازم است مطلب را مطرح می‌کنند. من فکر می‌کنم که این اطاله کلام خیلی به صلاح ما نیست با توجه به اینکه مسائل مهمتری در پیش داریم، متشکرم.

نایب‌رئیس - خیلی ممنون، من تذکر را وارد می‌دانم. در همان دوفوریت قبلی هم خواهش کردم که ناطقین اعم از پیشنهاددهنده مخالف و موافق درمورد فوریت قضیه بحث کنند. اصل و محتوای بحث برای زمان طرح موضوع می‌رود. مخالف بعدی را دعوت بفرمایید.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - جناب آقای حسن‌نژاد بفرمایید.

محمد حسن‌نژاد (مروند و جلفا) - بسم الله الرحمن الرحيم

با عرض سلام، درخصوص این پیشنهادی که مطرح شده اولاً خود قانون گفته درآمد مازاد. الان شش ماه از سال می‌گذرد، یک ریال به وزارت راه و شهرسازی تخصیص داده نشده است، یعنی درآمد نداریم چه برسد به مازادش. پس خودبخود نمی‌توانیم از محل دیگر دنبال تأمین آن باشیم.

بحث دیگری هم هست که الان ماهی (۸۰) هزار تن قیر در بورس معامله می‌شود که سالی (۹۶۰) هزار تن می‌شود. اگر این را تقسیم کنیم، (۳) میلیون تن می‌شود. اگر قرار باشد (۳) میلیون تن بگیریم به شهرداریها بدهیم، اصلاً این قیر در کشور نیست که شما با این پول بخواهید بدهید، اصلاً این قیر تأمین نمی‌شود. بقیه پیمانکاران باید قیر کیلویی (۲۰۰۰) تومان بخرند.

ثالثاً بحثی که درخصوص شهرداریها مطرح شد، اصلاً قیر در پروژه‌های عمرانی شهرداریها عدد قابل توجهی نیست، درصدی در تأمین آسفالت یا سایر هزینه‌هایشان ندارد. اگر دنبال پروژه‌های عمرانی هستیم بهتر است که به راهسازی‌ها بدهید. درخصوص شستا و سایر شرکت‌هایی که نیروگاه و پالایشگاه دارند، نزدیک (۳۰) هزار میلیارد تومان دولت به شستا بدهکار است. اگر می‌خواهد بدهد، بدهی‌هایش را بدهد یعنی این سهام را هم بدهیم برای بدهی‌هایشان برمی‌دارند، در مقابلش به ما قیر نخواهند داد. به همین خاطر به نظر من این نه فوریت دارد و نه توجیه دارد، ممنونم.

دبیر (دهقانی نقندر) - موافق آخر آقای ندیمی هستند، بفرمایید.

ایرج ندیمی (لاهیجان و سیاهکل) - بسم الله الرحمن الرحیم
چرا این فوری است؟ به جهت آنکه ایران بزرگ ما از جهت آب و هوا، سردسیر، گرمسیر، معتدل، کوهستانی و مانند آن با تفاوت جو روبروست. چرا فوری است؟ به جهت آنکه هم‌اکنون بسیاری از پروژه‌هایی که مردم در انتظار آن هستند اعم از شهرداریها و بهسازی روستاها برای اینکه مشکلشان حل شود نیازمند به یک اقدامند. اگر واقعاً ما در همه چیز بخواهیم به نص قوانین مثل بودجه و مانند آن وفادار بمانیم و بگوییم حرف مرد یکی است، مشکل مردم حل نمی‌شود. ما باید مشکل مردم را حل کنیم. اینکه آمده است که دولت برای این اهداف تأمین قیر مورد نیاز پروژه‌های عمرانی و راه‌سازی و راهداری و بهسازی راهها و شهرداریها و بهسازی روستاها، مکلف است، مگر ما کجا زندگی می‌کنیم، یا در شهرهستیم یا در روستا. بنده از جهت مثلاً استان گیلان حدود بیش از (۵۰۰) روستا در دو شهرستان دارم. می‌گویند در نهضت آسفالتی که اعلام کرده بودید، سال گذشته (۱۰) کیلومتر آسفالت نشد. امسال هم می‌خواهد مثل پارسال شود؟ الان هم می‌گویید بودجه‌های عمرانی کاهش یافته، بعد این هم آخر سال جزو جاری برود، آن هم عمل نشود؟ مردم نگران هستند. به ما می‌گویند که شما که نماینده ما هستید، بروید قانون را درست کنید. برای مجری مهم نیست که پروژه اجرا شود یا نشود. ما با مردمی روبرو هستیم که به هر صورت هزار تا مشکل دارند، یکی هم موضوع راه و بهسازی و این امور است. اگر ما بتوانیم قیر آنها را تأمین کنیم، به نوعی بتوانیم مسائل مربوط به انجام این وظایف را عملی کنیم به نظر شما کار اشتباهی کرده‌ایم؟ یعنی ما واقعاً باید درمورد قانون آنقدر وفادار باشیم که هیچ قانونی عوض نشود؟ پس چرا این همه اصلاح قانون می‌آید؟ اصلاح قوانین یک معنای مثبت دارد و آن این است که قانونگذار و مجری به یک نتیجه رسیده‌اند با روشی که قبلاً پیش‌بینی کرده بودند نمی‌توانند اهدافشان را برآورده کنند. این که در جزء مسائل مملکت است، در کلان هم امام ما، امام عدالت فرمود که «عرفت الله بفسخ العزائم و نقض الهمم». بسیاری از عزمها و همتها ممکن است به نتیجه نرسد. ما به یک جایی رسیدیم که اگر این کار را نکنیم جواب بخشی از این مطالبات را می‌دهیم. مردم از ما چه می‌خواهند؟ آنکه در جاری حقوق و دستمزد و اضافه کاری می‌خواهد، آن هم که در مسائل اقتصادی این کشور مثل روستاها و شهرها فعال است، خدمات شهری و این نوع فعالیتها را می‌خواهد. بنابراین اینکه بعضی از دوستان اصرار بر این داشته باشند که ما باید به قوانین وفادار باشیم در حقیقت مثل اینکه از سابقه قانونگذاری در ایران و جهان مخصوصاً در این سی و چند سال باخبر نیستند. اما اینکه فرموده‌اید ما اموال اضافی را بفروشیم و این را صرف اموری نکنیم که در این اهداف می‌گنجد، به نظر شما کار غلطی است؟

البته من عرض کنم که در اصل (۴۴) که قرار بود و باید به عنوان جهش اقتصادی مطرح می‌شد نوع واگذاریها به مالکیت و مدیریت مردم منتهی نشده و در نتیجه بهره‌وری حاصل نشده و از مشارکت مردم استفاده نمی‌کنیم و این درصدهای نازلی که واگذار می‌کنیم اسم آن را

خصوصی‌سازی گذاشته‌ایم، این اصلاً خصوصی‌سازی نیست اما حتی اگر قرار باشد که ما اموال اضافی را بفروشیم، حقوق صندوقهایی مثل بازنشستگی و تأمین اجتماعی را بدهیم، این کار هم درست است برای اینکه این هم حق آنهاست، طلب آنهاست. در عین حال که به روش اجرای اصل (۴۴) که در مجلس هفتم برای آن خون دل خوردیم، وقت گذاشتیم معترضیم، این روش، آن نیست که مقام عظمای ولایت فرموده بود، اما می‌گویم حتی اگر به این بینجامد که ما بخشی از دیون مردم را تأدیه کنیم، کار خطائی نکرده‌ایم. از این رو اصلاح قوانین به نفع عامه، رفع مشکلات آنی مردم و ضرورت پرداخت به مسائل مستحدثه یک رویکرد قابل دفاع از مجلس است و ما باید بر این پای بشاریم که ما واقعاً نوکر مردم هستیم و مردم ولی نعمت ما هستند. رفع نیاز ارباب جزو وظایف قطعی کسانی است که مستخدم آنها هستند و برای این استخدام شده‌اند.

از این رو من فکر می‌کنم نه در فوریت آن چالش کنیم نه در محتوا. البته اصلاحات، طبیعت هر پیشنهادی است. امید آنکه به این پیشنهاد رأی بدهید و ما به عنوان عضو کوچکی از فراکسیون و هیأت‌رئیس فراکسیون مدیریت شهری و روستایی و طراحان این طرح خواهش می‌کنیم که عنایت کنید. مردم از این مجلس انتظاراتی دارند که هنوز هیچ انتظار قابل اعتنایی در این چند ماه اگرچه به عذر ساختار یا به تعطیلی ضرور پرداخت به مردم در روستاها و شهرها برآورده نشده. امیدواریم که رأی دهید.

نایب‌رئیس - متشکر، آقای فرهنگی عنوان طرح را اعلام بفرمایید.
دبیر (فرهنگی) - درخواست دوفوریت برای الحاق یک بند به جزء (۳ - ۲۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۱ مطرح است.

نایب‌رئیس - حضار ۲۲۵ نفر، عزیزان محبت کنند رأی خود را اعلام بفرمایند. عزیزان در رأی‌گیری شرکت کنند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم. **تصویب نشد.** یک‌فوریت طرح را به رأی می‌گذاریم. اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.**

دبیر (دهقانی نقندر) - حاج آقا! بعضی از آقایان تذکر آیین‌نامه‌ای دارند، نوبتشان هم است.

نایب‌رئیس - این تذکر در رابطه با دستور است؟ الان ناطقین میان‌دستور هستند، اگر اجازه بفرمایند. ببینید نوبت کیست؟

دبیر (دهقانی نقندر) - آقای پورمختار بفرمایند.

نایب‌رئیس - آقای پورمختار! الان دستور ما نطق‌های میان‌دستور است. اگر در این رابطه تذکری دارید من گوش می‌دهم. از جناب آقای کارخانه هم همین استدعا و خواهش را دارم. اگر مسائلی گذشته یا در آینده پیش خواهد آمد ان‌شاءالله در پایان جلسه در خدمتان هستیم.

محمدعلی پورمختار (بهار و کبودرآهنگ) - آقای رئیس! من یک مطلبی دارم که ماده (۱۴۴) آیین‌نامه است. راجع به ارجاعات هیأت‌رئیس این لوایح و طرحها به کمیسیونها است. ما متأسفانه شاهد هستیم که این چهارمین لایحه است. همین قانون دریایی که موضوعات و ماهیتشان کاملاً می‌بینیم حقوقی است. بحثهایی هم که در جلسه قبل شد، آقای دهقانی هم خودشان موارد را اشاره کردند، صددرصد حقوقی است.

متأسفانه به یک کمیسیون که تخصصش غیرحقوقی است، رفته و شاهد هستیم در هر صورت در کمیسیون بررسی می‌شود، زحمت می‌کشند. منتها هیأت‌رئیس باید در مورد کمیسیونهای اصلی در این قضیه عنایت داشته باشند. آقای مهندس باهنر! این چهارمین مورد است که خواهش من این است که به آن عنایت شود.

نایب‌رئیس - خواهش می‌کنم. حالا من واقع قضیه الان نمی‌توانم قضاوت کنم. بالاخره سرور ارجمندمان جناب آقای ابوترابی مسؤولیت ارجاع لوایح و طرحها را به کمیسیونها دارند. خواهش من از نمایندگان محترم این است که اینها مسائلی نیست که در صحن علنی حل شود. به محض اینکه خود کمیسیونها، رؤسای محترم کمیسیونها احساس کردند که یک جایی ممکن است که مثلاً اشکال یا ایرادی باشد، مذاکره کنند، تشریف بیاورند. ما قطعاً تلاشمان این است که به وظیفه آیین‌نامه‌ای خودمان عمل کنیم. شاید بعضی جاها تشخیص‌هایمان متفاوت باشد. می‌شود مذاکره و صحبت کرد و مسأله را حل کرد.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای کارخانه بفرمایید.

نایب‌رئیس - ببینید ما سؤال هم داریم. ناطقین قبل از دستور هم داریم. آقای کارخانه بفرمایید.

ابراهیم کارخانه (همدان و فامنین) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

آقای رئیس! تذکر بنده در رابطه با بند (۱۲) ماده (۲۳) در رابطه با وظایف و اختیارات هیأت‌رئیس مبنی بر تصویب سازوکار لازم جهت بهبود روشهای نظارتی است. در این رابطه مقام معظم رهبری بر روی مسأله نظارت و خودنظارتی مجلس تأکید فراوانی داشتند و فرمودند که در رابطه با مسأله نظارت شاخصهایی تدوین شود. الان بیش از سه ماه است که از فرمایشات مقام معظم رهبری می‌گذرد. آیا هیأت‌رئیس در این رابطه کاری انجام داده است؟ واقعیت این است که روند نظارتی مجلس به حدود (۲۰) تا (۲۵) سال قبل برمی‌گردد. مسأله تذکر، سؤال، تحقیق و تفحص، اینها کافی نیست. یا اینکه ما برای شوراها اشخاصی را به عنوان ناظر انتخاب کنیم بدون اینکه تمام ضوابط و مصوبات مجلس در رابطه با آن موضوع را در اختیارش قرار دهیم، این نمی‌تواند پاسخگو باشد. قوی‌ترین نهاد نظارتی مجلس دیوان محاسبات است که دیوان محاسبات هم کارش تطبیق تقریب بودجه است که اعتبارات و هزینه‌ها را با ردیف تطبیق می‌دهد. در حالی که مجلس می‌بایست بر تمام مصوبات خودش نظارت داشته باشد. نه فقط در رابطه با تفریغ بودجه. این یک نکته است. مسأله بعدی...

نایب‌رئیس - آقای دکتر! من عذر می‌خواهم. این نکته اولتان که الان تذکر آیین‌نامه‌ای نبود. من گفتم در رابطه با دستور جلسه. شما در نطق قبل از دستور هم می‌شود بفرمایید. ما هم پاسخ داریم، بالاخره برای نظارت یک سری کارهایی شده. معاون نظارت داریم، جناب آقای مظفر معاون رئیس مجلس هستند به عنوان نظارت کارهایی را انجام داده‌اند. تلاش دارند می‌کنند. اینکه الان شما دستور مجلس را قطع بفرمایید که یک سری مسائلی شاید هم حق باشد بفرمایید، من خواهش می‌کنم بحث را تمام کنید. اجازه بدهید ما به نطقهای قبل از دستور برسیم.

کارخانه - آیا واقعاً شاخصهایی را که حضرت آقا فرمودند تدوین و

اعلام شده؟ ما که در جریان نیستیم.

نایب‌رئیس - آقای دکتر! تذکر آیین‌نامه‌ای شما وارد نیست. عذر می‌خواهم، ببخشید. من چند دفعه خواهش کردم گفتم الان دستور ما چه مشکلی دارد.

۸ - ناطقین جلسه آقایان: علی علوی، سلیمان عباسی، غلامرضا مصباحی‌مقدم، جعفر قادری و موسی غضنفرآبادی

نایب‌رئیس - ناطقین را دعوت بفرمایید.

دبیر (سبحانی‌نیا) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

ناطقان جلسه علنی امروز عبارتند از:

- جناب آقای علی علوی نماینده محترم شبستر.

- جناب آقای سلیمان عباسی نماینده محترم گنبدکاوس.

- جناب آقای غلامرضا مصباحی‌مقدم نماینده محترم تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر.

(که هرکدام هفت دقیقه وقت دارند)

- جناب آقای جعفر قادری نماینده محترم شیراز.

- جناب آقای موسی غضنفرآبادی نماینده محترم بزم، ریگان، فهرج و نرماشیر.

(که هرکدام پنج دقیقه وقت دارند)

جناب آقای علوی برای ارائه نطق بفرمایید.

نایب‌رئیس - عذر می‌خواهم مثل اینکه من باید صحبت حضرت‌عالی را هم قطع کنم. جناب آقای سنائی اصرار دارند که اخطار قانون اساسی بدهند و مربوط به همین الان هم هست، همه با هم گوش می‌دهیم، مستفیض می‌شویم. آقای سنائی بفرمایید.

مهدی سنائی (نهاوند) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

آقای مهندس باهنر! البته از پیش قضاوت نکنید، مربوط به دستور است. (نایب‌رئیس - اصل چند است؟) اصل (۸۸) قانون اساسی است. فقط خواهش می‌کنم که آن سه دقیقه وقت بنده را رعایت کنید که عرض کنم.

در اصل (۸۸) قانون اساسی حق نمایندگان برای سؤال پیش‌بینی شده است. در آیین‌نامه مجلس شورای اسلامی هم این به تفصیل گفته شده است، اینکه در قانون اساسی جمهوری اسلامی مهلت تعیین شده که (۱۰) روز فرصت است برای اینکه وزیر برای پاسخگویی به سؤال احضار شود معنی‌دار است. جناب آقای باهنر! بنده سه ماه است که از وزیر کار در رابطه با مشکل بیکاری در کشور و آمارهای غلطی که در زمینه اشتغال از جانب این وزارتخانه ارائه شده سؤال کرده‌ام، هیچ بحث محلی هم در بین نیست. متأسفانه کمیسیون اجتماعی و رئیس محترم آن بیشتر از اینکه خودش را موظف بداند سؤال نمایندگان را در برنامه بگذارد، با وزارتخانه هماهنگ است و من اینکه این را در تربیون علنی عرض می‌کنم به خاطر این است که تأثیر وزارتخانه روی این کمیسیون از بنده به عنوان نماینده بیشتر است. در دستور جاری این هفته باید گذاشته می‌شد، (دستور هفته پیش). سه ماه است که می‌گذرد، خواهش من این است که توضیح داده شود، چون از طریق هیأت‌رئیس هم این را

پیگیری کرده‌ام، نامه نوشته‌ام. از طرف کمیسیون اجتماعی می‌آیند برای پس گرفتن سؤال با من چانه می‌زنند. عرض من این است که کمیسیون چه وظیفه‌ای دارد؟ در اینکه باید آیین‌نامه را عمل کند، هیچ وظیفه‌ای در مورد توضیح سؤال و پاسخگویی به سؤال ندارد، موضوع هم موضوع حائز اهمیتی است. هیأت‌رئیس از جمله وظایفی که دارد همین است و هیچ دلیل و توضیحی هم برای تأخیر نیست. اینکه می‌فرمایید در دستور است یا نیست، یعنی مربوط به دستور جاری است، بلکه مربوط به دستور جاری و هفتگی است، اگر نمی‌گذارند، خواهش می‌کنم بگذارید سؤال بنده را مستقیماً در صحن علنی مجلس مطرح کنند.

نایب‌رئیس - خیلی ممنون، حالا اصل موضوع که ان‌شاءالله کمیسیون‌ها به وظیفه خودشان عمل کنند، حقوق نماینده را رعایت کنند که این حتماً وظیفه کمیسیون‌ها و رؤسای محترم کمیسیون‌ها است و ان‌شاءالله اعمال می‌شود و جناب آقای سنائی صحبت شما را هم شنیدند. اما ما در آیین‌نامه داخلی مجلس هم برای همین موارد پیش‌بینی کرده‌ایم، یعنی گفته‌ایم کمیسیون در یک فرصت مشخص باید از وزیر دعوت کند، اگر وزیر نیامد یا حضور پیدا نکرد یا کمیسیون این کار را نکرد، نماینده سؤال‌کننده به هیأت‌رئیس اعلام می‌کند که آقا سؤال من در دستور جلسه علنی باشد. ما این را طبق آیین‌نامه عمل می‌کنیم، این وظیفه ما است، اگر خدای ناکرده جایی کمیسیون هم تعلل کرد یا اینکه وزیر به موقع حاضر نشد. اما شما که سابقه تاریخی این اخطار قانون اساسی (۱۰) روز را دارید. حضرت امام (رضوان‌الله تعالی علیه) فرمودند که خوب است موقعی که نماینده از وزیر سؤال می‌کند قبلاً بنشینند جایی بحث و صحبت کنند، شاید قانع شدند. ما بر این مبنا آیین‌نامه را تصویب کردیم، به تأیید شورای محترم نگهبان رسیده است، ما حق نداریم سؤال نماینده را بدون ارجاع به کمیسیون در صحن علنی مطرح کنیم. مکانیزم و فرآیندش هم این است، حضرت‌عالی هم که اخطارات را فرمودید، ولی قاعداً می‌شد با مذاکره هم مشکل را حل کنید. ببخشید آقای علیلو ما وقت شما را از حالا حساب می‌کنیم.

علی علیلو (شبستر) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

«و صلی الله علی محمد عبده و رسوله و علی آله الطاهرین» (حضر صلوات فرستادند)

بنده هم در این فرصت میلاد باسعادت حضرت فاطمه معصومه که پیش رو داریم را به همه عزیزان حاضر، همکاران محترم و محضر مقام معظم رهبری تبریک و تهنیت عرض می‌کنم و این اقدام وقیحانه دشمن اسرائیلی - آمریکایی در ساخت موهن اهانت‌آمیز بر ساحت مقدس حضرت رسول (صلی‌الله علیه و آله و سلم) را محکوم می‌کنم و به این نکته اشاره می‌کنم که امروز کار دشمن به جایی رسید که بالاترین مقام انسانیت، شرافت و کرامت، عزیزترین و مقرب‌ترین بنده خدا، پیامبر اسلام را مورد اهانت قرار می‌دهد. این واقعه واقعه‌ای است که باید تسلیت عرض کرد. بنده به ساحت مقدس حضرت ولی‌عصر (عجل‌الله تعالی فرجه الشریف)، محضر مقام معظم رهبری و مسلمانان جهان این واقعه و فاجعه را تسلیت عرض می‌کنم. اما در عین حال عزیزان من جای تبریک هم دارد، وقتی یک چنین اتفاقی می‌افتد تمام مسلمانان از اقصی نقاط عالم

به خشم می‌آیند، پایگاه‌ها و خانه‌های متعلق به استکبار جهانی را به آتش می‌کشند و با شعار «الله اکبر» آرزوی مرگ بر دشمن استکباری خودشان می‌کنند، این خیزش و این فریاد تا حالا در چنین اتفاقاتی به این حد وجود نداشت و اینکه امروز شاهد آن هستیم از این خیزش و از این بیداری اسلامی جای تبریک بر همه مسلمانان دارد.

از همین جا می‌گوییم نباید بنشینیم و نباید مجال دوباره‌ای را به دشمن بدهیم که چنین جرأتی را به خودش بدهد که مقدسات ما، بزرگان ما، ائمه ما و پیامبر اکرم و قرآن ما را بخوانند مورد اهانت قرار دهند. یک‌بار برای همیشه باید در تاریخ خط بطلان به همه این نوع اتفاق‌ها و این نوع جرأت و جسارت‌ها بکشیم و باید امروز مجلس شورای اسلامی بیشترین و بالاترین حمایت خودش را از این بیداری‌های اسلامی و از این حرکت مقابله با این اتفاق وهن‌آمیز و توهین‌آمیز دشمن آمریکایی - صهیونیست را بر تاریخ ثبت کند و پای آن بایستد.

نکته دوم که در این فرصت کم باید اشاره کنم و به مسؤولین محترم، به رئیس‌جمهور محترم، به وزرای محترم، به دستگاه‌های اجرایی و به مدیران کشوری باید عرض کنم، همان‌طور که گفتم این حرف بنده حقیر نیست، این حرف همه ملت است، این حرف همه دلسوزان است. رئیس‌جمهور محترم و وزرای محترم! به رغمی که از همه زحمات شما تشکر می‌کنیم، می‌دانیم که بعضی از شما شبانه‌روز در انجام وظایف خودتان در تلاشید. اما امروز توجیهی بر این فشاری که بر معیشت مردم، بر زندگی مردم به جهت اقتصادی وارد می‌شود نداریم، پاسخگوی مردم نیستیم، در جلسات علنی و غیرعلنی پاسخ‌هایی که وزرای عزیز ما آورده‌اند قانع‌کننده نبود و نیست.

در آنجایی که ما وعده میلیونی اشتغالزایی دادیم اما به دردی از آن هم ناثل نیامدیم، بیاییم آمار بدهیم. در آنجایی که نرخ ارز در عرض شش ماه در این مملکت دونرخه می‌شود، تجربه تلخ گذشته را تکرار می‌کنیم، این قدر تأکید شد، اینقدر درخواست شد، این قدر سؤال شد، خواهش شد، این مشکل دونرخه بودن ارزی که مرجع و منشأ همه تورم‌های این یکی، دوماهه اخیر شده را اصلاح کنید، نکردید. گفتید مدیریت می‌کنیم، نشد. گفتید مهار می‌کنیم، نشد. دلالی که آمد قانع‌کننده نشد. آیا بگوییم دست عمده در کار است؟ آیا بگوییم بی‌مدیریتی و کاستی در تدبیر است؟ دولتی که از خود ماست، دولتی که از خود مردم است، دولتی که با آن همه حمایت، با آن همه پشتیبانی مردمی امروز در رفیع‌ترین جایگاه می‌دانیم بهترین کارنامه‌ها را هم در بعضی از عرصه‌ها و زمینه‌ها ارائه دادید، اما پاسخگوی این مشکل معیشتی نیستیم و نیستید. نگذارید در آخر خدمت این دولت خدمتگزار یک خاطره بدی بر ذهن مردم، زندگی مردم و دل مردم نقش ببندد. این نوع تورم فزاینده‌ای که به ملت فشار می‌آورد هشدار دارد.

نکته چهارم، در رابطه با زلزله ارسبارانی که دیروز هم در این همایش مهر ایران و مرهم آذربایجان بودیم، گزارش‌هایی داده شد، اما می‌خواهم از همین صحن، از این جایگاه به همه مدیران عزیز خصوصاً دست‌اندرکاران محترم عرض کنم (سبحانی‌نیا - آقای علیلو وقت حضرت‌عالی هم تمام شد) آنچه گفته شد در حد وعده نماند. احشام در حال از بین رفتن

است، خودم در منطقه از روستاییان آنجا شنیدم التماس می کردند کشتارگاه های استان آذربایجان شرقی و سایر استان های مجاور بیایند به قیمت عادلانه احشام ما را بخرند. امروز برای پیشگیری از مرگ و میر احشامشان عده ای دلال سودجو به ثمن بخش وارد میدان شده اند. دولت عزیز، دست اندرکاران عزیز! شما این صحنه را می بینید، تدبیر کنید. لاقلاً اگر نمی توانیم محیطی برای نگهداری احشامشان درست کنیم، به قیمت عادلانه بخریم و نیاز کشتارگاه ها را رفع کنیم. (سبحانی نیا - ممنونم، وقت حضرت عالی تمام است، جناب آقای علیلو باقی را به رسانه ها بدهید) وقت نیست و ضرورت ها زیاد است، از این فرصت ارائه شده تشکر می کنم.

دبیر (سبحانی نیا) - متشکر، جناب آقای دکتر عباسی برای ارائه نطقتان تشریف بیاورید.

سلیمان عباسی (گنبد کاووس) - بسم الله الرحمن الرحيم
«الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين».

درود و سلام خدا بر پیامبر عظیم الشان اسلام، پیامبر وحدت، پیامبر رحمت، پیامبر عزت، پیامبر هدایتگر بشر به سوی تعالی و رستگاری، درود و سلام بر اولیای الهی و خاندان پاکش به ویژه پیشگاه مقدس حضرت ولی عصر آقا امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف). با سلام و صلوات به روح مطهر امام راحل (رحمه الله علیه) و ارواح طیبه شهدا و با آرزوی سلامتی و طول عمر با عزت برای مقام معظم رهبری.

عرض تبریک به مناسبت میلاد باسعادت حضرت معصومه خدمت شما ملت ایران. امیرالمؤمنین (علیه السلام) در نهج البلاغه می فرماید کسی که نهان خود را اصلاح کند خدا آشکار او را نیکو گرداند و کسی که برای دین خود کار کند خدا دنیای او را کفایت فرماید و کسی که میان خود و خدا را نیکو گرداند خدا میان او و مردم را اصلاح خواهد کرد. درود و سلام خدا بر شما مردم غرور آفرین و ولایت مدار که لبیک گویند به فرمان رهبر عالیقدر جهان اسلام با حضور پرشور و افتخار آفرین در روز (۱۲) اسفند پای صندوق های رأی اسلام و نظام جمهوری اسلامی ایران و انقلاب و ولایت را در عرصه های بین المللی بار دیگر سربلند نمودید، این حضور حداکثری و پرشور و مجاهدت تمام و پر عظمت شما ملت عزیز بار دیگر سند افتخاری در تاریخ گردید و پیام روشنگری را برای جهان به همراه داشته است و بار دیگر مردمسالاری دینی را به جهان ثابت نمود و در اذهان مردم این بینش و تفکر اسلامی را تزریق و ملت های جهان را به حیرت و تفکر فرو برد. این حضور حداکثری بابصیرت شما ضمن تعیین سرنوشت ملت ایران عزیز سیلی محکمی بر گوش دشمنان و تکیه گاهی برای جهان اسلام و باعث قوت بیداری اسلامی و تقویت حرکت اسلامی در جهان گردید چراکه تمام کشورهای اسلامی و مردم مظلوم جهان چشم امیدشان به شما ملت ایران به عنوان الگوی انقلابی و حرکت اسلامی بوده است.

امروز آمریکا و استکبار جهانی و مزدوران و اسرائیل غاصب بدانند که حرکت جهان اسلامی به یاری پروردگار شروع شده و زمینه را برای ظهور حضرت بقیه الله جهت گسترش عدل و عدالت فراهم خواهد کرد. انتشار فیلم موهن به مقدسات مسلمانان و اهانت نفرت انگیز دشمنان

اسلام به ساحت مقدس پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) توسط آمریکا و صهیونیست و دیگر سران استکبار جهانی دل ملت های مسلمان را به درد آورده است. این حرکت مشمئزکننده و رذالت که حاکی از دسیسه و کینه ورزی ها و ناتوانی دشمنان اسلام در مقابل بیداری اسلامی و شکست آنان در برابر اجلاس غیرمتمعهدها در ایران بوده است، خود بیانگر اسلام هراسی آنان از سیر تکاملی حرکت ملت های جهان به سوی اسلام و انزجار آنان از رفتار ظالمانه آمریکا و صهیونیست و استکبار جهانی است و به بیان مقام معظم رهبری این حرکات مذبحخانه دشمنان در برابر بیداری اسلامی نشانه عظمت و اهمیت این خیزش و مبشر رشد روزافزون آن است. آمریکا و صهیونیست و دشمنان اسلام بدانند که این حرکت ضد اسلامی آنان از سلمان رشدی و کاریکاتورست دانمارکی و کشیش های آمریکایی که قرآن را آتش زدند شروع شده و تا به امروز که به ساحت مقدس پیامبر اسلام اهانت شده و مسلمین جهان را آزرده کرده مسلمانان هرگز در برابر این حرکت شیطنانی آرام نخواهند بود و آنان تاوان سختی را خواهند داد. چنانچه حضرت امام (رحمه الله علیه) فرمود خداوند زمینه رسوایی و زبونی آمریکا را به دست غیب خود فراهم می آورد و اقتدار معنوی پرچم لاله الا الله را بر پرچم کفر به نمایش می گذارد.

آمریکا و اسرائیل و استکبار جهانی بدانند که ما نمایندگان ولایت مدار مجلس که همچنان گوش به فرمان رهبر عالیقدرمان هستیم، ضمن محکوم نمودن این عمل زشت دشمنان اسلام به ساحت مقدس پیامبر خاتم خواهان خواسته و بیان رهبرمان درخصوص ادعای آمریکا در عدم دخالت در اهانت بوده و باید عاملان این جنایت شنیع و پشتیبانان مالی آن را که دل ملت های مسلمان را به درد آورده به مجازات متناسب با این جرم بزرگ برساند.

در ادامه از این فرصت استفاده کرده اشاره ای به خواسته های مردم شهرستان گنبد کاووس و بخش داشلی برون داشته باشم. توجه به راه آهن و قطار گنبد، فرمانداری ویژه یا فرمانداری کل شهرستان گنبد کاووس، توجه به منطقه آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران در منطقه گنبد و داشلی برون به لحاظ وجود منطقه مرزی با کشورهای همسایه شمالی، توسعه و افزایش اعتبارات کشاورزی به عنوان قطب کشاورزی ایران، احداث و وجود صنعت به خصوص صنعت تبدیلی در کنار صنعت کشاورزی جهت ایجاد اشتغال و تولید ثروت، توجه به بیکاری که یکی از دغدغه های همه نمایندگان عزیز بوده که برای حل این معضل بزرگ نیاز به یک خرد جمعی و عزمی راسخ در جهت تولید مصوبات ارزشمند و راهگشا باشد، گردشگری و توجه به صنعت گردشگری، توجه به راه آهن و قطار شهرستان گنبد کاووس که جزو آرزوهای دیرینه مردم گنبد در طول این (۳۰) سال گذشته بوده است و رهبر مسؤولین از ریاست محترم جمهور، رئیس مجلس، وزیر راه و شهرسازی قول هایی داده اند و کلنگ زنی کرده اند ولی عملی نکرده اند و این یک زخم کهنه بر دل مردم گنبد گردید.

نمی دانم چه علتی دارد و چه دست هایی در کار است که مردم شریف و همیشه در صحنه گنبد کاووس را از این نعمت بی نصیب می گردانند.

حضور قطار در منطقه گنبد فقط از حیث مسافرتی و راحتی مردم نیست، بلکه از نگاه تجارت و تولید ثروت و اشتغالزایی و گردش مالی و افزایش درآمد سرانه مردم گنبد سخن می‌گوییم، بنده به لحاظ جایگاه قانونی نمایندگی در هر بار از نطق‌هایم این خواسته به حق مردم عزیز و بزرگوار گنبد کاووس را مطرح و سخن خواهم گفت و از دولت عزیز مجدانه خواهان اجرایی و عملیاتی نمودن آن می‌باشم و خواهم شد و اتصال خط ریلی گنبد به کشورهای همسایه شمالی و به کریدور شرق و غرب کشور و مرکز و جنوب کشور جهت برقراری ارتباطات یک امر مهم و حیاتی بر اقتصاد گنبد کاووس است و قطعاً منشأ خیر و برکت برای مردم منطقه خواهد شد.

ریاست محترم جمهور و وزرای محترم! در مقابل هزاران پروژه‌های بارز و شایسته که در کشور به اجرا درآمده و نیز در صدد اجرای طرح‌های ماندگار هستید و در طی (۱۰) سال اخیر در هر جای این کشور فرودگاه و راه‌آهن و قطار و بزرگراه و اتوبان‌های بزرگ و صدها پروژه‌های عمرانی دیگر در این زمینه که جزء طرح‌ها و سفرهای ریاست جمهوری بوده اجرایی و عملیاتی پروژه قطار گنبد در مقابل تمام طرح‌های آن مقام محترم ناچیز است. پس این حق را از مردم گنبد دریغ نفرمایید و این راه‌آهن قطار گنبد را به گنبد بدهید و به طرح‌های ماندگار بیفزایید تا برای همیشه در قلب مردم گنبد به یادگار بمانید. تشکر می‌کنم.

والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته

دبیر (سبحانی‌نیا) - ممنون، خیلی متشکر از رعایت وقت جناب‌عالی. آقای مصباحی‌مقدم نماینده محترم تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر برای ارائه نطقشان تشریف بیاورند.

غلامرضا مصباحی‌مقدم (تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر) -

سلام علیکم و رحمه الله - بسم الله الرحمن الرحيم

«الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا محمد و آله الطاهرين، لاسيما بقيه الله في الارضين ولا تهنوا ولا تحزنوا و انتم الاعلون ان كنتم مؤمنين، صدق الله العلي العظيم».

سالروز ولادت حضرت معصومه (سلام الله عليها) را تبریک و تهنیت عرض می‌کنم. مصیبت بزرگ اهانت به پیامبر بزرگ اسلام را به همه بشریت تسلیت عرض می‌کنم. ننگ و نفرین عقلا و آزادگان جهان بر دشمنان لجوج پیامبر اعظم اسلام. از حسن اعتماد مجدد مردم شریف تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر برای مجلس نهم به این خدمتگزارشان سپاسگزارم. برادران و خواهران عزیز! در شرایط تحریم‌های جدی به سر می‌بریم، نیات شوم دشمنان از این تحریم‌ها فشار بر روی ملت ایران است تا خسته شوند و دست از آرمان‌های بلند خود بردارند و از دست‌یافتن به اهداف استقلال طلبانه و عزت‌خواهانه باز بمانند. ایجاد شکاف بین دولت و ملت، انزوای سیاسی و اقتصادی از جهان و کشورهای منطقه نیز از اهداف استکبار جهانی و صهیونیسم است. پخش فیلم موهن نسبت به پیامبر بزرگوار اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) آخرین حلقه از توطئه‌های آمریکا و اسرائیل است. اکنون ملت ما به عنوان پیش‌تاز ملت‌های به پا خاسته باید مسیر مقاومت را ادامه دهد و چون در شرایط جنگ اقتصادی قرار داریم باید اقتصاد مقاومتی را طراحی و به اجرا درآوریم.

سخنان من امروز درمورد اقتصاد مقاومتی است. راهبردهای اقتصاد مقاومتی پنج راهبرد است:

- ۱ - گسترش روابط سیاسی و اقتصادی با کشورهای هدف. (حالا عرض می‌کنم از چه طریقی)
  - ۲ - مردمی کردن اقتصاد.
  - ۳ - نگاه بلندمدت به اقتصاد مقاومتی.
  - ۴ - تک‌نرخی کردن ارز.
  - ۵ - تشکیل ستاد سازماندهی مقابله با جنگ اقتصادی به منظور مدیریت پروژه فوق.
- اما تفصیل (بند اول)؛ گسترش روابط سیاسی و اقتصادی با کشورهای هدف از طریق:

- ۱ - دیپلماسی فعال از جمله دیپلماسی پارلمانی.
  - ۲ - صادرات برق به کشورهای عراق، سوریه و لبنان و صادرات گاز به پاکستان و هندوستان.
  - ۳ - عرضه خدمات آموزشی، فناوری‌های نو و پیشرفته و پزشکی و داروسازی به کشورهای دوست به منظور کاهش وابستگی آنها به کشورهای استکباری.
  - ۴ - مبادله تهاوتی با کشورهای هدف و کاهش نیاز به ارزهای قدرت‌های استکباری.
- اما (بند دوم) مردمی کردن اقتصاد از طریق پنج بند که اینجا عرض می‌کنم:

- ۱ - تنظیم بازار با مشارکت بخش خصوصی.
  - ۲ - اجرای کامل سیاست‌های اجرایی اصل (۴۴) قانون اساسی هم‌واگذاری مالکیت و هم‌واگذاری مدیریت.
  - ۳ - مشارکت دادن بخش‌های غیردولتی در پروژه‌های عمرانی.
  - ۴ - کمک ویژه به خانوارهای زیر خط فقر به صورت یارانه بهداشت و درمان، بیکاری، هزینه مسکن و هزینه تحصیل فرزندان.
  - ۵ - تأمین نیازهای اولیه و ضروری کشور در حد اطمینان بخش.
- اما بند سوم، نگاه بلندمدت به اقتصاد مقاومتی:
- ۱ - رقابتی ساختن اقتصاد.
  - ۲ - مهار تورم از طریق کنترل نقدینگی، جهت‌دادن نقدینگی مازاد به سمت تولید.
  - ۳ - کنترل بیکاری با توسعه منابع مالی بانک‌ها، فروش دارایی‌های بانک‌ها، تأمین تسهیلات همراه با یارانه برای تولیدکنندگانی که ظرفیت خالی تولیدی دارند.
  - ۴ - گسترش سریع اقتصاد دانش‌بنیان.
  - ۵ - انتقال فناوری‌های نو که در داخل وجود ندارد.
  - ۶ - توسعه بازارهای مالی به منظور تأمین سرمایه برای شرکت‌های تولیدکننده.
  - ۷ - کاهش وابستگی بودجه به درآمد نفت و گاز.
  - ۸ - استفاده هرچه بیشتر از ظرفیت‌های تولیدی داخلی برای تأمین مواد اولیه کشاورزی، دامداری و صنایع و گسترش بهره‌برداری از معادن.
  - ۹ - توسعه صنایع پایین‌دستی نفت، گاز، پتروشیمی و معادن

سنگ آهن و مس و پرهیز از خام فروشی.

۱۰ - ادامه اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در چارچوب دقیق قانون.

بند چهارم، تک‌نرخ کردن ارز و جلوگیری از رانت و فساد مالی. در این مورد نکته‌ای دارم که در ادامه عرض می‌کنم.

بند پنجم، تشکیل ستاد سازماندهی مقابله با جنگ اقتصادی به منظور مدیریت پروژه فوق.

اما آسیب‌شناسی وضعیت کنونی:

۱ - هدر دادن ارزی که با دشواری به دست آمده است. نمونه: خرید (۷) میلیون تن گندم از خارج به قیمت هر تن (۳۰۰) دلار و (۴۰۰) دلار. حدود (۲/۵) میلیارد دلار ارز دادیم گندم وارد کردیم، حالا آنکه اگر قیمت تضمینی خرید گندم در داخل اصلاح می‌شد با تولید بیش از (۱۳) میلیون تن گندم در داخل نیازی به هزینه کردن (۲/۵) میلیارد دلار در این شرایط ارزی نبود. اما اکنون نیز اعلام به هنگام قیمت خرید گندم برای سال آینده در تصمیم کشاورزان عزیز برای سرمایه‌گذاری و تولید اثرگذار خواهد بود، اما گفته می‌شود یک نفر هنوز تصمیم نگرفته است.

۲ - خودداری بانک مرکزی از اجرای قانون برنامه پنجم در تعیین نرخ ارز براساس نرخ شناور مدیریت شده و اعلام نرخ مرجع بدون اینکه چنین واژه و مفهومی در قانون پیش‌بینی شده باشد و نتیجه آن شد که با شوک ارزی که سال گذشته وارد شد مدیریت شناور حاکم شد و ارز دهنرخی شد. اکنون نیز بیش از سه هفته است (سبحانی‌نیا - خیلی متشکر وقت شما تمام است) که از تزریق ارز به بازار خودداری شده تا چگونگی آزادسازی نرخ ارز علاوه بر نرخ مرجع برای کالاهای اساسی و دارو، مشخص شود و پس از دو بار نشست طی سه هفته گذشته که هر کدام حدود پنج ساعت با حضور نمایندگان دولت و تعدادی از نمایندگان مجلس و تفاهم آنها و تهیه صورت‌جلسه و امضای آن هنوز تکلیف مشخص نیست، چرا که گفته می‌شود یک نفر هنوز تصمیم نگرفته است.

کشور در بلاتکلیفی اقتصادی به سر می‌برد چرا که با وجود همکاری و تفاهم بین دولت و مجلس هنوز ابلاغ نشده است. در چنین مواردی عدم اقدام به هنگام آسیب سنگینی بر اقتصاد کشور و قیمت‌ها وارد می‌سازد که قابل جبران نیست. از رهبر معظم انقلاب استدعا دارم در چنین شرایطی تدبیری بیندیشند تا از بحران‌های خودآفریده خارج شویم. والسلام علیکم و رحمہ اللہ

دبیر (سبحانی‌نیا) - خیلی متشکر. آقای قادری نماینده محترم شیراز برای ارائه نطق تشریف بیاورند.

جعفر قادری (شیراز) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

با سلام و درود به روح بلند و ملکوتی حضرت امام و آرزوی سربلندی برای مقام معظم رهبری و همه خدمتگزاران به نظام و انقلاب اسلامی. بر خود لازم می‌دانم که از احساس مسئولیت امت اسلامی در واکنش به هتک حرمت ساحت نبی مکرم اسلام (صلی‌الله علیه و آله و سلم) در جای‌جای دنیای اسلام تقدیر و تشکر داشته باشم. دنیای استکباری بداند که از تمسک به هرگونه حرکت تخریبی برای مقابله با اسلام و مسلمین

طرفی نیست و این گونه حرکت‌ها موج بیداری اسلامی را تشدید خواهد کرد. از فرصت کوتاه فراهم شده استفاده نموده و مواردی را در سطح ملی و منطقه‌ای متذکر می‌شوم.

۱ - در این شرایط حساس اقتصادی که دشمن برنامه‌های وسیعی را برای اخلال در نظام اقتصادی ما تدارک دیده است، شدیداً به تعمق در سیاست‌های اقتصادی و جلب اعتماد مردم نیازمندیم. به اعتقاد بنده مشکل ما با عرضه ارز حل نمی‌شود، مشکل را با جلب اعتماد مردم و فعالان اقتصادی می‌توان حل کرد. اگر مردم نسبت به صحت تدابیر مطمئن نباشند، تقاضای سفته‌بازی خود را افزایش می‌دهند در این صورت حتی اگر به اندازه قبل از تحریم‌ها هم ارز داشته باشیم باز هم نمی‌توانیم بازار ارز را کنترل نماییم.

۲ - تحریم‌ها فرصت بسیار خوبی است تا از تولید داخلی حمایت نماییم. در بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی مشکل سازماندهی داریم. اگر این مشکلات را حل نکنیم صرفاً با جنبه‌های منفی تحریم مواجه شده و جز تورم و بیکاری نتیجه‌ای نخواهیم گرفت.

۳ - جدی گرفتن جلسات هماهنگی مجلس و دولت با بخش خصوصی در قالب شورای گفتگوی ستاد تدابیر ویژه و الی آخر کاملاً ضرورت دارد. باز هم معتقدم که شکل‌گیری «شورای عالی اقتصاد» مناسبترین ساختاری است که می‌تواند هماهنگی لازم بین مجلس، دولت و سایر ارکان نظام و بخش خصوصی را ایجاد نماید.

۴ - جدی گرفتن راهبرد اقتصاد مقاومتی به عنوان یک راهبرد توسعه برای کشوری چون کشور ما که همیشه در معرض فشارها و تحریم‌های خارجی قرار دارد، گره‌گشا خواهد بود. تبیین مؤلفه‌های این راهبرد و عمل به آن چاره کار ما در این شرایط دشوار است.

۵ - تلاش در جهت بهبود فضای کسب و کار و کاهش محدودیت برای فعالان اقتصادی به کاهش بیکاری و کم کردن اثرات تورم کمک خواهد کرد.

۶ - مشکل اقتصاد با تزریق آمپول و یا خوراندن یک دارو حل نمی‌شود. راه حل مسائل اقتصادی را باید بها دادن به نظرات و دیدگاه‌های اقتصاددانان، پرهیز از خودمحوری‌ها و جلب اعتماد فعالان اقتصادی حل کرد. اگر بنا باشد همه تصمیم‌های صحیح اقتصادی وتو شود، هیچ کس در تصمیم‌سازی مشارکت ننموده و اگر تصمیم درستی اتخاذ شود به سرانجام نخواهد رسید.

و اما موضوعات منطقه‌ای:

۱ - سالها است که فارس با بحران خشکسالی درگیر است. دولت باید برای تأمین آب استان فارس از دریا و بخش‌های غربی کشور فکری نماید در شرایطی که بحث انتقال آب به استان‌هایی با فاصله بیشتر از دریا مطرح است، استان فارس استحقاق بیشتری برای اجرای طرح‌های انتقال آب از دریا دارد.

۲ - فارس سالها است که از منابع آبی خود برای تأمین نیاز غذای کشور استفاده نموده و در شرایط فعلی با دشت‌های تخلیه شده و فاقد آب توانی برای تأمین اشتغال و درآمد فرزندان خود ندارد. وظیفه دولت است که برای جبران سرمایه‌های از دست‌رفته آبی در قالب طرح‌های

آبخیزداری تدبیری اندیشیده شود.

۳ - براساس آخرین سرشماری، فارس از نظر نرخ بیکاری رتبه سوم کشوری را دارد. بارها در مصوبات سفرهای دولت، بانکها مکلف به پرداخت صددرصد منابع بانکی به عنوان تسهیلات شدند ولی اراده‌ای برای اجرایی شدن این مصوبه وجود ندارد. از دولت و سیستم بانکی انتظار داریم اگر مردم احترامی قائل نیستند لاقبل برای مصوبات خود احترام قائل شوند.

۴ - نسبت به توزیع بودجه‌ها و فرصت‌های شغلی و کاری در کشور شدیداً گله‌مندیم. اگر عدالت به درستی رعایت می‌شد، نمی‌بایست استانی مثل فارس با همه امکانات و ظرفیت‌ها با سهمی که در تولید نفت و گاز دارد، با توانمندی‌های کشاورزی و صنعتی و با ظرفیت بالای گردشگری امروز در بسیاری از شاخص‌ها از جمله بیکاری، بزهکاری، تصادفات رانندگی و شاخص‌های دیگر رتبه‌های اول کشوری را به خود اختصاص نمی‌داد. از دولت انتظار داریم که در توزیع بودجه‌ها، توازن منطقه‌ای را مدنظر داشته و سهم فارس را به درستی ملحوظ نمایند.

۵ - سیاست غلط دولت در تعیین قیمت پایین برای خرید تضمینی گندم خسارت زیادی به کشاورزان و اقتصاد استان فارس و کشور وارد کرد. انتظار بر این است که دولت از این اشتباه خود درس گرفته و برای سال آینده زراعی، قیمت عادلانه را در اسرع وقت تعیین و اعلام نماید.

۶ - انتظار ما از وزارت نفت کمک به توسعه فارس بیش از آن چیزی است که اتفاق افتاده است. در شرایطی که فارس (سبحانی‌نیا - خیلی متشکر جناب آقای قادری وقت حضرت‌عالی تمام است) روزی (۱۳۰) میلیون مترمکعب گاز تولید می‌کند و از حوزه‌های نفتی این استان، نفت خام برداشت می‌شود، احساس مسؤولیت بیشتر وزارت نفت را تقاضا داریم.

مطالبی در ارتباط با تکمیل زیرساخت‌ها و واحدهای تولیدی مسأله‌دار در استان داشتیم که فرصت نشد اینها را در اختیار رسانه‌ها می‌گذاریم. والسلام‌علیکم و رحمه الله

دبیر (سبحانی‌نیا) - متشکر، جناب آقای غضنفرآبادی نماینده محترم بم، ریگان و فهرج برای ارائه نطقشان تشریف بیاورند.

موسی غضنفرآبادی (بم، ریگان، فهرج و نورماشیر) -

بسم الله الرحمن الرحيم

«السلام علی آدم صفوه الله، السلام علی نوح نبی الله، السلام علی ابراهیم خلیل الله، السلام علی موسی کلیم الله، السلام علی عیسی روح الله، السلام علیک یا رسول الله، السلام علیک یا خیر خلق الله و علی عترتک الطاهرین».

ما پیروان پیامبر عظیم الشان عقیده داریم که احترام همه انبیاء واجب و لازم است. ما پیامبران را فرستاده خداوند می‌دانیم و آنها را دوست داریم. در این روزها نه تنها پیروان رسول اعظم، حضرت محمدبن عبدالله (صلی الله علیه و آله و سلم) محزون و رنجورند که ملائکه آسمان‌ها محزونند که انبیاء و اولیاء محزونند. در این روزها قلب حضرت عیسی مسیح و حضرت موسی و ابراهیم و نوح و آدم (سلام الله علیهم) از این جسارت جاهلانه به ساحت مقدس خاتم پیامبران محزون و اشکشان

جاری است. پیامبری که اشرف مخلوقات عالم است، پیامبری که بوی خوش اخلاقش همگان را به سوی خود جلب می‌نمود، پیامبری که هدف از بعثتش را تتمیم مکارم اخلاق بیان فرمودند، پیامبری که خیر و صلاح و رستگاری و کرامت و آزادی و آگاهی و عزت را برای بشریت به ارمغان آوردند.

اگر آن زمان شکمپرستان و دنیاپرستان و بی‌دینان و برده‌داران و ظالمان و زورگویان از ارمغان پیامبر یعنی اسلام در هراس شدند و آن حضرت را مورد اذیت و آزار و تهمت و افترا قرار دادند، امروز نیز افرادی با همان خصلت زورگویی، غارتگری، برتری‌جویی و برده‌داری به شیوه مدرن، روش نابخردانه اسلاف خود را در پیش گرفته و به جای منطق و استدلال به توهین و جسارت که شیوه افراد ذلیل و زبون و عصبانی و کوتاه‌فکر وجاه‌طلب و زورگو است روی آورده‌اند.

شما نادانان هر چه می‌خواهید بکنید و هر چه می‌خواهید بگویید که دهانتان پر از خاک باد، اما بدانید که خداوند سبحان برای او درود فرستاد و فرمود: «ان الله و ملائکته یصلون علی النبی یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه و سلموا تسلیما» (حضر صلوات فرستادند)

و چه زیبا در بیانیه فراکسیون اصولگرایان مجلس نهم آمده که صهیونیسم و دنیای غرب باید بدانند با این اقدامات شیطانی و خباثت‌آمیز، مسلمانان به دروغ بودن و پوچ بودن شعارهای آنان در حمایت از حقوق بشر و مبارزه با تروریسم و آزادی بیان، بیشتر و بهتر پی می‌برند و بصیرت بیشتری پیدا می‌کنند. نفرت از آمریکا و اسرائیل نیز با این اقدامات در جهان اسلام روز به روز بیشتر می‌شود.

دهه کرامت، سالروز ولادت با سعادت حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) و امام رئوف حضرت امام رضا (علیه الصلوه و السلام) را خدمت ملت عزیز ایران و مردم شریف حوزه انتخابیه تبریک و تهنیت عرض می‌نمایم امیدوارم به برکت این ایام خداوند متعال خیر و برکتش را بیش از پیش بر ملت ایران و مسلمانان نازل فرماید.

پیشاپیش شروع سال تحصیلی جدید را خدمت همه خانواده‌ها، معلمان، دانش‌آموزان و دانشجویان عزیز تبریک و تهنیت عرض می‌نمایم از دولت محترم درخواست می‌نمایم نسبت به حل مشکل گرانی تدابیر شایسته‌ای اتخاذ و با سودجویانی که نرخ برخی کالاها را بدون دلیل افزایش داده و می‌دهند، برخورد جدی و قانونی به عمل آورند.

لازم می‌دانم از جانب (۴۵۰) هزار نفر از مردم شریف و عزیز شرق استان کرمان، شهرستان‌های حوزه انتخابیه‌ام بم، ریگان، فهرج و نورماشیر از خدمات دولت در آن مناطق تقدیر و تشکر نمایم. در شرق استان کرمان هرچند کارهای خوبی صورت گرفته و نسبت به گذشته تفاوت اساسی پیدا نموده است اما با توجه به محرومیت‌های شدید در آن مناطق خواسته مردم آن است که برنامه و تصمیم خاصی برای آن مناطق که به صورت مکتوب تقدیم رئیس‌جمهور محترم نموده‌ام اتخاذ نمایند.

ضمن تشکر از تلاش‌ها و زحمات سرکار خانم دکتر وحیددستجردی وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تقاضا دارم دستور فرمایند از انتقال مرکز آموزشی بین‌الملل بم با توجه به هزینه‌های زیادی که

برای ایجاد فضاهای آموزشی و تجهیز آزمایشگاه‌ها با تکنولوژی پیشرفته شده خودداری شود، چه آنکه این موضوع موجبات نگرانی شدید مردم به خصوص خانواده‌های معزز شهدا را به دنبال داشته است.

جناب آقای مهندس نیکزاد و جناب آقای مهندس قاسمی وزرای محترم راه و شهرسازی و نفت موضوع جاده محمدآباد و ریگان - جاسک بعد از گذشت قریب سه سال از تصویب آن و علی‌رغم پی‌گیری‌های لازم و دستورات سریع شما بزرگواران همچنان معطل مانده است نمی‌دانم چه کسانی و چرا دستورات شما را اجرا نمی‌کنند؟ استدعا دارم با توجه به ضرورت احداث آن عنایت لازم را مبذول فرمایید.

والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته

نایب‌رئیس - خیلی ممنون و متشکر، خدا شما را حفظ کند.

۹- طرح سؤال آقای الیاس نادران نماینده تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر از آقای سیدشمس‌الدین حسینی وزیر امور اقتصادی و دارایی

نایب‌رئیس - دستور بعدی سؤال جناب آقای نادران نماینده محترم تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر از وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی است. سخنگوی کمیسیون محبت کنند برای ارائه گزارش، تشریف بیاورند. خطاری هست بفرمایند.

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای قوامی اخطار دارند، بفرمایید.

هادی قوامی (اسفراین) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

جناب آقای رئیس! اخطار بنده اصل (۸۸) قانون اساسی است عنایت کنید که اگر اخطار را وارد دانستید، نسبت به اخطار ان‌شاءالله رأی‌گیری به عمل بیاورید.

براساس اصل (۸۸) قانون اساسی در هر مورد که نماینده‌ای از وزیر مسؤول درباره یکی از وظایف او سؤال کند آن وزیر موظف است در مجلس حاضر شود و به سؤال جواب دهد. سؤالی که همکار ارزشمندمان جناب آقای دکتر نادران در ارتباط با وزیر امور اقتصاد و دارایی مطرح کردند، با توجه به اینکه سؤال منتشرشده در ارتباط با مطلبی است که جناب آقای رحیمی معاون اول ریاست جمهوری در ارتباط با بمب ارزی مطرح کردند این سؤال مطرح شد. پس سؤال مربوط به جناب آقای رحیمی معاون اول ریاست محترم جمهوری در ارتباط با بمب ارزی است که مطرح شده. در کدام یک از مواردی که ما در قانون مطرح کردیم این مورد مربوط به وظایف وزیر محترم اقتصاد می‌شود؟ لذا ما طبق اصل (۸۸) قانون اساسی در ارتباط با وظایفی که برای آن وزارتخانه تصویب کردیم موظفیم از وزیر سؤال کنیم، لذا این سؤال مربوط به وزیر اقتصاد و دارایی نیست. خواهش بنده این است که در این مورد اظهار نظر بفرمایید و اگر اخطار را وارد می‌دانید در ارتباط با اخطار رأی‌گیری به عمل بیاید.

نایب‌رئیس - خیلی ممنون و متشکر، جناب آقای دکتر قوامی بحث، بحث جدی و قابل تأملی است یعنی همانطوری که از طرفی جناب آقای قوامی قرائت فرمودند، اصل (۸۸) قانون اساسی صراحت دارد که سؤال باید در محدوده وظایف باشد و در آیین‌نامه داخلی

مجلس هم این بحث مطرح است از طرفی یک سری مسائل به اصطلاح اعلام نشده داریم، نمایندگان محترم می‌گویند که بالاخره یک اتفاقاتی در کشور می‌افتد که مسؤول این اتفاقات دولت است ما یا مستقیم و یا با یک امارات و شواهدی می‌توانیم این مسؤولیت را از یکی از اعضای هیأت دولت سؤال کنیم، بعضی وقت‌ها پاسخ داده می‌شود حالا مثلاً اگر معاونین رئیس‌جمهور یک بحثی یا یک اقدامی را کردند نمایندگان در موردشان سؤال داشتند، طبیعی است که از رئیس‌جمهور سؤال شود. آن هم می‌دانید که هم سؤال کردن از رئیس‌جمهور یک فرآیند پیچیده‌ای دارد، هم بالاخره رئیس‌جمهور شخص دوم مملکت است، یعنی نمی‌شود هر ماه و هر فصل و هر روز و هر هفته سؤال از رئیس‌جمهور مطرح شود، ایشان به مجلس تشریف بیاورند و بخواهند به سؤال جواب دهند. این تقریباً یک بن‌بستی است که باید یک راه‌حل برای آن پیدا کرد. بعضی از دوستان بعضاً پیشنهاد می‌دهند که اصلاً رئیس‌جمهور، معاونت نداشته باشد و همه کارها به وزارتخانه‌ها منتقل شود که مجلس دسترسی داشته باشد که آن هم بالاخره طبق قانون اساسی رئیس‌جمهور حق دارد به هر اندازه‌ای که تشخیص می‌دهد برای خودش معاون مشخص کند.

بنابراین مجموعاً این مسأله شاید دو جلسه در هیأت‌رئیس مفضل بحث شد، نظرات دوستان هم متفاوت بود، بعضی‌ها مدعی بودند که این نوع سؤالات که ارتباط مستقیم با وزیر ندارد قابل طرح در جلسه نیست. از طرفی هم تعدادی از اعضای هیأت‌رئیس هم بحثشان این بود که بالاخره حق نمایندگان چیزی نیست که هیأت‌رئیس با مصوبه خودش یا با تشخیص خودش یک حقی را می‌تواند از نماینده ضایع کند و یا ناحق شود. بحث ادامه داشت ما واقع قضیه در این مسأله به جمع‌بندی نرسیدیم. البته بحث ادامه دارد و بحث هنوز هم در جلسه هیأت‌رئیس ادامه دارد. ما ان‌شاءالله دنبال می‌کنیم امیدواریم که اگر دوستان و عزیزان هم برای برون‌رفت از این مسأله پیشنهادی دارند که از طرفی اصل قانون اساسی دقیقاً رعایت شود از طرفی هم همان اصل قانون اساسی می‌گوید نماینده حق دارد از وزیر سؤال کند، این جزء حقوق نمایندگان است و ما در هر صورت نمی‌توانیم ضایع کنیم. آقای علی‌پور سخنگوی محترم کمیسیون اقتصادی محبت کنند گزارش کمیسیون را اعلام بفرمایند.

محمد علی‌پور (سخنگوی کمیسیون اقتصادی) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

گزارش کمیسیون اقتصادی درخصوص سؤال ملی آقای الیاس نادران نماینده محترم تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر از وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی به مجلس شورای اسلامی

خلاصه سؤال؛ گشایش ارزی که وعده مسؤولان تراز اول دولت که قبلاً اعلام کردند ایجاد خواهد شد کی عملی خواهد شد؟

نتیجه بررسی:

در تاریخ ۱۳۹۱/۵/۳ جلسه کمیسیون با حضور آقای حسینی وزیر امور اقتصادی و دارایی و آقای نادران تشکیل گردید. آقای نادران در توضیح سؤال خود چنین بیان داشتند وعده مسؤولان تراز اول دولت که

سیدشمس‌الدین حسینی (وزیر امور اقتصادی و دارایی) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم و به نستعین

خدمت همه نمایندگان محترم خواهران و برادران عزیز سلام عرض می‌کنم و تشکر می‌کنم از بابت فرصتی که فراهم شد تا باز خدمت شما شرفیاب شویم و نکاتی را به محضر عزیزان برسانم. ابتدا قبل از اینکه به بحث سؤال پردازم بایستی تشکر کنم از فرصت مغتنمی که هیأت‌رئیس محترم، مجلس محترم در هفته پیش فراهم کردند. فضایی که جلسه را غیر علنی کردند و این امکان فراهم شد که بحث‌هایی به طور شفاف در باب موضوعات مختلف کشور به طور مشخص، امور اقتصادی کشور مطرح شود.

درخصوص سؤالی که برادر عزیزمان جناب آقای نادران فرمودند بنده همانطوری که کتباً به محضر رئیس محترم مجلس نوشتم و در کمیسیون هم به استحضار جناب آقای دکتر نادران و دیگر دوستان نماینده حاضر در کمیسیون (اعضای کمیسیون اقتصاد) رساندم صریح و روشن این بود که به‌رحال بنده یا هر وزیر دیگری، یا هر مسؤول دیگری در چارچوب مسؤولیت‌های قانونی‌اش تلاش می‌کند و پاسخگوست. به‌رحال بعد از دو برنامه توسعه مسؤولیت وزیر اقتصاد و دارایی در بانک مرکزی تبعاً در حوزه امور پولی، اعتباری و ارزی به عنوان یک عضو مانند سایر اعضا تغییر کرده است و به عبارتی تقلیل پیدا کرده است و اساساً صراحت دارد قانون پولی و بانکی مواد (۱۰) و (۱۱) که امور پولی و ارزی کشور در اختیار بانک مرکزی است.

من این را در جلسه خدمت جناب آقای دکتر نادران عرض کردم حتی چند روز پیش که خدمتان رسیدیم به رغم اینکه سعی کردم با تمام توانم و اطلاعاتم خدمتان برسم. عارض شدم که وقتی بنده مسؤول حوزه‌ای نیستم چه بسا پاسخگویی بنده حق آن دستگاه مرتبط را ضایع کند. به طور مثال شما اطلاعاتی درخصوص جزئیات تزریق ارز می‌خواستید، طبیعی است این اطلاعات در اختیار من نیست چون مسؤول بنده نیستم، لذا من عرض کردم مطابق قانون پولی و بانکی مشخص است این اختیار نزد شخص دیگری است نزد مقام مسؤول دیگری است.

موارد دیگری هم هست مثلاً به فرض بحث بودجه، این هم نقد شخص دیگری است آیا همه اینها را وزیر اقتصاد بایستی پاسخ دهد به رغم اینکه در قانونی که در همین مجلس و همین ساختمان تصویب شده است، دستگاه تخصصی دیگری مسؤولش است. حتی شما قطعاً ملاحظه فرمودید در برخی از موارد که ما دخالت هم کردیم برخی از صاحب‌نظران گفتند، دخالت شما سبب سلب استقلال بانک مرکزی می‌شود.

لذا من همانطوری که در جلسه کمیسیون هم عرض کردم امروز هم عرض می‌کنم در باب پاسخگویی به عنوان مقام مسؤول معذور هستم و بنده را معذور بدارید اگرچه هرگاه شما صلاح بدانید از وزیر اقتصاد در حوزه امور اقتصادی توضیح بخواهید باز ساز و کارش در مجلس فراهم است. کما اینکه بنده هفته پیش خدمت شما رسیدم لذا بنده هم به استناد قانون امور پولی و بانکی کشور و هم به استناد ماده

اعلام داشتند به زودی یک گشایش ارزی ایجاد خواهد شد که همه را متعجب خواهد کرد کم و کیف این گشایش ارزی چیست؟ با توجه به گذشت زمان از این اعلام، نتیجه آن چه بوده است؟ چه آثاری بر مناسبات تجاری خارجی ایران گذارده خواهد گذاشت؟

در پاسخ به سؤال، آقای حسینی اظهار داشت به استناد قانون پولی و بانکی در تاریخ ۱۳۹۱/۲/۹ نامه‌ای درخصوص عدم ارتباط این سؤال با وزیر امور اقتصادی و دارایی ارسال داشتند که تاکنون پاسخی به آن داده نشده است. ایشان تأکید داشتند که سؤال به وزیر امور اقتصادی و دارایی مربوط نبوده و موضوعیت ندارد. آقای نادران از توضیحات به عمل آمده قانع نشدند و به نظر اعضای کمیسیون حیطة طرح سؤال ملی می‌باشد. مراتب جهت طرح در جلسه علنی تقدیم می‌گردد.

رئیس کمیسیون اقتصادی - ارسال فتحی‌پور

دبیر (دهقانی‌نقندر) - آقای رئیس در ادامه آن تذکر، آقای مصری هم تذکر دارند.

نایب‌رئیس - خطاری که جناب آقای قوامی در رابطه با اصل (۸۸) و ماده مربوطه و متناظرش در آیین‌نامه بود مطرح کردند، من هم توضیح مستوفی دادم، نظر شخصی خودم را هم اجازه بدهید که اینجا اعلام نکنم. گفتم در هیأت‌رئیس مفصل روی این قضیه بحث شد هر دو طرف قضیه یک اشکالات حقوقی وجود دارد و یک سری حقوق اساسی وجود دارد که ما با آن اشکالات حقوقی نمی‌توانیم این حقوق اساسی را نادیده بگیریم. این بحث ادامه دارد اظهارهایی هم که وجود دارد، متعدد هم از صبح دوستان به من مراجعه کردند که اصولاً آیا این سؤال وفق قانون اساسی است یا نیست؟ من هم این پاسخ را دادم و پشت تریبون هم خدمتتان عرض کردم.

من خواهش می‌کنم حالا که یک فرصتی پیش آمده اجازه بدهید جناب آقای دکتر حسینی گزارشی را بدهند، از جناب آقای دکتر نادران هم من خواهش می‌کنم که ان‌شاءالله مثل گذشته رعایت وظایف، حقوق اساسی نمایندگان و وظایف دولت را داشته باشند مطلبشان را بفرمایند، این بحث بگذرد ولی باید حتماً برای آینده تصمیم درستی را بگیریم.

من دقیقاً بحثی را که آقایان اخطار دهنده‌ها می‌خواهند بگویند کامل خودم گفتم جناب آقای قوامی هم توضیح دادند. من خواهش می‌کنم اجازه بدهید که بحث را شروع کنیم. جناب آقای نعمتی! نامه شما را هم دیدم عرض کردم در این اختلاف نظر حقوقی در آیین‌نامه است، می‌دانم جناب آقای شهریاری هم کتبی به جناب آقای نعمتی پاسخ دادند همه اینها را می‌دانم. آقای نعمتی می‌فرمایند طبق قوانین و مقررات موضوعه کشور هیچ کدام از وزراء پاسخگوی مسائل ارزی کشور نیستند، بانک مرکزی است و زیر نظر رئیس‌جمهور هم هست این را هم همه شنیدیم ولی الان کاری نمی‌توانیم بکنیم. جناب آقای مصری من خواهش می‌کنم شما هم صرف‌نظر بفرمایید. اجازه بفرمایید بحث را تمام کنیم. جناب آقای حسینی بفرمایید در خدمتتان هستیم.

(۱۹۳) آیین نامه داخلی احساس می کنم که نبایستی وارد پاسخ به این سؤال شوم شاید نتوانم حق مطلب را ادا کنم.

والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته

نایب رئیس - خیلی ممنون و متشکر، استفاده کردیم. ما آنجاهایی که می توانیم مواد آیین نامه را رعایت بکنیم حتماً موظفیم و مکلفیم. دو، سه نفر از عزیزان مراجعه کردند که چهار ساعت رسمی جلسه علنی مدتش سر آمده، درست هم می گویند و ما برای اینکه بتوانیم این سؤال را ان شاء الله به نتیجه برسانیم و تذکرات کتبی نمایندگان را هم قرائت کنیم برای تمدید جلسه به مدت نیم ساعت تا حداکثر (۳۵) دقیقه به (استناد) ماده (۹۲) نیاز به رأی از مجلس داریم. عزیزان محبت کنند برای رأی آماده شوند و حتماً رأی هم بدهند، ان شاء الله تعالی.

حاضر ۱۹۷ نفر، کسانی که با (۳۵) دقیقه تمدید وقت جلسه علنی موافق هستند اعلام رأی بفرمایند. پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، **تصویب نشد.** از قاطعیت نمایندگان محترم تشکر می کنیم و اینکه

بالاخره ما یکمقدار وقت جلسه را طوری تنظیم کنیم که به این مشکلات برخورد نکنیم. شرمندگی بنده هم می ماند، شخصاً از جناب آقای وزیر هم عذرخواهی می کنم، ما جلسه علنی را دیگر نمی توانیم ادامه دهیم.

۱۰ - اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده

نایب رئیس - ختم جلسه را اعلام می کنیم. ان شاء الله، جلسه بعد اول جلسه را با همین ادامه سؤال شروع می کنیم و تذکرات را برای جلسه آتی می گذاریم. جلسه بعد روز چهارشنبه بیست و نهم شهریورماه ساعت (۸) صبح در خدمت عزیزان هستیم. ختم جلسه اعلام می شود.

(جلسه ساعت ۱۲/۲۸ پایان یافت)

رئیس مجلس شورای اسلامی

علی اردشیرلاریجانی

۱۱ - ضمیمه

الف - فهرست مصوبات مجلس

عنوان	شماره ثبت	کمیسیون اصلی	توضیحات
لایحه اصلاح قانون دریایی ایران مصوب ۱۳۴۳	۸۶	عمران	ادامه رسیدگی به طرح مزبور که کلیات آن در جلسه ۲۴ به تصویب رسیده است

ب - فهرست طرحهای اعلام وصول شده

عنوان	شماره ثبت	کمیسیون اصلی	کمیسیون فرعی	امضا کنندگان
طرح اصلاح ماده (۱۰۶) آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی	۱۴۰	تدوین آیین نامه داخلی	—	رسائی، عزیزی فارسانی، جراره، نبی اله احمدی، حاجی دلگانی، منطری توکلی، منصوری بیدکانی، رهبری، سادات ابراهیمی، بهمنی، سعدون زاده، درویش پور، صالحی نسب، دهدشتی، جلیلی، پاپی زاده بالنگان، تمیمی، آقاجری، سیدشکر خدا موسوی، سودانی، سیدباقر حسینی، پزشکیان، قاسم جعفری، امیرآبادی فراهانی، سلیمی، مصباحی مقدم، فیاضی، قاضی پور، کائیدی، نوباوه وطن و شکری
طرح الحاق یک بند به جزء (۳ - ۲۴) قانون بودجه سال ۱۳۹۱	۱۴۱	برنامه و بودجه و محاسبات	اقتصادی، انرژی، شوراها و امور داخلی کشور، عمران	تاج گردون، سقائی، علی محمد احمدی، محبی، قوامی، جلیلی، منصوری بیدکانی، شوشتری، مصباحی مقدم، ندیمی، زمانیان دهکردی، آقامحمدی، نقوی حسینی، جمیری، موسی احمدی، دستغیب، مصری، برومندی، سبحانی نیا، کریمیان، بانوج لاهوتی، ثروتی، اسدالهی، زارع، سیدعبدالکریم هاشمی، عبدالله زاده، اسمعیلی، قادری، ذوالانوار، میرقسمت موسوی اصل، افضل فرد، بهمنی، سیدشریف حسینی، دهدشتی، سیدبهبول حسینی، محمدتقی توکلی، جعفرزاده ایمن آبادی، امامی و فرهنگ

ج - فهرست رسیدگی به سؤالات

عنوان	اعلام وصول	شماره و تاریخ چاپ گزارش	کمیسیون گزارش دهنده	توضیحات
سؤال ملی در خصوص اظهارات معاون اول رئیس جمهور راجع به تحولات ارزی	جلسه ۲۲	شماره ۱ ۱۳۹۱/۶/۱۵	اقتصادی	رسیدگی به سؤال مزبور در این جلسه آغاز و ادامه آن به جلسه بعد موکول گردید.

عملکرد مجلس تا پایان جلسه بیست و پنجم

الف - وضعیت طرحها و لوایح

جمع کل اعلام وصولیها ۱۴۰		
طرحها ۶۹		لوايح ۷۱

عنوان آخرین وضعیت	طرح	لایحه	جمع
مصوبات ارسالی به شورای نگهبان	۳	۲	۵
مصوبات ارسالی به مجمع تشخیص مصلحت نظام	۱	۱	۲
مسکوت مانده	-	-	-
تحت بررسی در مجلس	۶۱	۵۴	۱۱۵
قوانین ابلاغی به دولت	۳	۱۲	۱۵
مسترد شده	-	-	-
بایگانی شده	۱	۲	۳
جمع کل	۶۹	۷۱	۱۴۰

ب - وضعیت سؤاها و استیضاحها

اعلام وصولیها		
سؤاها* ۴		استیضاحها —

عنوان آخرین وضعیت	سؤال	استیضاح
مسترد شده	—	—
تحت بررسی	۳	—
طرح در جلسه علنی	۱	—
جمع کل	۴	—

* سؤالات مزبور در جلسات ۲۲ و ۲۳ اعلام وصول شده و جزئیات آنها در ضمیمه مشروح مذاکرات مربوط درج گردیده است.